

Selvitys tukemaan ilmastolain tavoitteiden arvioinnin osallistamishanketta: Kansalaisten suhtautuminen ilmastonmuutokseen ja sen vaikutuksiin

Anton Ruotsalainen

Ympäristöministeriö, 12.11.2025.

Sisällys

Selvitys tukemaan ilmastolain tavoitteiden arvioinnin osallistamishanketta: Kansalaisten suhtautuminen ilmastomuutokseen ja sen vaikutuksiin	1
1. Aluksi	3
2. Teema 1: Yleinen huoli ilmastomuutoksesta	6
2.1. Ilmastomuutoksen hillitsemisellä on kiire	6
2.2. Ilmastomuutoksen vaikutukset näkyvät jo nyt eri puolilla maailmaa	11
2.3. Ilmastomuutos on yksi suurimmista globaaleista uhista maailmassa	17
2.4. Yhteinen analyysin teeman väitteistä	22
2.4.1. Keskeisiä huomioita	25
3. Teema 2: Talous ja kilpailukyky	27
3.1. Suomi voi parantaa kilpailukykyään panostamalla ilmastomuutoksen hillintään esimerkiksi kehittämällä osaamista ja uusia teknologisia ratkaisuja	27
3.2. Ilmastomuutoksen vaikutukset ovat uhka Suomen taloudelle	31
3.3. Ilmastokestävät ratkaisut, kuten vähäpäästöinen teollisuus, ovat edellytys Suomen kestäväälle taloudelle	36
3.4. Kunnat voivat vahvistaa elinvoimaansa houkuttelemalla alueella vihreitä investointeja	41
3.5. Keskeisiä huomioita	45
4. Teema 3: Maankäyttö ja luonnonvarat	46
4.1. Maanomistajia, kuten viljelijöitä ja metsänomistajia, tulee tukea ja kannustaa aiempaa enemmän päästöjä vähentävien ja ilmastokestävien toimien käyttöönottoon	46
4.2. Metsät toimivat ilmastomuutosta hillitseväenä hiilinieluna. Metsien hakkuiden määriin ja hoitotapoihin tulisi kiinnittää enemmän huomiota, jotta hiilinielut säilyvät	52
4.3. Keskeisiä huomioita	56
5. Teema 4: Yritysvastuu ja kulutuskäyttäytyminen	57
5.1. Yrityksiltä tulisi edellyttää toimia päästöjen vähentämiseksi	58
5.2. Ei-välttämätöntä tuotantoa ja kulutusta tulee vähentää ilmastosyistä	62
5.3. Keskeisiä huomioita	66
6. Muita väitteitä	67
6.1. Suomen tulisi olla edelläkävijä uusien päästöjä vähentävien ratkaisujen käyttöönotossa	67
6.2. Suomen tulee tehdä riittäviä ilmastotoimia, jotta Suomi on hiilineutraali vuonna 2035. (Hiilineutraaliustavoite on kirjattu ilmastolakiin)	71
6.3. Ilmastokestävät ratkaisut parantavat ihmisten hyvinvointia Suomessa	75
6.4. Ilmastokestävän, kasvipainotteisen ravinnon tulisi olla edullisempaa kuin suuripäästöisen ravinnon.	79
6.5. Valtion tulee tukea pienituloisia taloudellisesti ilmastoteoissa, esimerkiksi asumisessa ja liikenteessä	84
6.6. Kuntien on tarjottava asukkailleen mahdollisuus ilmastokestävään arkeen. (Esim. kehittämällä kestäväää liikkumista, parantamalla kiinteistöjen energiatehokkuutta ja edistämällä uusiutuvan energian käyttöä) ⁸⁹	
6.7. Keskeisiä huomioita	93
7. Yhteenveto	93

1. Aluksi

Selvityksen tarkoitus ja tausta

Tämä selvitys tukee ilmastolain tavoitteiden arviointiin liittyvää ympäristöministeriön Demos Helsinki Oy:ltä tilaamaa osallistamishanketta. Tämän selvityksen avulla voidaan osaltaan arvioida ja tarkastella Suomen ympäristökeskuksen (Syke) Ilmatar-hankkeen avulla tunnistettujen keinojen sosiaalista ja alueellista hyväksyttävyyttä.

Selvitys perustuu ilmastobarometreistä saatuun tietoon ja aineistoon. Ilmastobarometrejä on toteutettu vuosina 2015, 2019, 2023 ja 2025. Niiden tavoitteena on ollut kartoittaa suomalaisten mielipiteitä ja asenteita ilmastomuutokseen liittyen, mukaan lukien sen vaikutukset, ilmastopolitiikka, kansalaisten oma toiminta ilmastomuutoksen hillitsemiseksi sekä arviot päästövähennysten etenemisestä Suomessa.¹

Tarkastelun rajaus ja menetelmät

Tähän selvitykseen on valikoitu arvioitavaksi ja vertailtavaksi sellaisia väitteitä, jotka yleisellä tasolla soveltuvat kansalaisten suhtautumisen arviointiin ilmastomuutokseen ja sen hillitsemistoimiin erityisesti hyväksyttävyyden ja oikeudenmukaisuuden näkökulmasta. Selvitykseen on valittu väitteitä, jotka ovat vertailukelpoisia eri vuosina toteutettujen ilmastobarometrien välillä. Tavoitteena on ollut analysoida pitkän aikavälin muutoksia kansalaisten suhtautumisessa ilmastomuutokseen ja sen hillitsemiskeinoihin hyväksyttävyyden ja oikeudenmukaisuuden näkökulmasta vuosien 2015–2025 välillä. Väitteiden ajallinen vertailu eri vuosien barometrien välillä on pyritty tekemään huomioimalla aina jokaisen barometrin tulos vuodesta 2015 vuoteen 2025 silloin kun se on ollut mahdollista. Jos koko aikavälin vertailu ei ole ollut tehtävissä, niin vertailu on tehty ottaen huomioon mahdollisimman monta barometrivuotta mahdollisimman pitkän aikavälin kehityksen havaitsemiseksi. Mukaan valituissa väitteissä on muutama sellainen, joka on esitetty vain vuonna 2025, sillä niiden huomioinnin on katsottu olevan tarkoituksenmukaista tämän selvityksen tavoite huomioiden.

Väestöryhmäkohtainen tarkastelu

Kaikkien vastaajien yleisen vastauskehityksen tarkastelun lisäksi selvityksessä keskitytään erityisesti siihen, miten eri väestöryhmien suhtautuminen on muuttunut ajan kuluessa eri ilmastomuutosta koskeviin väittämiin. Barometreissä on tuotu esiin, millaista koko väestön vastauskehitys on ollut eri barometrien välillä vertailukelpoisten väitteiden osalta. Tätä vertailua ei ole kuitenkaan tehty

¹ Ks. kaikki tehdyt ilmastobarometrit ja niiden tulokset, <https://ym.fi/ilmastobarometri>. Linkin kautta on saatavilla kaikki tehdyt ilmastobarometrit ja niiden tulokset, joita on tämän selvityksen tekoon käytetty. Vuoden 2015 ilmastobarometrin toteutti TNS Gallup Oy; Vuoden 2019 ilmastobarometrin toteutti Jaakko Hyry (Kantar TNS Oy); Vuoden 2023 ilmastobarometrin toteutti Jaakko Hyry (Kantar Public); Vuoden 2025 ilmastobarometrin toteutti Jaakko Hyry (Verian).

väestöryhmäkohtaisen vastauskehityksen suhteen. Siten tämä selvitys täydentää alkuperäisen barometrin kokonaistason tarkastelua tarjoamalla yksityiskohtaisemman näkymän siihen, miten eri väestöryhmien suhtautuminen ilmastonmuutokseen ja sen hillitsemistoimiin on muuttunut ajan kuluessa.

Vertailukelpoisuuden parantamiseksi joitakin vastaajaryhmiä ja kysymyksenasetteluja on yhdistetty tai rinnastettu eri vuosien ilmastobarometrien välillä. Näillä tarkennuksilla on pyritty varmistamaan tilastollinen johdonmukaisuus ja mahdollisuus vertailla vastausjakaumia eri vuosien välillä. Nämä muutokset, jotka tulee huomioda kyseisen kohdan tilastollista tarkkuutta mahdollisesti heikentävänä, on merkitty tilastoihin tähdellä (*), ja ne on merkitty erikseen kunkin kohdan yhteydessä.²

Selvityksen rakenne

Rakenteellisesti selvitys on jaettu neljään teemaan. Nämä teemat ovat 1) Yleinen huoli ilmastonmuutoksesta, 2) Talous ja kilpailukyky, 3) Maankäyttö ja luonnonvarat ja 4) Yritysvastuu ja kulutuskäyttäytyminen. Lisäksi tarkasteltavana on ollut joukko muita väitteitä, jotka muodostavat oman "muista väitteistä" -luokansa. Teemakohtainen jaottelu perustuu väitteiden sisällölliseen yhteneväisyyteen. Kukin väite on sijoitettu osaksi laajempaa teemaa sen mukaan, mitä ilmiötä se ensisijaisesti käsittelee. Tämä luokittelu on tehty rakenteellisen selkeyden ja käytettävyyden vuoksi. Jokaisen väitteen kohdalla näytetään aluksi koko väestöryhmän kehitys ja sen jälkeen kuvataan väestöryhmäkohtainen kehitys. Lisäksi kirjoittaja katsoi, että ensimmäisen teeman väitteet koskien yleistä huolta ilmastonmuutoksesta olivat siinä määrin samankaltaisia, että teemasta oli perusteltua ja mahdollista tehdä yleisemmän tason teemakohtainen analyysi kirjallisten havaintojen lisäksi.³ Tässä kappaleessa on siis laskettu, miten eri väestöryhmien suhtautuminen on muuttunut yleisesti kaikkia tämän teeman väitteitä kohtaan eli millainen yleinen suhtautumisen kehitys on koskien yleistä huolta ilmastonmuutoksesta. Tällainen samanlaisen yhtenäisen teemakohtaisen analyysin tekeminen ei ollut perusteltavissa muiden teemojen kohdalla, sillä niiden väitteet olivat liian erilaisia keskenään toisin kuin ensimmäisessä teemassa koskien yleistä huolta, jossa kaikkien väitteiden voidaan tulkita heijastelevan yhtenäisemmin yleistä huolta ilmastonmuutoksesta. Muista teemoista on tehty aina teeman jälkeen kirjallinen yhteenveto ja arvio keskeisistä huomioista.

Muuta huomioitavaa

Kaikissa ilmastobarometreissä, joiden tietoja on hyödynnetty, on käytetty otantamenetelmänä paneelitutkimuksia. Vastaajat on valittu noin 40 000 vastaajaa sisältävästä "Forum paneelistista". Jokaisen vuoden barometrissä kokonaisvastaajamäärä oli noin 1000 vastaajaa. Jokaisen ilmastobarometrin luottamusväli on $\pm 3,0$ %-yksikköä kokonaistulosten osalta. Kaikissa ilmastobarometreissä on käytetty painotusta tulosten edustavuuden parantamiseksi.⁴ Painotuksen toteutustapa vaihtelee hieman vuoden

² Tällä viitataan esimerkiksi siihen, että jotta vuoden 2015 ilmastobarometrin tulokset on saatu vertailuun tietyissä väitteissä mukaan, on vuoden 2015 barometrissä käytetyt vastaajaryhmät "Omakotitalossa tonttimaalla" ja "Omakotitalossa viljelystilalla" yhdistetty yhdeksi vastaajaryhmäksi "Omakotitalo". "Omakotitalo"-luokkaa on käytetty muissa barometreissä vuosina 2019, 2023 ja 2025.

³ Tämä on toteutettu siten, että jokaisesta teeman väitteestä on otettu väestöryhmittäin joka vuoden vastauskeskiarvo. Näiden keskiarvo on laskettu ja tämä keskiarvo on laitettu yhteenveto kappaleen taulukkoon. Tällä tavalla on saatu aikaan yleisempää vastauskehitystä väestöryhmittäin koskien ensimmäistä teemaa ilmastonmuutoksen liittyvästä yleisestä huolesta.

⁴ TNS Gallup Oy. Ilmastobarometri 2015 (<https://ym.fi/-/suomalaiset-haluavat-tehokkaampia-toimia-ilmastonmuutoksen-hillitsemiseksi>); Hyry, Jaakko (Kantar TNS Oy). Ilmastobarometri 2019 (<https://veriangroup.com/hubfs/FI/Ilmastobarometri/2019->

2015 osalta, mutta kaikilla barometrien painotuksilla on pyritty tulosten parempaan edustavuuteen. Vertailtavaksi valitut väittämät on pyritty valitsemaan siten, että olisivat mahdollisimman vertailukelpoisia.

Muina huomioina voidaan vielä korostaa ensinnäkin sitä, että vuoden 2015 ilmastobarometrin vastaajaryhmien luokittelu poikkeaa osittain myöhempien vuosien luokittelusta, ja näitä ryhmiä on jouduttu yhdistelemään vertailun mahdollistamiseksi. Tämä metodologinen valinta vaikuttaa vastausten vertailtavuuteen. Toiseksi selvityksessä on tehty ensimmäisen teeman yhteenvedon analyysi (kpl 2.4), jossa kunkin väestöryhmän vastausten keskiarvot teeman eri väitteistä on yhdistetty. Tämä mahdollistaa yleistävän väestöryhmittäisen kehitysanalyysin teeman osalta. Tätä ensimmäistä teema koskevaa analyysia tulee pitää korostuneesti suuntaa antavana.

Kuten todettu, nämä valinnat ovat kuitenkin perusteltuja ja tämän selvityksen voidaan nähdä toimivan ilmastolain tavoitteiden arvioinnin osallistamishanketta tukevana materiaalina, jonka avulla voidaan suuntaa antavasti tukea ilmastomuutoksen vaikutusten ja sen hillitsemistoimien hyväksyttävyyden ja oikeudenmukaisuuden arviointia.

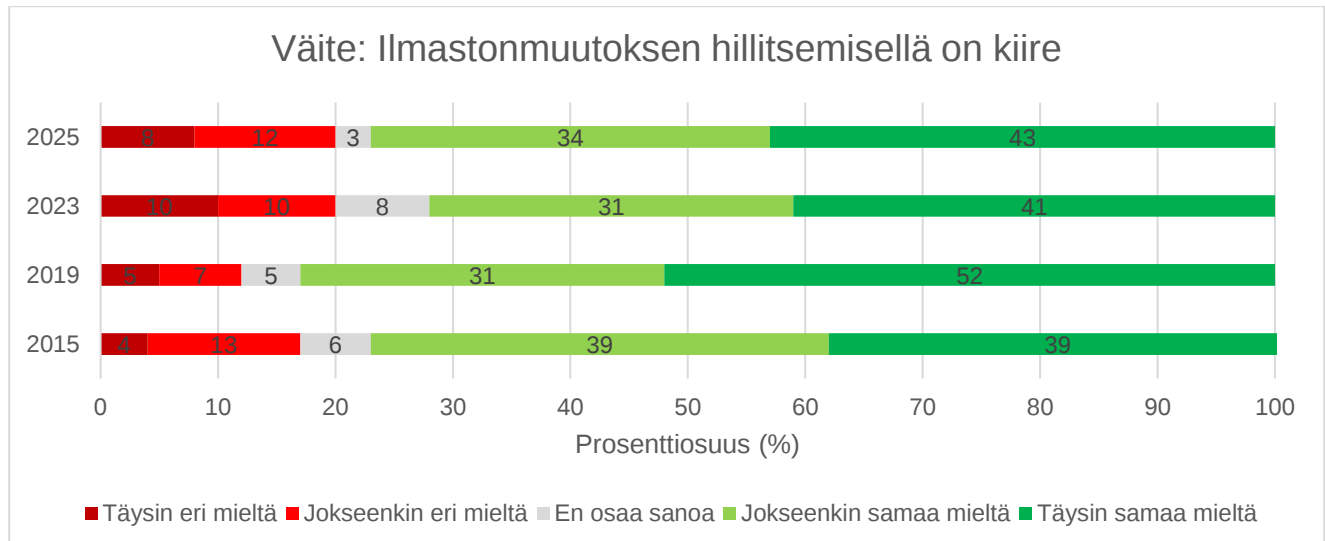
Vastauskeskiarvoja laskettaessa vastausvaihtoehdot ovat olleet 1–4. Vastausarvo 1 tarkoittaa täysin eri mieltä, 2 tarkoittaa jokseenkin eri mieltä, 3 tarkoittaa jokseenkin samaa mieltä ja 4 täysin samaa mieltä. Jokaisen väitteen aluksi näytetään koko väestön suhtautuminen vastausprosentteina, eli kuinka suuri osuus vastaajista on ollut mitäkin mieltä. Tässä on mukana myös ”en osaa sanoa” -vaihtoehto.

Vaikka keskiarvojen kehitystä ja väestöryhmien välisiä eroja voidaan tarkastella, analyysin tarkkuuteen vaikuttavat muun muassa kysymysten muotoilun erot, painotuksen toteutustavan vaihtelu, väestöryhmien yhdistely sekä kokonaistulosten luottamusväli. Toisaalta, jos jonkin väestöryhmän vastaajamäärä on ollut poikkeuksellisen pieni, voi tämä lisätä epävarmuutta kyseisen ryhmän tulosten osalta (esim. yksittäinen ikäryhmä ikäluokkien vertailussa). Siksi tuloksia tulee tulkita ensisijaisesti yleisen kehityssuunnan ja hyväksyttävyyden muutosten hahmottamisen välineenä, ei yksittäisten arvojen tarkkana mittauksena.

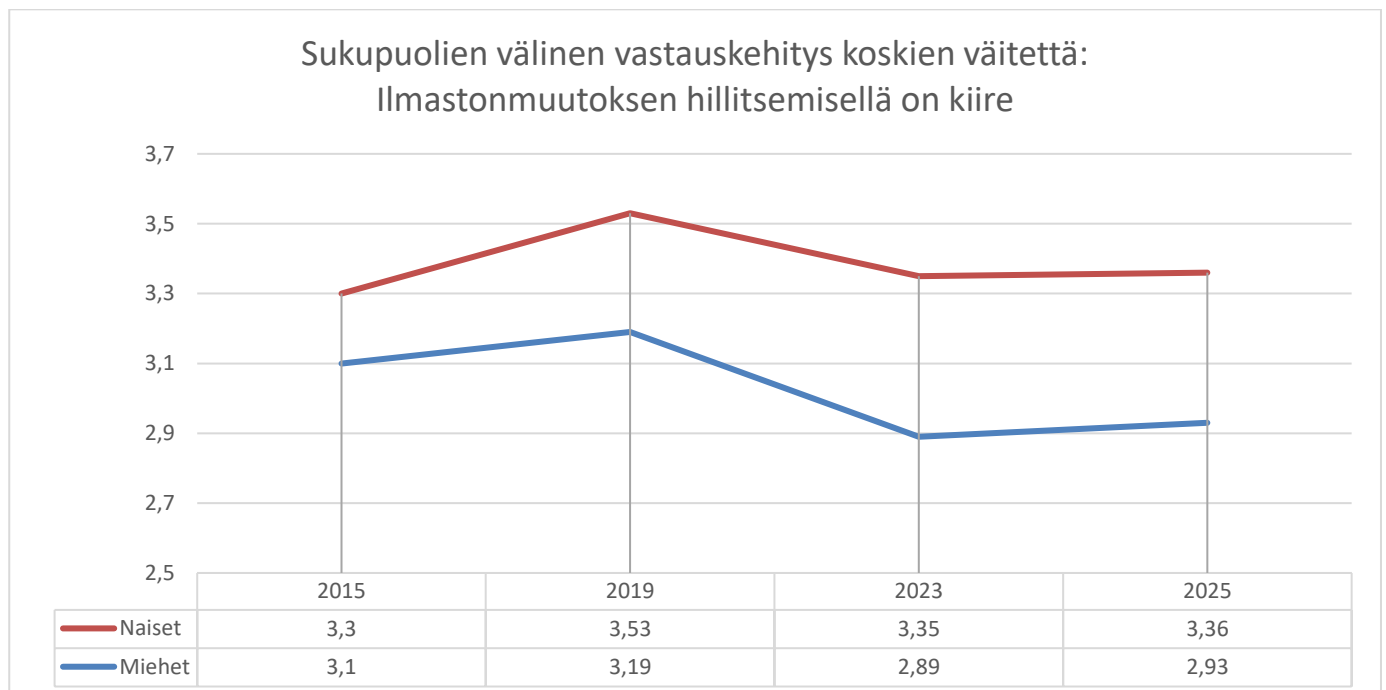

2. Teema 1: Yleinen huoli ilmastonmuutoksesta

2.1. Ilmastomuutoksen hillitsemisellä on kiire

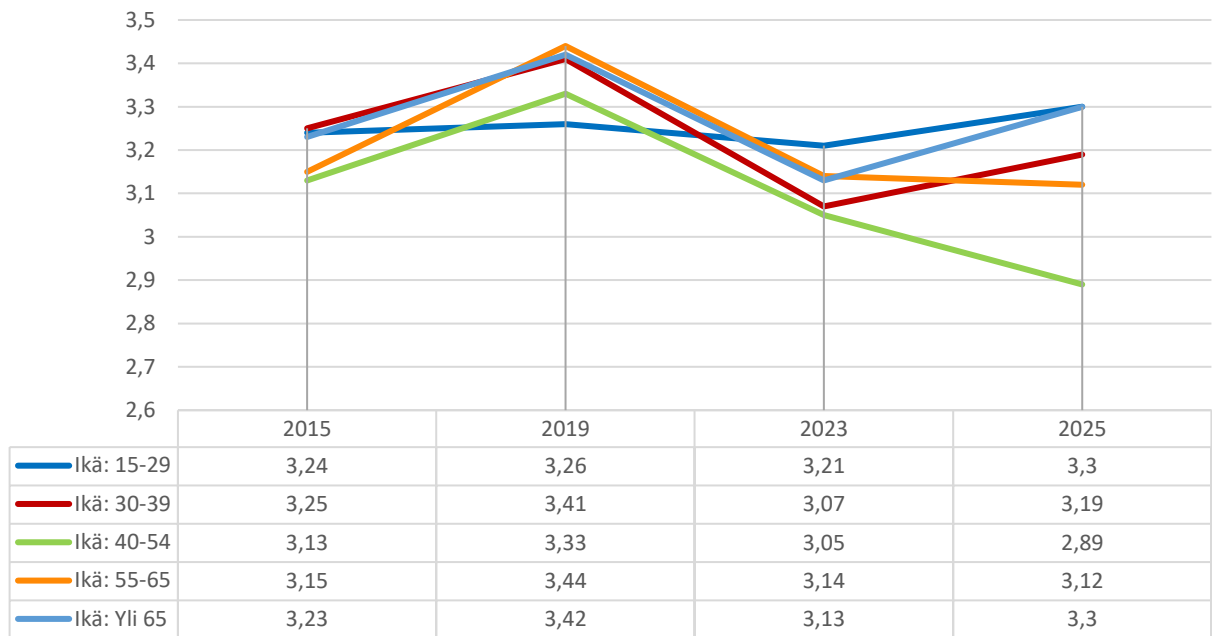
Lähde: TNS Gallup Oy. Ilmastobarometri 2015 (<https://ym.fi/-/suomalaiset-haluavat-tehokkaampia-toimia-ilmastonmuutoksen-hillitsemiseksi>); Hyry, Jaakko (Kantar TNS Oy). Ilmastobarometri 2019 (<https://veriangroup.com/hubfs/FI/Ilmastobarometri/2019-raportti.pdf>); Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi//H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

Lähde: TNS Gallup Oy. Ilmastobarometri 2015 (<https://ym.fi/-/suomalaiset-haluavat-tehokkaampia-toimia-ilmastonmuutoksen-hillitsemiseksi>); Hyry, Jaakko (Kantar TNS Oy). Ilmastobarometri 2019 (<https://veriangroup.com/hubfs/FI/Ilmastobarometri/2019-raportti.pdf>); Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi//H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

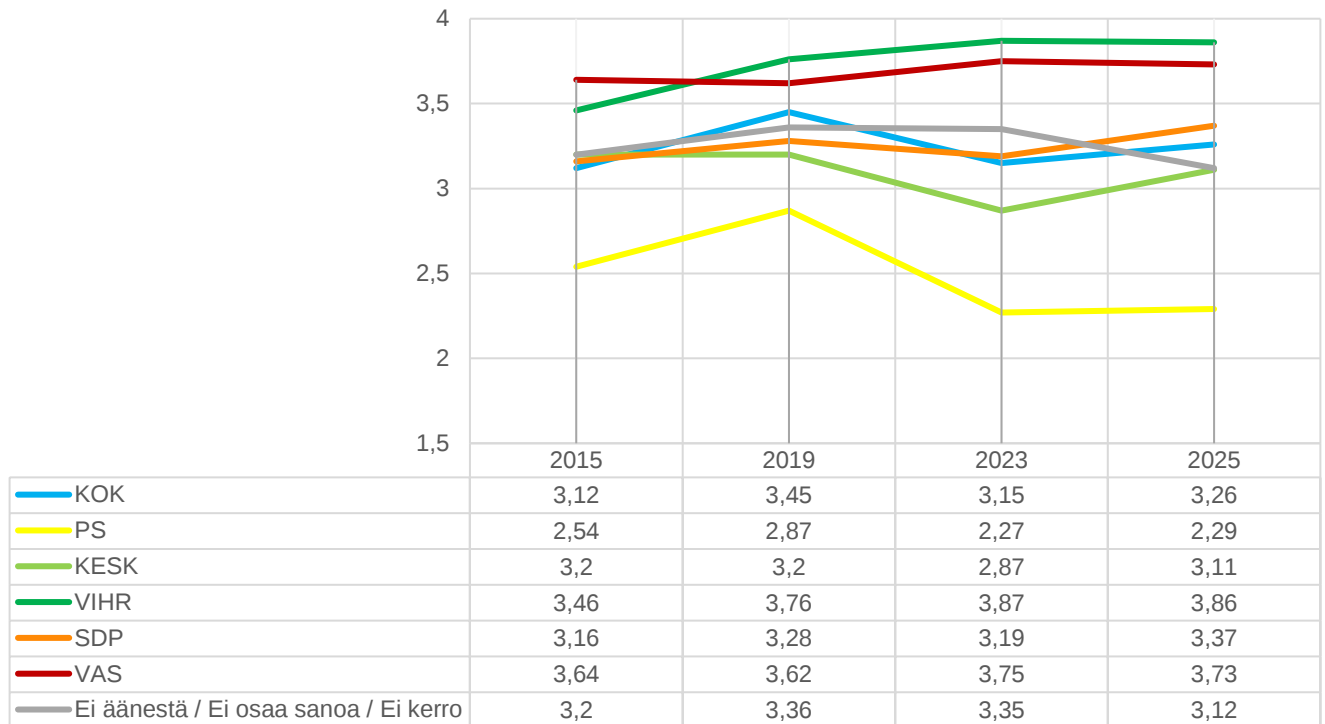
Ikäluokkien välinen vastauskehitys koskien väitettä: Ilmastomuutoksen hillitsemisellä on kiire

Lähde: TNS Gallup Oy. Ilmastobarometri 2015 (<https://ym.fi/-/suomalaiset-haluavat-tehokkaampia-toimia-ilmastonmuutoksen-hillitsemiseksi>); Hyry, Jaakko (Kantar TNS Oy). Ilmastobarometri 2019 (<https://veriangroup.com/hubfs/FI/Ilmastobarometri/2019-raportti.pdf>); Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi/H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi/xgQhLFtkVNx7>).

Puoluekantojen välinen vastauskehitys koskien väitettä: Ilmastomuutoksen hillitsemisellä on kiire

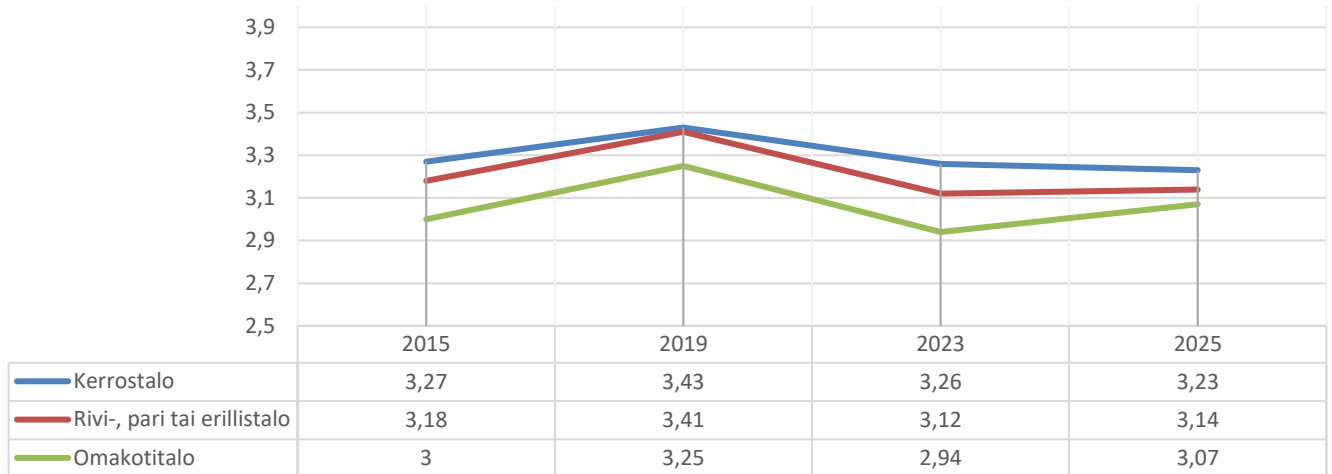
Lähde: TNS Gallup Oy. Ilmastobarometri 2015 (<https://ym.fi/-/suomalaiset-haluavat-tehokkaampia-toimia-ilmastonmuutoksen-hillitsemiseksi>); Hyry, Jaakko (Kantar TNS Oy). Ilmastobarometri 2019 (<https://veriangroup.com/hubfs/FI/Ilmastobarometri/2019-raportti.pdf>); Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi/H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi/xgQhLFtkVNx7>).

* Vuoden 2015 barometrissa vastausvaihtoehdot "En äänestäisi", "En osaa sanoa" ja "En halua sanoa" esitettiin erillisinä vastaajaryhminä. Vuosien 2019, 2023 ja 2025 barometreissä nämä vaihtoehdot on yhdistetty yhdeksi vastaajaryhmäksi. Vertailukelpoisuuden mahdollistamiseksi kirjoittaja yhdisti vuoden 2015 vastaajaryhmät yhdeksi ryhmäksi, jotta tuloksia voidaan vertailla muiden vuosien barometreihin.

** Vuoden 2015 vastausten osalta tässä tilastossa on tarkasteltu vastauksia kysymykseen "Jos eduskuntavaalit olisivat nyt, minkä puolueen tai ryhmittymän listoilla olevaa ehdokasta äänestäisit". Vuosien 2019, 2023 ja 2025 barometrien osalta tämän tilaston luvut kuvaavat vastaajien vastauksia suhteessa kysymykseen yleisesti siitä, mikä puoluekanta vastaajalla on. Kirjoittaja katsoi, että nämä kysymykset ovat siinä määrin rinnastettavissa toisiinsa, että voidaan tehdä vertailua vuoden 2015 barometrin kanssa suhteessa vuosien 2019, 2023 ja 2025 barometreihin.

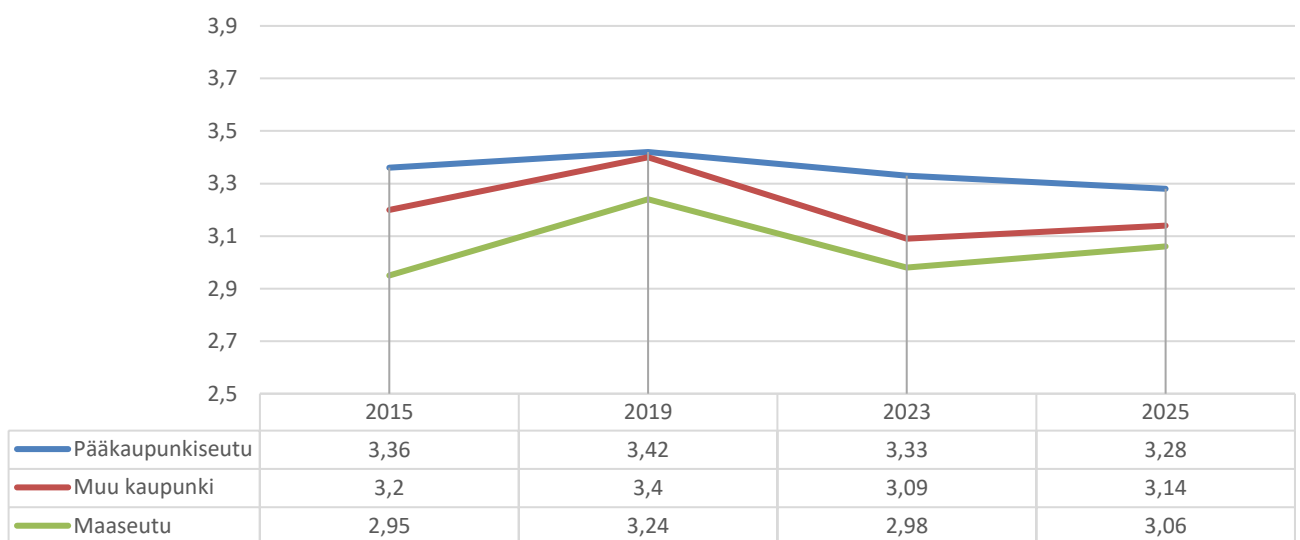
Asuinmuotojen välinen vastauskehitys koskien väitettä: Ilmastomuutoksen hillitsemisellä on kiire

Lähde: TNS Gallup Oy. Ilmastobarometri 2015 (<https://ym.fi/-/suomalaiset-haluavat-tehokkaampia-toimia-ilmastonmuutoksen-hillitsemiseksi>); Hyry, Jaakko (Kantar TNS Oy). Ilmastobarometri 2019 (<https://veriangroup.com/hubfs/FI/Ilmastobarometri/2019-raportti.pdf>); Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi/H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi/xgQhLFtkVNx7>).

* Jotta vuoden 2015 ilmastobarometrin tulokset on saatu vertailuun mukaan, on vuoden 2015 barometrissä käytetyt vastaajaryhmät "Omakotitalossa tonttimaalla" ja "Omakotitalossa viljelystilalla" yhdistetty yhdeksi vastaajaryhmäksi "Omakotitalo". "Omakotitalo"-luokkaa on käytetty muissa barometreissä vuosina 2019, 2023 ja 2025.

Asuinpaikkojen välinen vastauskehitys koskien väitettä: Ilmastomuutoksen hillinnällä on kiire

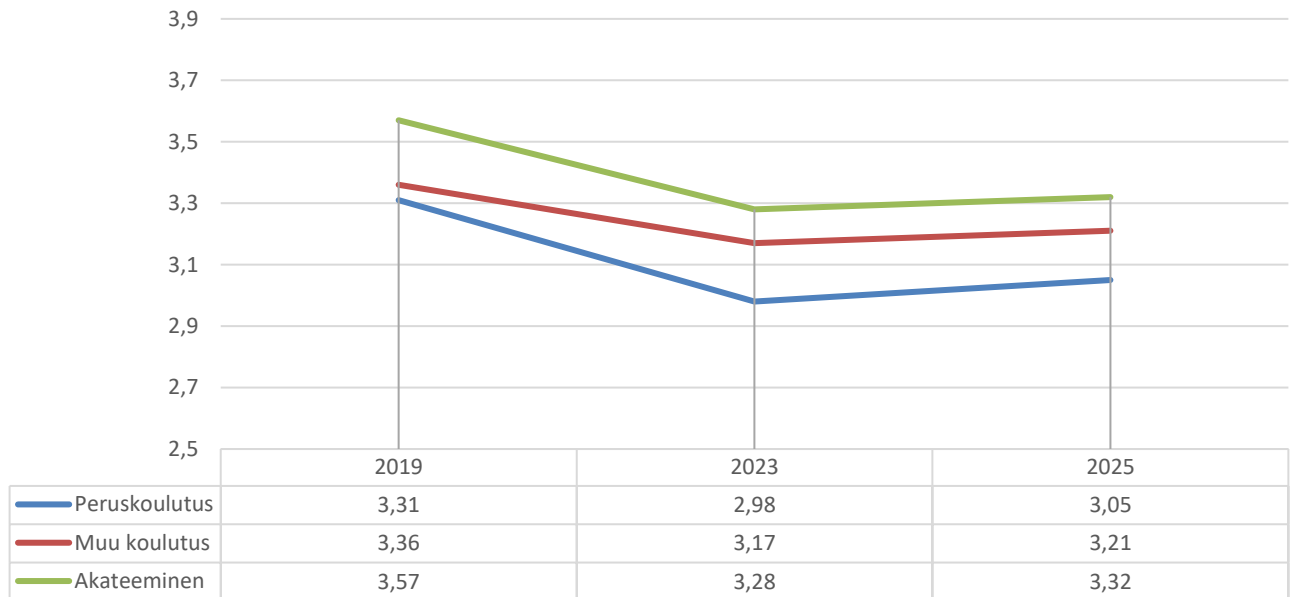
Lähde: TNS Gallup Oy. Ilmastobarometri 2015 (<https://ym.fi/-/suomalaiset-haluavat-tehokkaampia-toimia-ilmastonmuutoksen-hillitsemiseksi>); Hyry, Jaakko (Kantar TNS Oy). Ilmastobarometri 2019 (<https://veriangroup.com/hubfs/FI/Ilmastobarometri/2019-raportti.pdf>); Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi/H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi/xgQhLFtkVNx7>).

* Vuoden 2015 barometrin osalta tilastoja ja vastauksia on yhdistetty siten, että ilmastobarometrissä 2015 esiintyneet vastaajaryhmät "Muun yli 50.000 asukkaan kaupungin keskusta tai lähiö" ja "Alle 50.000 asukkaan kaupungin keskusta tai lähiö" on yhdistetty tässä tilastossa kohdaksi

"Muu kaupunki". Samoin vuoden 2015 barometrissä vastaajaryhmän "harvaan asuttu alue" on rinnastettu "maaseutu" vastausvaihtoehdoksi. Näillä muutoksilla on mahdollistettu vertailu vuoden 2015 ja muiden vuosien barometrien kanssa.

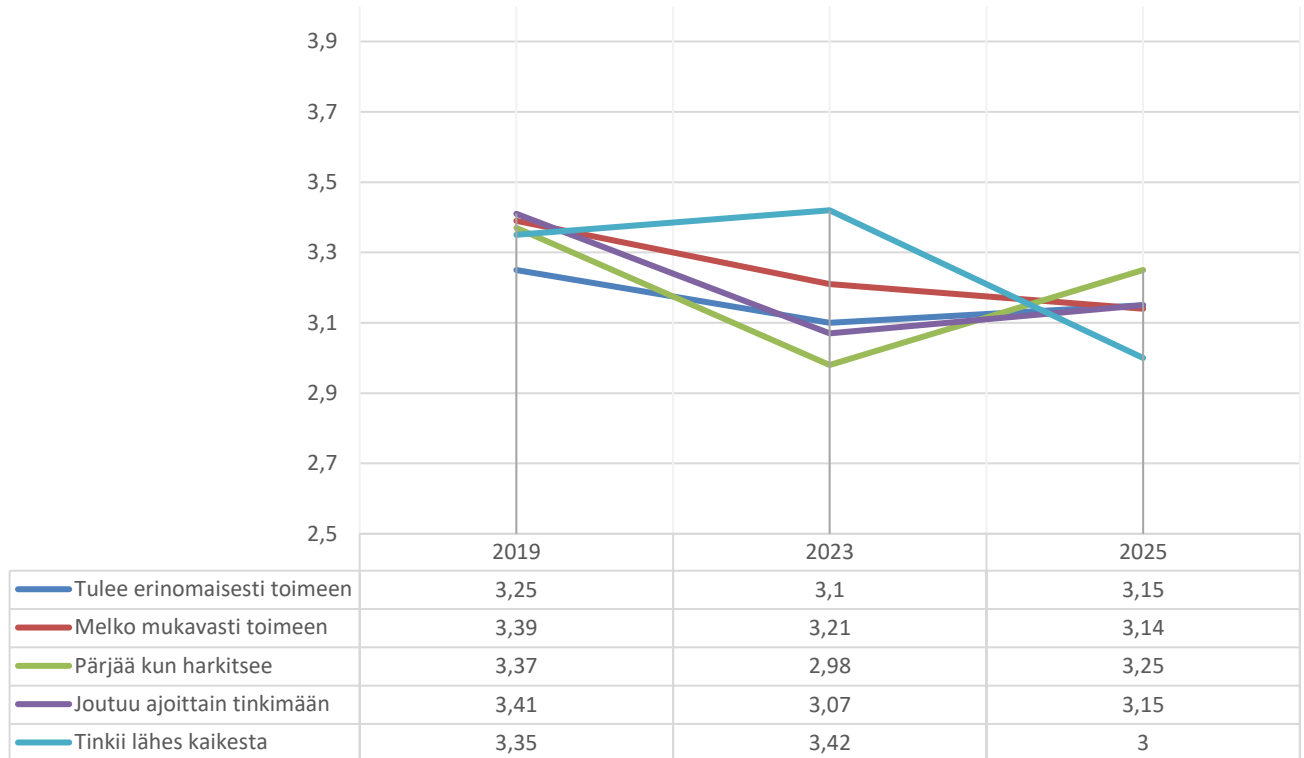
Koulutusasteiden välinen vastauskehitys koskien väitettä: Ilmastomuutoksen hillinnällä on kiire

Lähde: TNS Gallup Oy. Ilmastobarometri 2015 (<https://ym.fi/-/suomalaiset-haluavat-tehokkaampia-toimia-ilmastonmuutoksen-hillitsemiseksi>); Hyry, Jaakko (Kantar TNS Oy). Ilmastobarometri 2019 (<https://veriangroup.com/hubfs/FI/Ilmastobarometri/2019-raportti.pdf>); Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi//H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

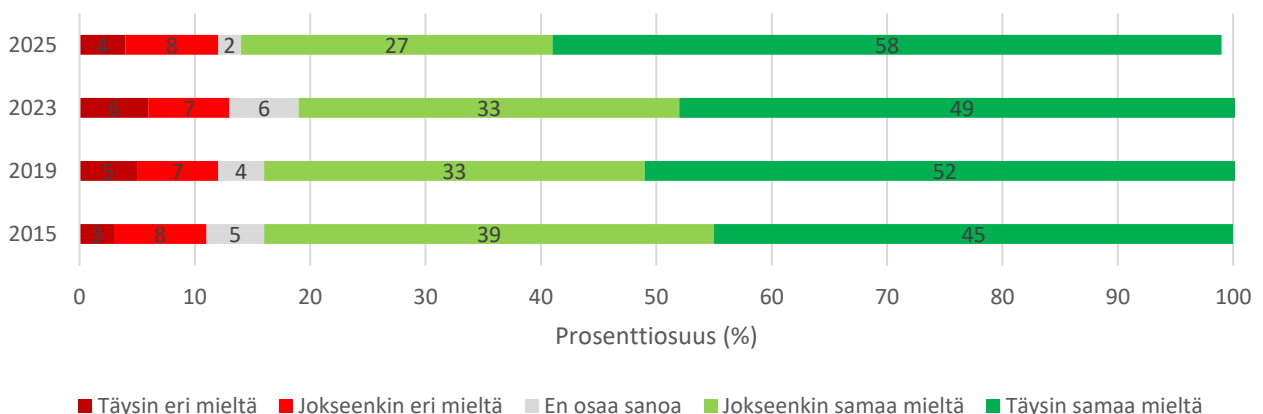
Taloudellisten tilanteiden välinen vastauskehitys koskien väitettä: Ilmastomuutoksen hillinnällä on kiire

Lähde: TNS Gallup Oy. Ilmastobarometri 2015 (<https://ym.fi/-/suomalaiset-haluavat-tehokkaampia-toimia-ilmastomuutoksen-hillitsemiseksi>); Hyry, Jaakko (Kantar TNS Oy). Ilmastobarometri 2019 (<https://veriangroup.com/hubfs/FI/Ilmastobarometri/2019-raportti.pdf>); Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi/H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi/xgQhLFtkVNx7>).

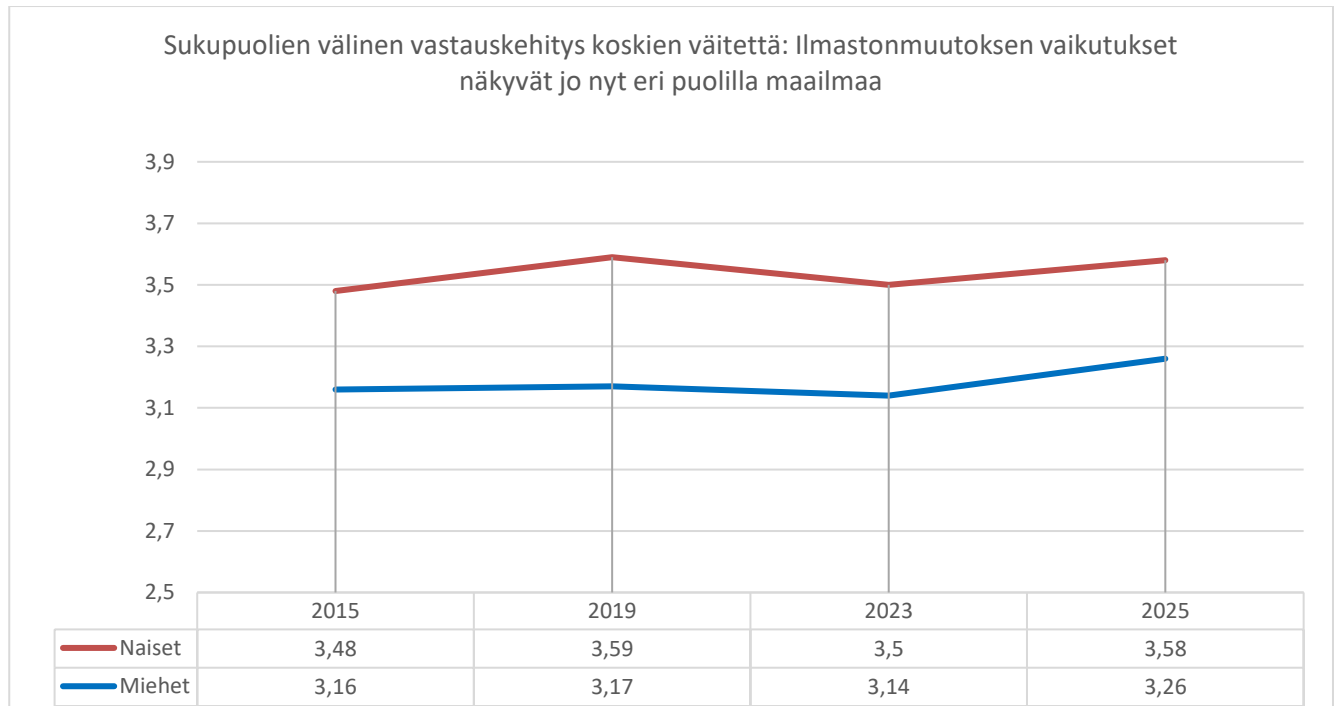
2.2. Ilmastomuutoksen vaikutukset näkyvät jo nyt eri puolilla maailmaa

Väite: Ilmastomuutoksen vaikutukset näkyvät jo nyt eri puolilla maailmaa

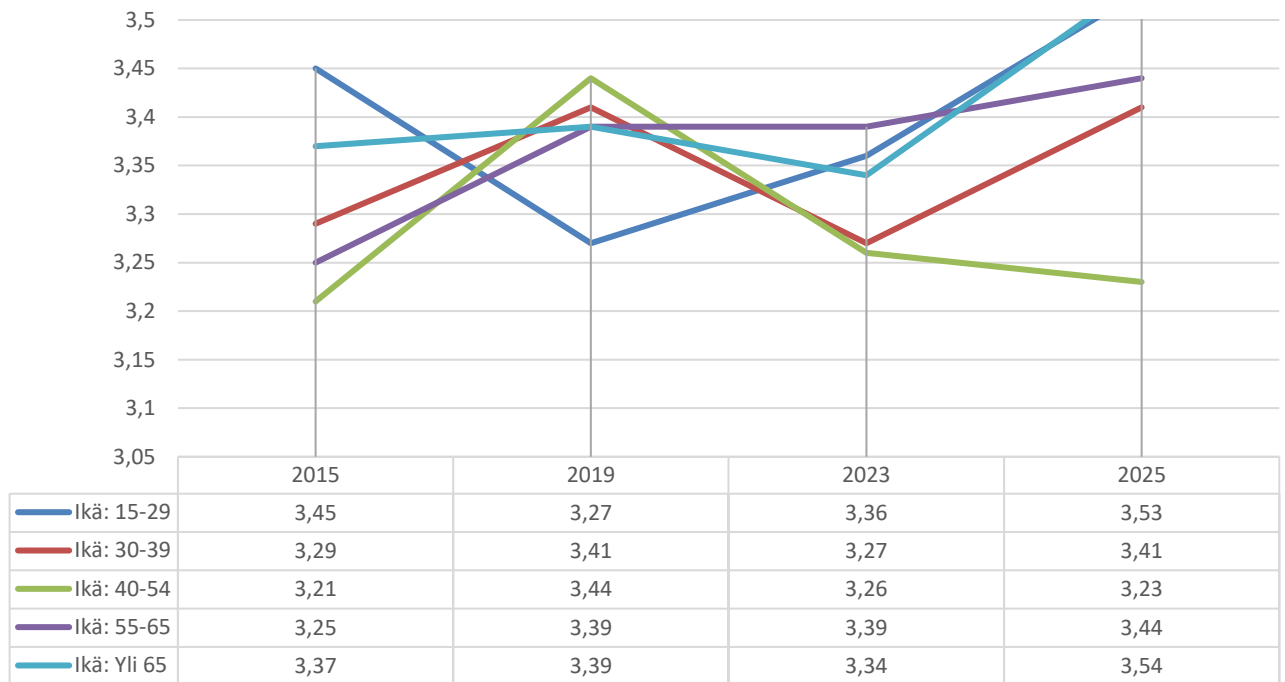
Lähde: TNS Gallup Oy. Ilmastobarometri 2015 (<https://ym.fi/-/suomalaiset-haluavat-tehokkaampia-toimia-ilmastonmuutoksen-hillitsemiseksi>); Hyry, Jaakko (Kantar TNS Oy). Ilmastobarometri 2019 (<https://veriangroup.com/hubfs/FI/Ilmastobarometri/2019-raportti.pdf>); Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi//H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

Lähde: TNS Gallup Oy. Ilmastobarometri 2015 (<https://ym.fi/-/suomalaiset-haluavat-tehokkaampia-toimia-ilmastonmuutoksen-hillitsemiseksi>); Hyry, Jaakko (Kantar TNS Oy). Ilmastobarometri 2019 (<https://veriangroup.com/hubfs/FI/Ilmastobarometri/2019-raportti.pdf>); Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi//H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

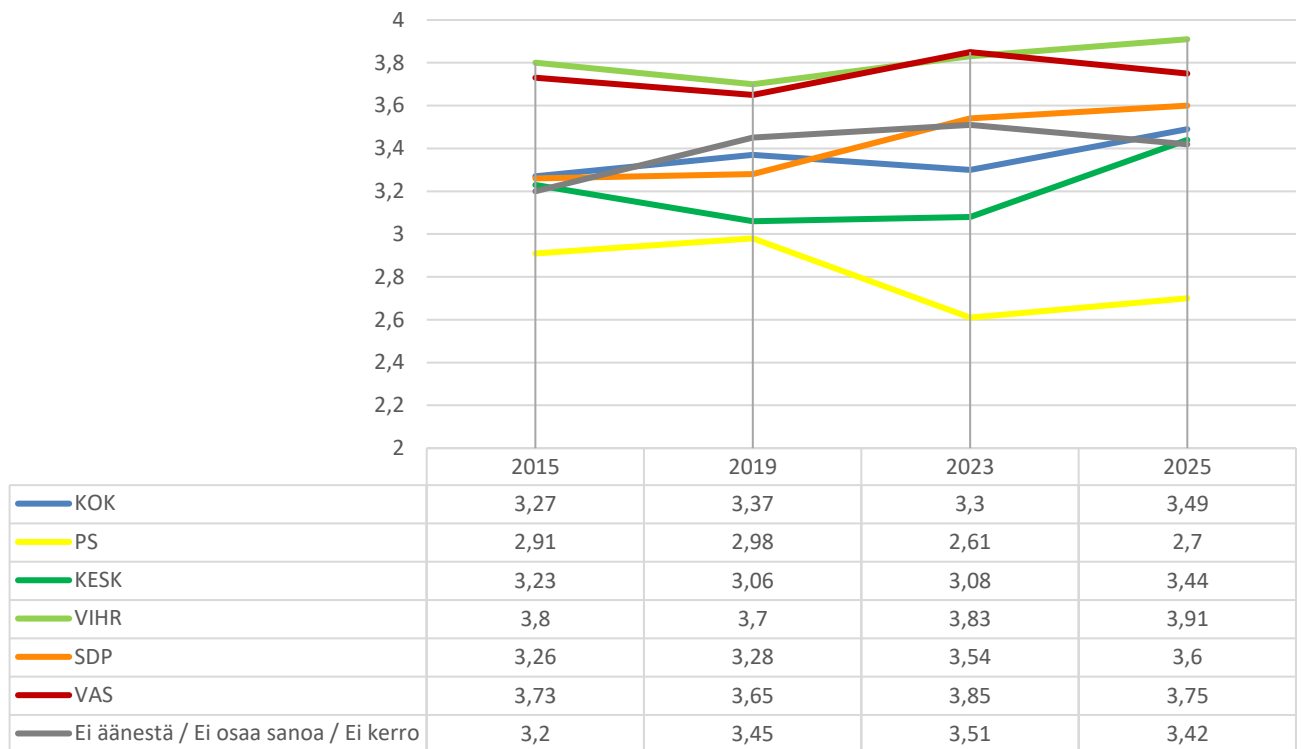
Ikäluokkien välinen vastauskehitys koskien väitettä: Ilmastomuutoksen vaikutukset näkyvät jo nyt eri puolilla maailmaa

Lähde: TNS Gallup Oy. Ilmastobarometri 2015 (<https://ym.fi/-/suomalaiset-haluavat-tehokkaampia-toimia-ilmastonmuutoksen-hillitsemiseksi>); Hyry, Jaakko (Kantar TNS Oy). Ilmastobarometri 2019 (<https://veriangroup.com/hubfs/FI/Ilmastobarometri/2019-raportti.pdf>); Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi//H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

Puoluekantojen välinen vastauskehitys koskien väitettä: Ilmastomuutoksen vaikutukset näkyvät jo nyt eri puolilla maailmaa

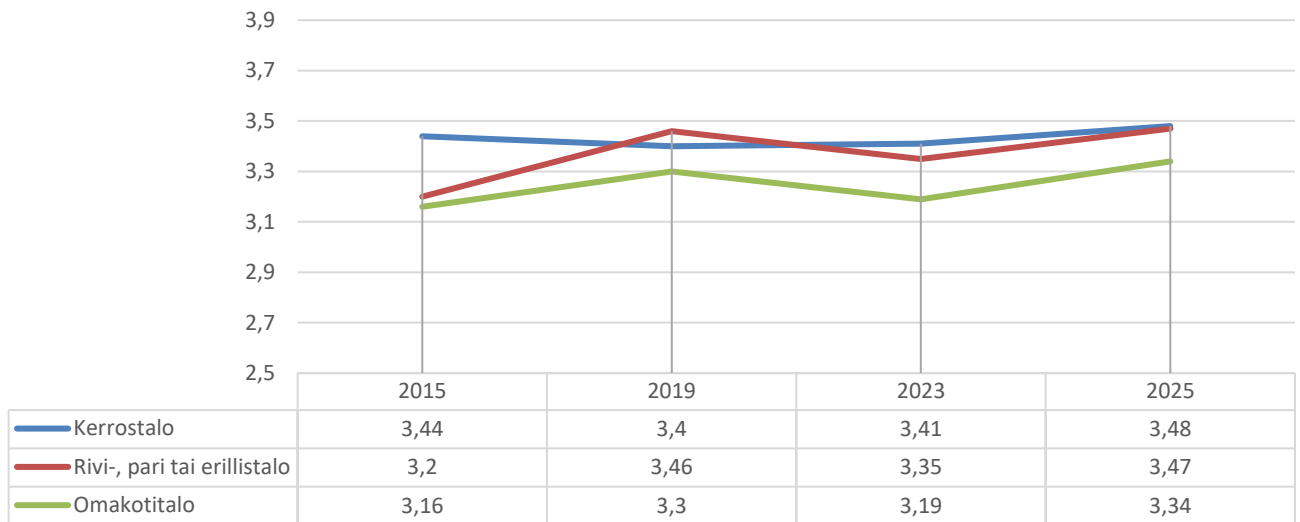
Lähde: TNS Gallup Oy. Ilmastobarometri 2015 (<https://ym.fi/-/suomalaiset-haluavat-tehokkaampia-toimia-ilmastonmuutoksen-hillitsemiseksi>); Hyry, Jaakko (Kantar TNS Oy). Ilmastobarometri 2019 (<https://veriangroup.com/hubfs/FI/Ilmastobarometri/2019-raportti.pdf>); Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi/I/H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi/I/xgQhLFtkVNx7>).

* Vuoden 2015 barometrissa vastausvaihtoehdot "En äänestäisi", "En osaa sanoa" ja "En halua sanoa" esitettiin erillisinä vastaajaryhminä. Vuosien 2019, 2023 ja 2025 barometreissä nämä vaihtoehdot on yhdistetty yhdeksi vastaajaryhmäksi. Vertailukelpoisuuden mahdollistamiseksi kirjoittaja yhdisti vuoden 2015 vastaajaryhmät yhdeksi ryhmäksi, jotta tuloksia voidaan vertailla muiden vuosien barometreihin.

** Vuoden 2015 vastausten osalta tässä tilastossa on tarkasteltu vastauksia kysymykseen "Jos eduskuntavaalit olisivat nyt, minkä puolueen tai ryhmittymän listoilla olevaa ehdokasta äänestäisit". Vuosien 2019, 2023 ja 2025 barometrien osalta tämän tilaston luvut kuvaavat vastaajien vastauksia suhteessa kysymykseen yleisesti siitä, mikä puoluekanta vastaajalla on. Kirjoittaja katsoi, että nämä kysymykset ovat siinä määrin rinnastettavissa toisiinsa, että voidaan tehdä vertailua vuoden 2015 barometrin kanssa suhteessa vuosien 2019, 2023 ja 2025 barometreihin.

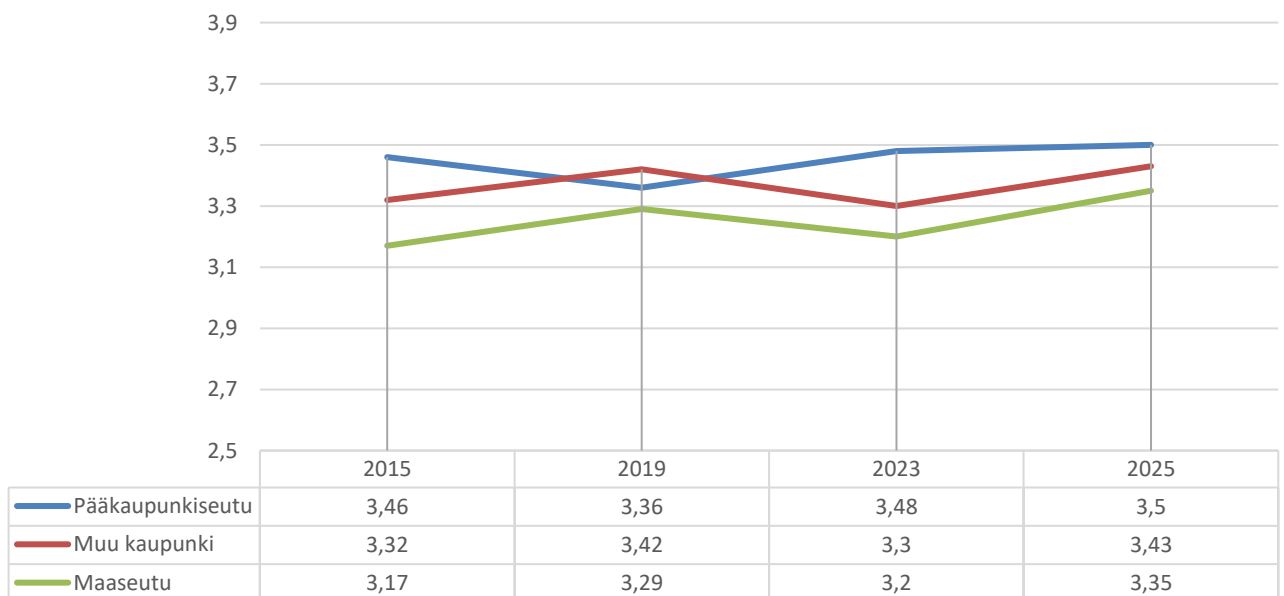
Asuinmuotojen välinen vastauskehitys koskien väitettä: Ilmastomuutoksen vaikutukset näkyvät jo nyt eri puolilla maailmaa

Lähde: TNS Gallup Oy. Ilmastobarometri 2015 (<https://ym.fi/-/suomalaiset-haluavat-tehokkaampia-toimia-ilmastonmuutoksen-hillitsemiseksi>); Hyry, Jaakko (Kantar TNS Oy). Ilmastobarometri 2019 (<https://veriangroup.com/hubfs/FI/Ilmastobarometri/2019-raportti.pdf>); Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi/H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi/llxgQhLFtkVNx7>).

* Jotta vuoden 2015 ilmastobarometrin tulokset on saatu vertailuun mukaan, on vuoden 2015 barometrissä käytetyt vastaajaryhmät "Omakotitalossa tonttimaalla" ja "Omakotitalossa viljelystilalla" yhdistetty yhdeksi vastaajaryhmäksi "Omakotitalo". "Omakotitalo"-luokkaa on käytetty muissa barometreissä vuosina 2019, 2023 ja 2025.

Asuinpaikkojen välinen vastauskehitys koskien väitettä: Ilmastomuutoksen vaikutukset näkyvät jo nyt eri puolilla maailmaa

Lähde: TNS Gallup Oy. Ilmastobarometri 2015 (<https://ym.fi/-/suomalaiset-haluavat-tehokkaampia-toimia-ilmastonmuutoksen-hillitsemiseksi>); Hyry, Jaakko (Kantar TNS Oy). Ilmastobarometri 2019 (<https://veriangroup.com/hubfs/FI/Ilmastobarometri/2019-raportti.pdf>); Hyry, Jaakko

(Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi//H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

* Vuoden 2015 barometrin osalta tilastoja ja vastauksia on yhdistetty siten, että ilmastobarometrissä 2015 esiintyneet vastaajaryhmät "Muun yli 50.000 asukkaan kaupungin keskusta tai lähiö" ja "Alle 50.000 asukkaan kaupungin keskusta tai lähiö" on yhdistetty tässä tilastossa kohdaksi "Muu kaupunki". Samoin vuoden 2015 barometrissä vastaajaryhmän "harvaan asuttu alue" on rinnastettu "maaseutu" vastausvaihtoehdoksi. Näillä muutoksilla on mahdollistettu vertailu vuoden 2015 ja muiden vuosien barometrien kanssa.

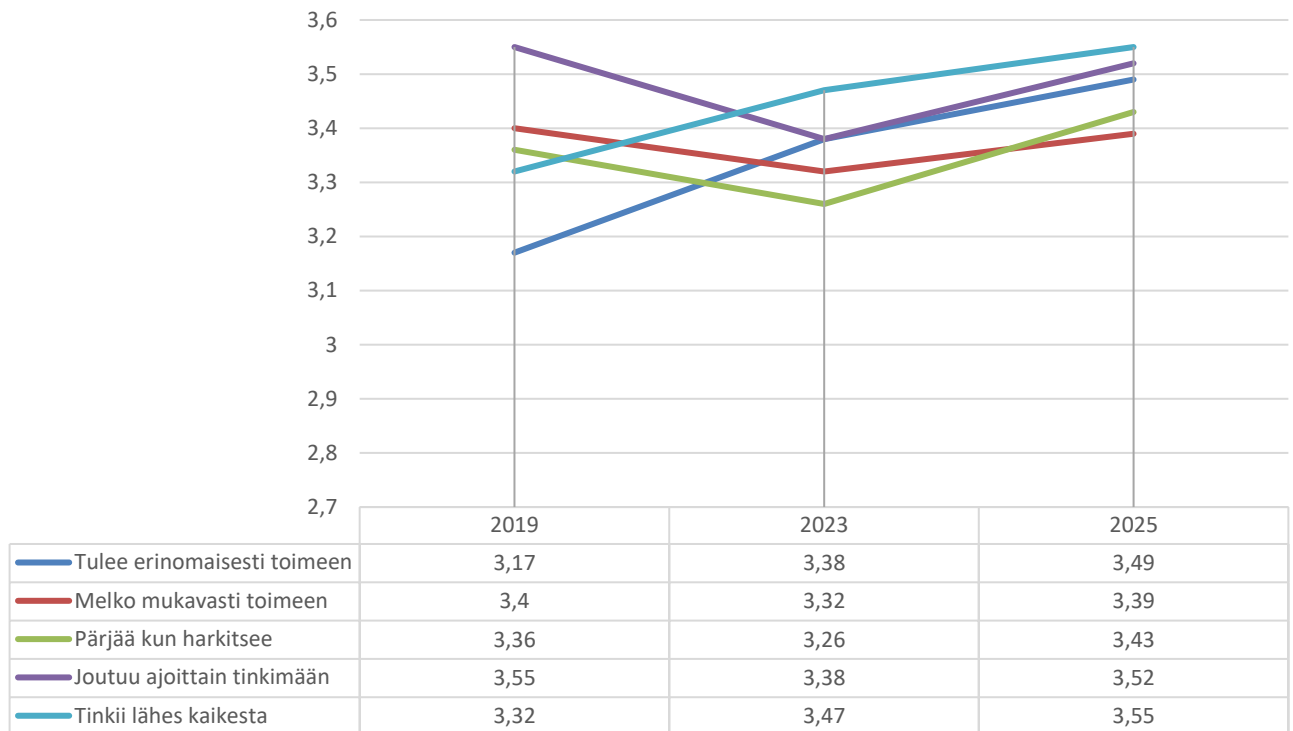
Koulutusasteiden välinen vastauskehitys koskien väitettä: Ilmastomuutoksen vaikutukset näkyvät jo nyt eri puolilla maailmaa

Lähde: TNS Gallup Oy. Ilmastobarometri 2015 (<https://ym.fi/-/suomalaiset-haluavat-tehokkaampia-toimia-ilmastonmuutoksen-hillitsemiseksi>); Hyry, Jaakko (Kantar TNS Oy). Ilmastobarometri 2019 (<https://veriangroup.com/hubfs/FI/Ilmastobarometri/2019-raportti.pdf>); Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi//H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

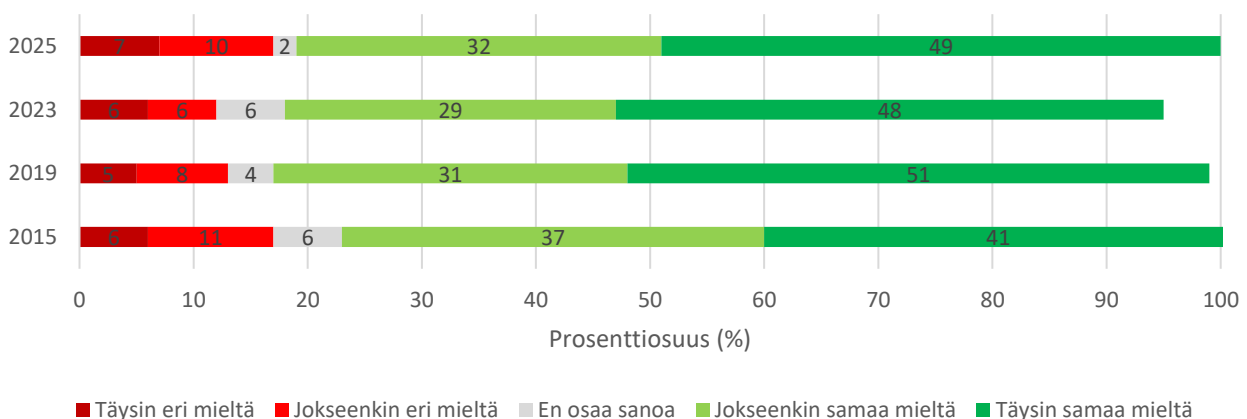
Taloudellisten tilanteiden välinen vastauskehitys koskien väitettä: Ilmastomuutoksen vaikutukset näkyvät jo nyt eri puolilla maailmaa

Lähde: TNS Gallup Oy. Ilmastobarometri 2015 (<https://ym.fi/-/suomalaiset-haluavat-tehokkaampia-toimia-ilmastonmuutoksen-hillitsemiseksi>); Hyry, Jaakko (Kantar TNS Oy). Ilmastobarometri 2019 (<https://veriangroup.com/hubfs/FI/Ilmastobarometri/2019-raportti.pdf>); Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi/H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi/xgQhLFtkVNx7>).

2.3. Ilmastomuutos on yksi suurimmista globaaleista uhista maailmassa

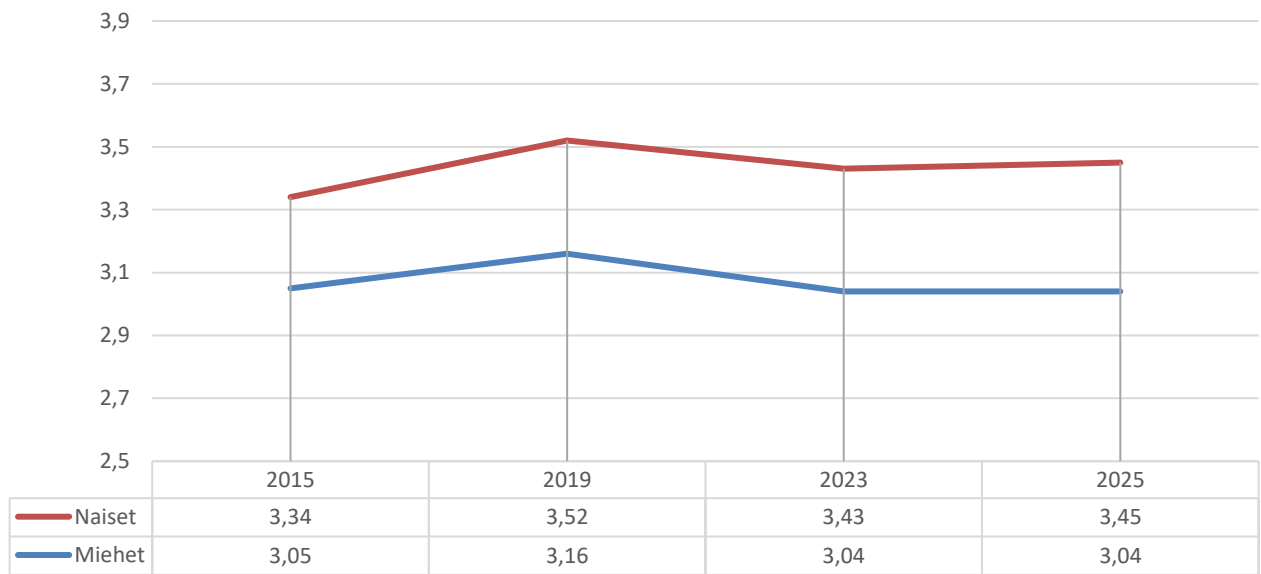
Väite: Ilmastomuutos on yksi suurimmista globaaleista uhista maailmassa

Lähde: TNS Gallup Oy. Ilmastobarometri 2015 (<https://ym.fi/-/suomalaiset-haluavat-tehokkaampia-toimia-ilmastonmuutoksen-hillitsemiseksi>); Hyry, Jaakko (Kantar TNS Oy). Ilmastobarometri 2019 (<https://veriangroup.com/hubfs/FI/Ilmastobarometri/2019-raportti.pdf>); Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi/H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi/xgQhLFtkVNx7>).

Sukupuolien välinen vastauskehitys koskien väitettä: Ilmastomuutos on yksi suurimmista globaaleista uhista maailmassa

Lähde: TNS Gallup Oy. Ilmastobarometri 2015 (<https://ym.fi/-/suomalaiset-haluavat-tehokkaampia-toimia-ilmastonmuutoksen-hillitsemiseksi>); Hyry, Jaakko (Kantar TNS Oy). Ilmastobarometri 2019 (<https://veriangroup.com/hubfs/FI/Ilmastobarometri/2019-raportti.pdf>); Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi/H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi/xgQhLFtkVNx7>).

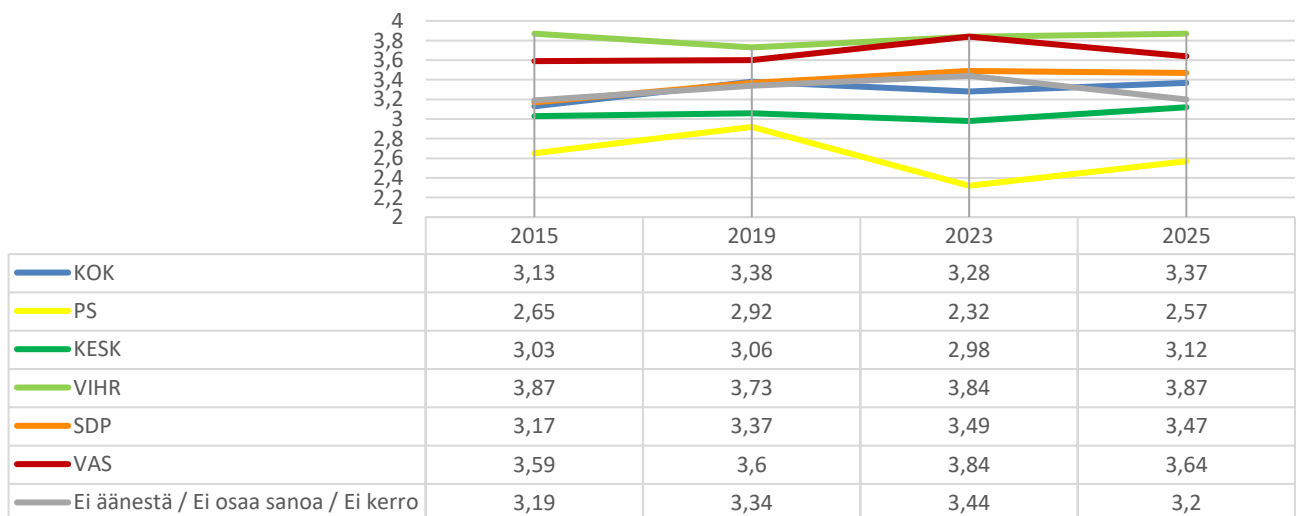

Ikäluokkien välinen vastauskehitys koskien väitettä: Ilmastomuutos on yksi suurimmista globaaleista uhista maailmassa

Lähde: TNS Gallup Oy. Ilmastobarometri 2015 (<https://ym.fi/-/suomalaiset-haluavat-tehokkaampia-toimia-ilmastonmuutoksen-hillitsemiseksi>); Hyry, Jaakko (Kantar TNS Oy). Ilmastobarometri 2019 (<https://veriingroup.com/hubfs/FI/Ilmastobarometri/2019-raportti.pdf>); Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi/H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi/xgQhLFtkVNx7>).

Puoluekantojen välinen vastauskehitys koskien väitettä: Ilmastomuutos on yksi suurimmista globaaleista uhista maailmassa

Lähde: TNS Gallup Oy. Ilmastobarometri 2015 (<https://ym.fi/-/suomalaiset-haluavat-tehokkaampia-toimia-ilmastonmuutoksen-hillitsemiseksi>); Hyry, Jaakko (Kantar TNS Oy). Ilmastobarometri 2019 (<https://veriingroup.com/hubfs/FI/Ilmastobarometri/2019-raportti.pdf>); Hyry, Jaakko

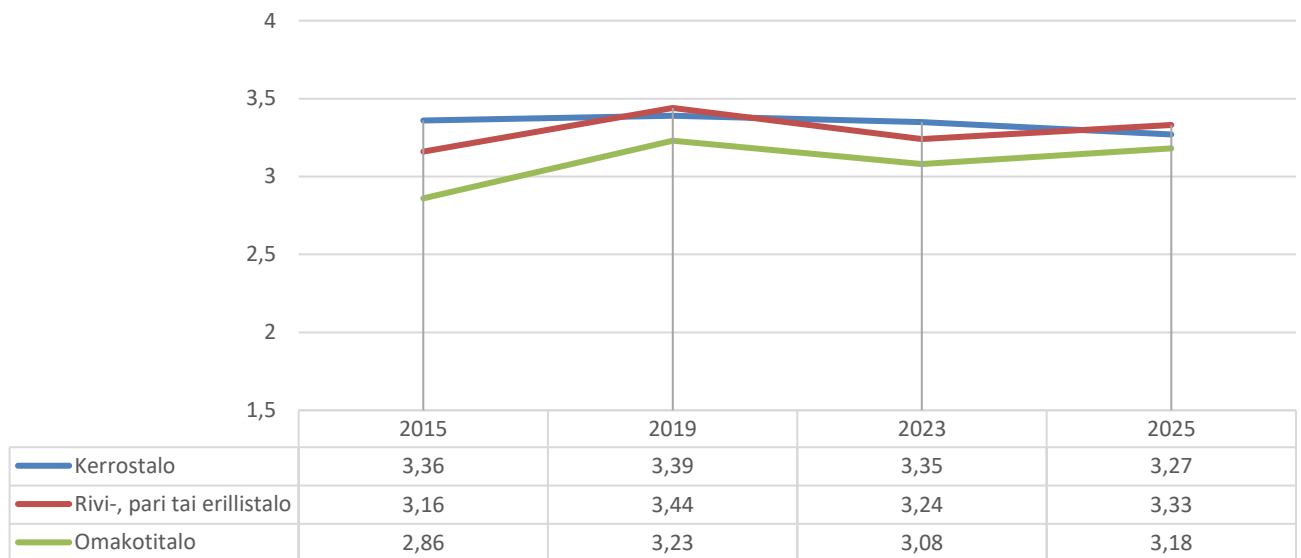

(Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi//H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

* Vuoden 2015 barometrissa vastausvaihtoehdot "En äänestäisi", "En osaa sanoa" ja "En halua sanoa" esitettiin erillisinä vastaajaryhminä. Vuosien 2019, 2023 ja 2025 barometreissä nämä vaihtoehdot on yhdistetty yhdeksi vastaajaryhmäksi. Vertailukelpoisuuden mahdollistamiseksi kirjoittaja yhdisti vuoden 2015 vastaajaryhmät yhdeksi ryhmäksi, jotta tuloksia voidaan vertailla muiden vuosien barometreihin.

** Vuoden 2015 vastausten osalta tässä tilastossa on tarkasteltu vastauksia kysymykseen "Jos eduskuntavaalit olisivat nyt, minkä puolueen tai ryhmittymän listoilla olevaa ehdokasta äänestäisit". Vuosien 2019, 2023 ja 2025 barometrien osalta tämän tilaston luvut kuvaavat vastaajien vastauksia suhteessa kysymykseen yleisesti siitä, mikä puoluekanta vastaajalla on. Kirjoittaja katsoi, että nämä kysymykset ovat siinä määrin rinnastettavissa toisiinsa, että voidaan tehdä vertailua vuoden 2015 barometrin kanssa suhteessa vuosien 2019, 2023 ja 2025 barometreihin.

Asuinmuotojen välinen vastauskehitys koskien väitettä: Ilmastomuutos on yksi suurimmista globaaleista uhista maailmassa

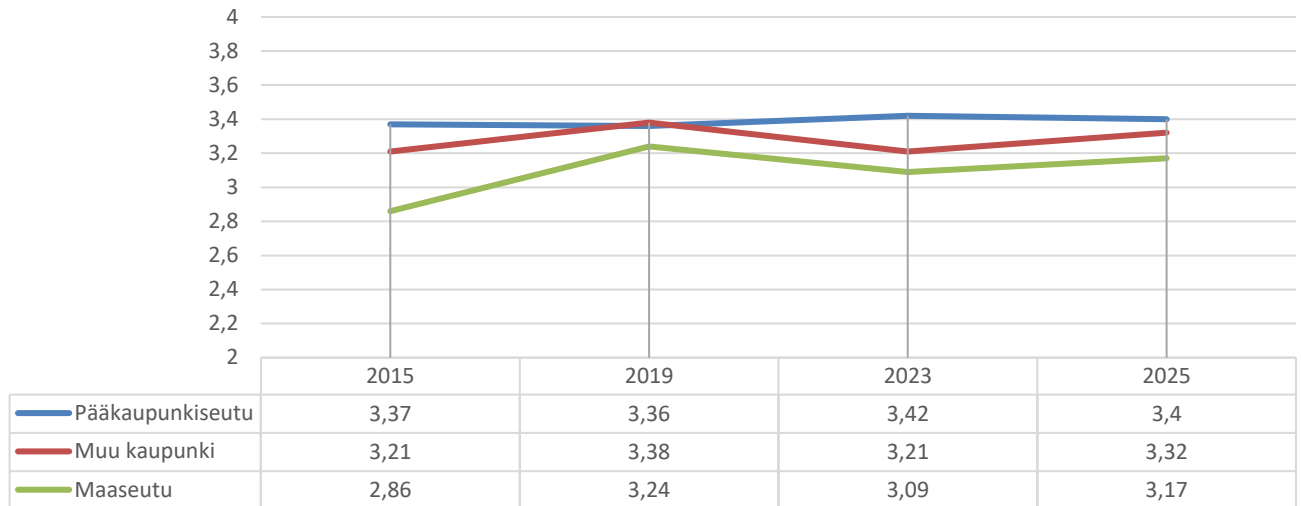

Lähde: TNS Gallup Oy. Ilmastobarometri 2015 (<https://ym.fi/-/suomalaiset-haluavat-tehokkaampia-toimia-ilmastonmuutoksen-hillitsemiseksi>); Hyry, Jaakko (Kantar TNS Oy). Ilmastobarometri 2019 (<https://veriangroup.com/hubfs/FI/Ilmastobarometri/2019-raportti.pdf>); Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi//H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

* Jotta vuoden 2015 ilmastobarometrin tulokset on saatu vertailuun mukaan, on vuoden 2015 barometrissä käytetyt vastaajaryhmät "Omakotitalossa tonttimaalla" ja "Omakotitalossa viljelystilalla" yhdistetty yhdeksi vastaajaryhmäksi "Omakotitalo". "Omakotitalo"-luokkaa on käytetty muissa barometreissä vuosina 2019, 2023 ja 2025.

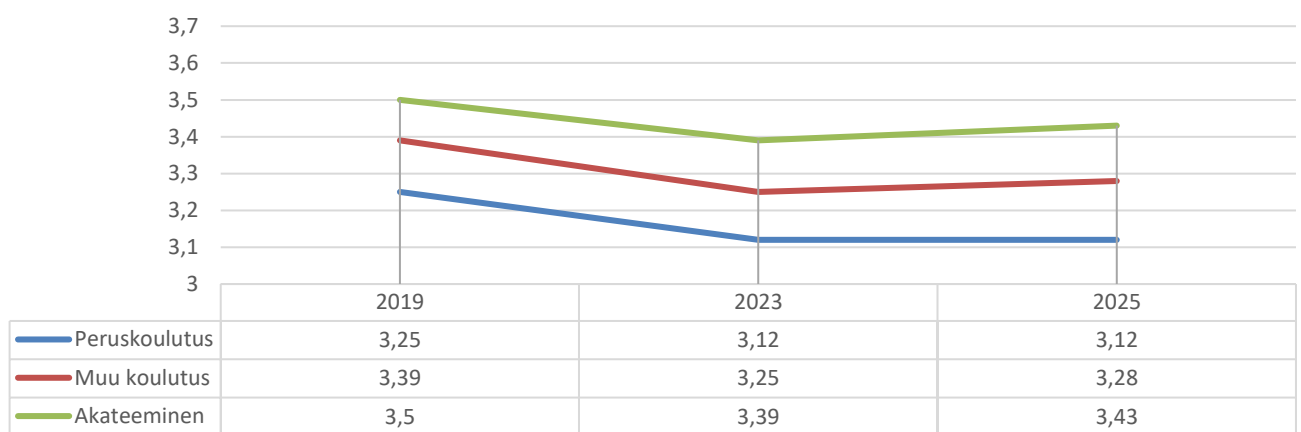
Asuinpaikkojen välinen vastauskehitys koskien väitettä: Ilmastomuutos on yksi suurimmista globaaleista uhista maailmassa

Lähde: TNS Gallup Oy. Ilmastobarometri 2015 (<https://ym.fi/-/suomalaiset-haluavat-tehokkaampia-toimia-ilmastonmuutoksen-hillitsemiseksi>); Hyry, Jaakko (Kantar TNS Oy). Ilmastobarometri 2019 (<https://veriangroup.com/hubfs/FI/Ilmastobarometri/2019-raportti.pdf>); Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi/H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi/xgQhLFtkVNx7>).

* Vuoden 2015 barometrin osalta tilastoja ja vastauksia on yhdistetty siten, että ilmastobarometrissä 2015 esiintyneet vastaajaryhmät "Muun yli 50.000 asukkaan kaupungin keskusta tai lähiö" ja "Alle 50.000 asukkaan kaupungin keskusta tai lähiö" on yhdistetty tässä tilastossa kohdaksi "Muu kaupunki". Samoin vuoden 2015 barometrissä vastaajaryhmän "harvaan asuttu alue" on rinnastettu "maaseutu" vastausvaihtoehdoksi. Näillä muutoksilla on mahdollistettu vertailu vuoden 2015 ja muiden vuosien barometrien kanssa.

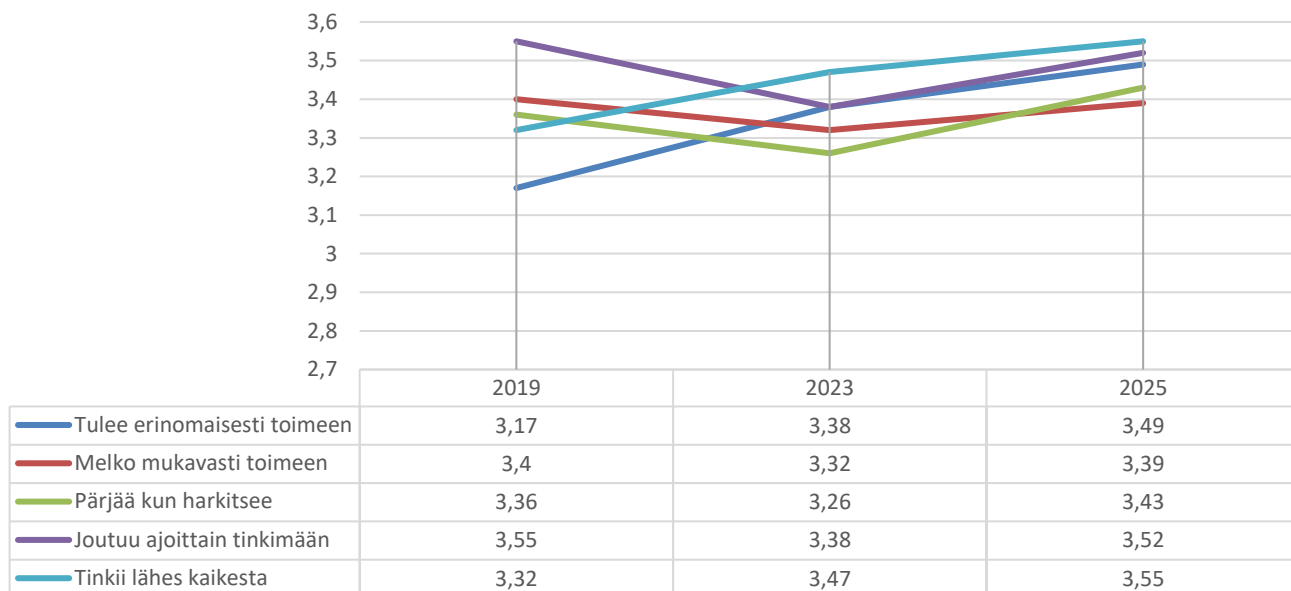
Koulutusasteiden välinen vastauskehitys koskien väitettä: Ilmastomuutos on yksi suurimmista globaaleista uhista maailmassa

Lähde: TNS Gallup Oy. Ilmastobarometri 2015 (<https://ym.fi/-/suomalaiset-haluavat-tehokkaampia-toimia-ilmastonmuutoksen-hillitsemiseksi>); Hyry, Jaakko (Kantar TNS Oy). Ilmastobarometri 2019 (<https://veriangroup.com/hubfs/FI/Ilmastobarometri/2019-raportti.pdf>); Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi/H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi/xgQhLFtkVNx7>).

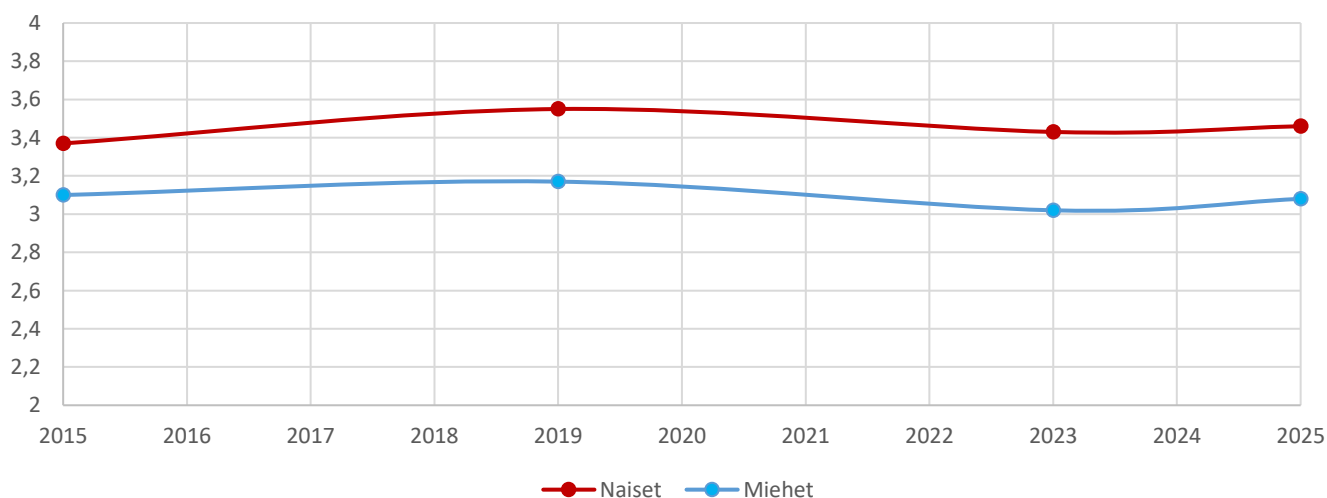
Taloudellisten tilanteiden välinen vastauskehitys koskien väitettä: Ilmastomuutoksen vaikutukset näkyvät jo nyt eri puolella maailmaa

Lähde: TNS Gallup Oy. Ilmastobarometri 2015 (<https://ym.fi/-/suomalaiset-haluavat-tehokkaampia-toimia-ilmastonmuutoksen-hillitsemiseksi>); Hyry, Jaakko (Kantar TNS Oy). Ilmastobarometri 2019 (<https://veriangroup.com/hubfs/FI/Ilmastobarometri/2019-raportti.pdf>); Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi/I/H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi/I/xgQhLFtkVNx7>).

2.4. Yhteinen analyysin teeman väitteistä

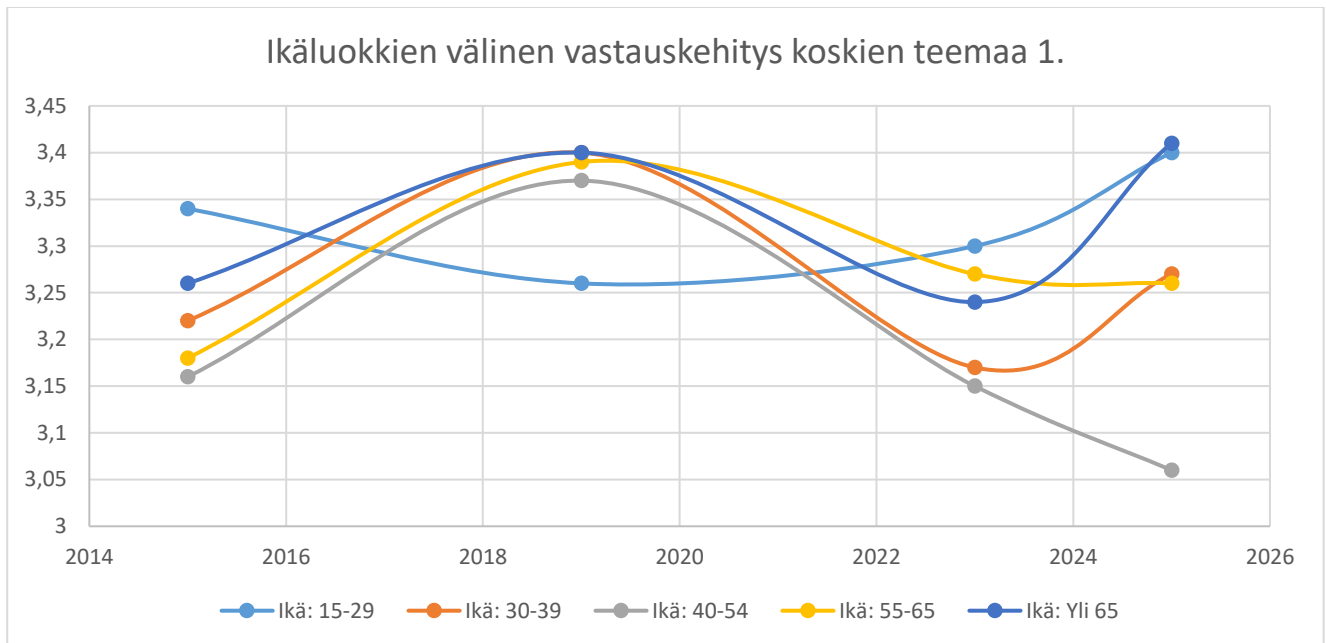
Sukupuolien välinen vastauskehitys koskien teemaa 1.

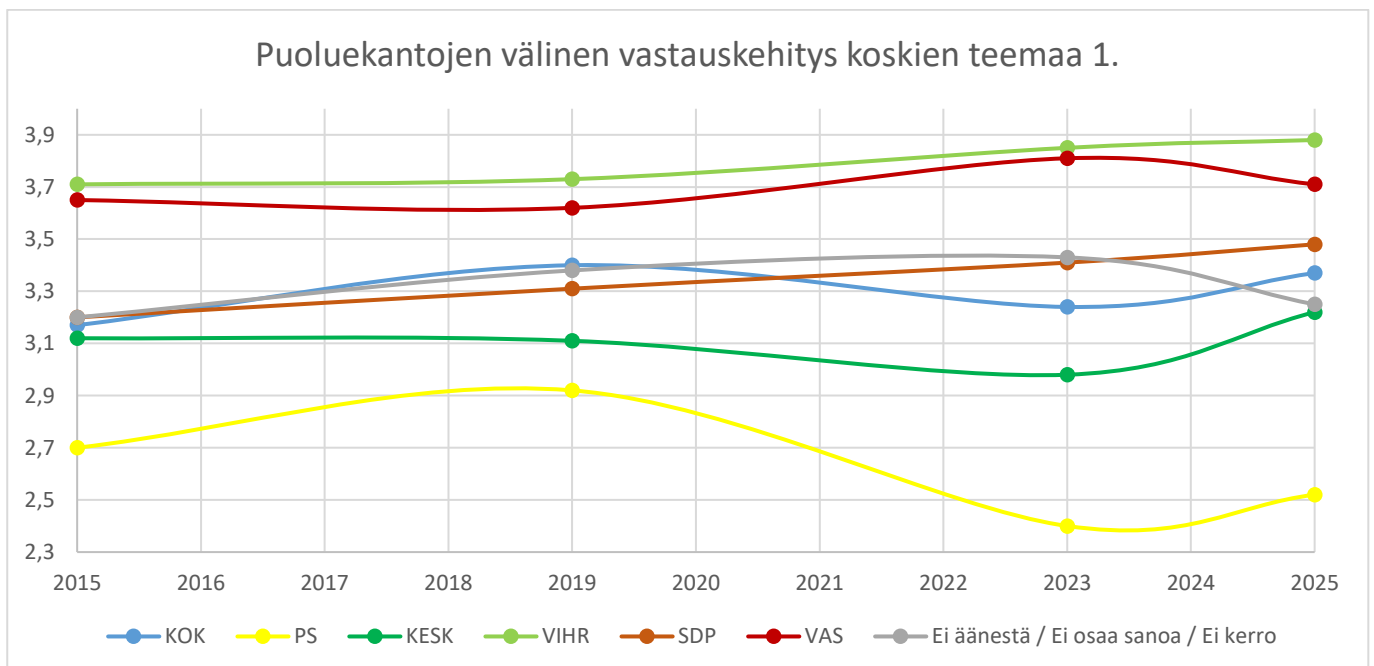
Lähde: TNS Gallup Oy. Ilmastobarometri 2015 (<https://ym.fi/-/suomalaiset-haluavat-tehokkaampia-toimia-ilmastonmuutoksen-hillitsemiseksi>); Hyry, Jaakko (Kantar TNS Oy). Ilmastobarometri 2019 (<https://veriangroup.com/hubfs/FI/Ilmastobarometri/2019-raportti.pdf>); Hyry, Jaakko

(Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi//H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

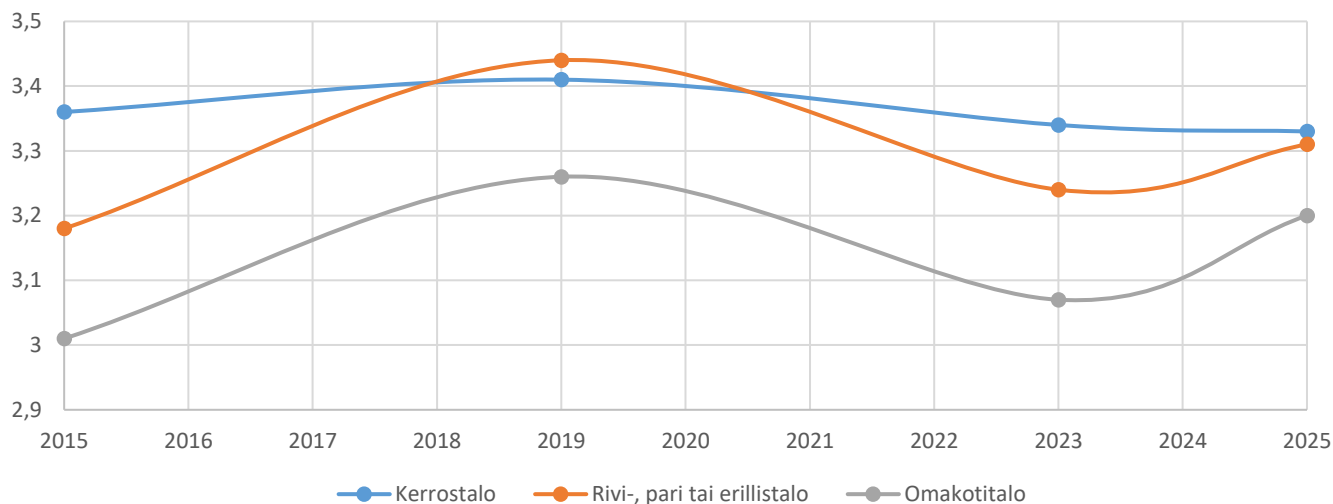
Lähde: TNS Gallup Oy. Ilmastobarometri 2015 (<https://ym.fi/-/suomalaiset-haluavat-tehokkaampia-toimia-ilmastonmuutoksen-hillitsemiseksi>); Hyry, Jaakko (Kantar TNS Oy). Ilmastobarometri 2019 (<https://veriangroup.com/hubfs/FI/Ilmastobarometri/2019-raportti.pdf>); Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi//H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

Lähde: TNS Gallup Oy. Ilmastobarometri 2015 (<https://ym.fi/-/suomalaiset-haluavat-tehokkaampia-toimia-ilmastonmuutoksen-hillitsemiseksi>); Hyry, Jaakko (Kantar TNS Oy). Ilmastobarometri 2019 (<https://veriangroup.com/hubfs/FI/Ilmastobarometri/2019-raportti.pdf>); Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi//H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

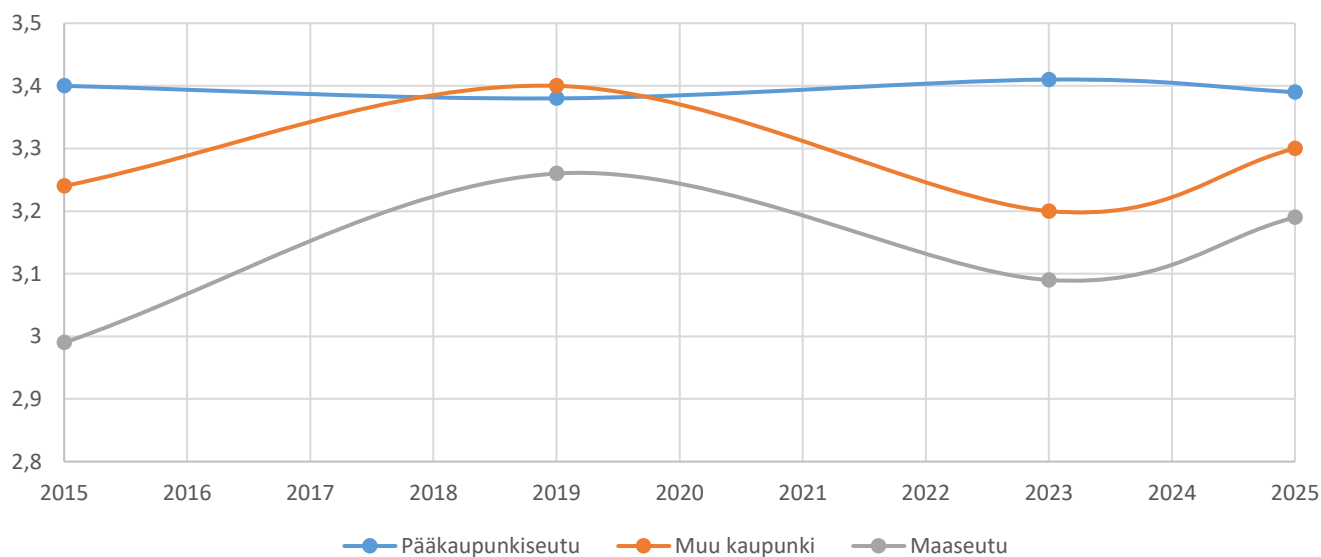

Asuinmuotojen välinen vastauskehitys koskien teemaa 1.

Lähde: TNS Gallup Oy. Ilmastobarometri 2015 (<https://ym.fi/-/suomalaiset-haluavat-tehokkaampia-toimia-ilmastonmuutoksen-hillitsemiseksi>); Hyry, Jaakko (Kantar TNS Oy). Ilmastobarometri 2019 (<https://veriangroup.com/hubfs/FI/Ilmastobarometri/2019-raportti.pdf>); Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi/H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi/xgQhLFtkVNx7>).

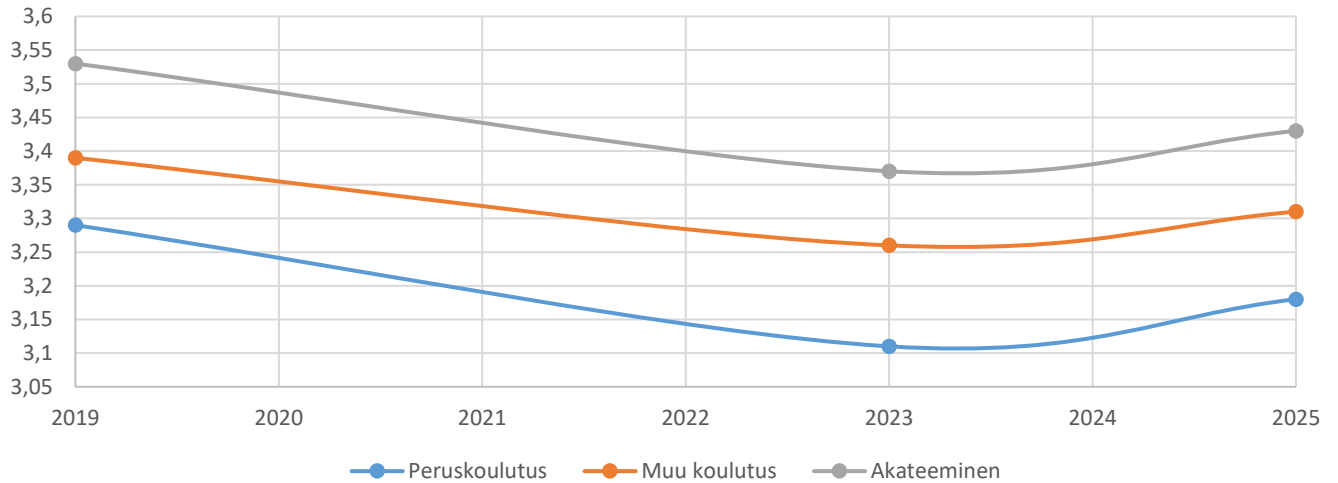
Asuinpaikkojen välinen vastauskehitys koskien teemaa 1.

Lähde: TNS Gallup Oy. Ilmastobarometri 2015 (<https://ym.fi/-/suomalaiset-haluavat-tehokkaampia-toimia-ilmastonmuutoksen-hillitsemiseksi>); Hyry, Jaakko (Kantar TNS Oy). Ilmastobarometri 2019 (<https://veriangroup.com/hubfs/FI/Ilmastobarometri/2019-raportti.pdf>); Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi/H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi/xgQhLFtkVNx7>).

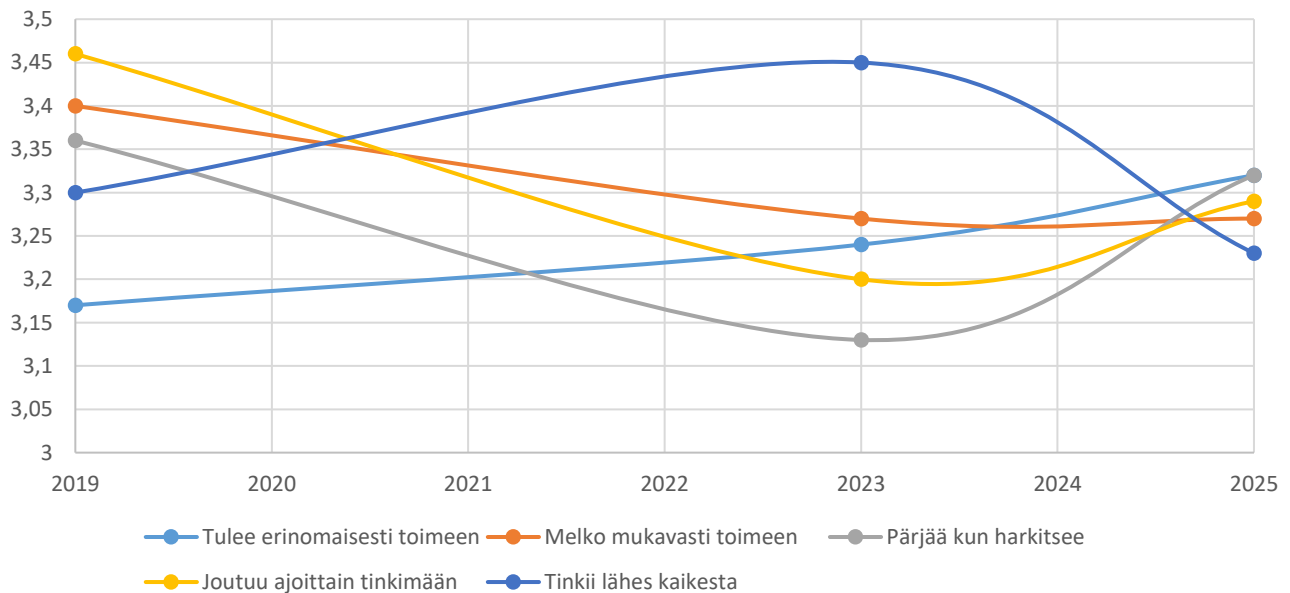

Koulutusasteiden välinen vastauskehitys koskien teemaa 1.

Lähde: TNS Gallup Oy. Ilmastobarometri 2015 (<https://ym.fi/-/suomalaiset-haluavat-tehokkaampia-toimia-ilmastonmuutoksen-hillitsemiseksi>); Hyry, Jaakko (Kantar TNS Oy). Ilmastobarometri 2019 (<https://veriangroup.com/hubfs/FI/Ilmastobarometri/2019-raportti.pdf>); Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi/H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi/xgQhLFtkVNx7>).

Taloudellisten tilanteiden välinen vastauskehitys koskien teemaa 1.

Lähde: TNS Gallup Oy. Ilmastobarometri 2015 (<https://ym.fi/-/suomalaiset-haluavat-tehokkaampia-toimia-ilmastonmuutoksen-hillitsemiseksi>); Hyry, Jaakko (Kantar TNS Oy). Ilmastobarometri 2019 (<https://veriangroup.com/hubfs/FI/Ilmastobarometri/2019-raportti.pdf>); Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi/H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi/xgQhLFtkVNx7>).

2.4.1. Keskeisiä huomioita

- Ilmastobarometrien mukaan kansalaisten huoli ilmastonmuutoksesta on pysynyt korkealla tasolla koko tarkastelujakson ajan. Vastausten keskiarvot eri väestöryhmissä sijoittuvat johdonmukaisesti arvojen 3 (jokseenkin samaa mieltä) ja 4 (täysin samaa mieltä) välille, mikä osoittaa huolen olevan laajasti jaettu yhteiskunnassa.
- Vuonna 2015 huolestuneisuus oli laaja-alaista, sillä väestöryhmien keskiarvot sijoituivat pääosin arvojen 3 ja 4 väliin. Vuoteen 2019 mennessä huoli vahvistui useissa ryhmissä, mutta vuoden 2023 tuloksissa havaittiin lievää laskua. Esimerkiksi miesten keskiarvo laski 3,17:stä arvoon 3,02 ja 40–54-vuotiaiden keskiarvo 3,37:stä arvoon 3,15. Vuonna 2025 huolestuneisuuden taso nousi jälleen: miesten keskiarvo kohosi arvoon 3,08, nuorten (15–29-vuotiaat) keskiarvo nousi 3,30:sta arvoon 3,40 ja yli 65-vuotiaiden huoli kasvoi 3,24:stä arvoon 3,41.
- Sukupuolten välillä on havaittavissa johdonmukainen ero koko tarkastelujakson ajan. Naiset kokevat ilmastonmuutoksen huolestuttavampana kuin miehet: vuonna 2015 naisten keskiarvo oli 3,37 ja miesten 3,10, kun taas vuonna 2025 vastaavat arvot olivat 3,46 ja 3,08.
- Puoluekannatuksen mukaan Vihreiden ja Vasemmistoliiton kannattajat ovat kokeneet ilmastonmuutoksen vakavimpana uhkana. Vihreiden kannattajien keskiarvo nousi 3,71:stä (2015) arvoon 3,88 (2025), kun taas Perussuomalaisten kannattajien huoli laski samalla ajanjaksolla 2,70:stä arvoon 2,52.
- Asuinmuodon mukaan kerrostaloasukkaiden huoli on ollut hieman korkeampi koko tarkastelujakson ajan (esim. 2025: 3,33) verrattuna omakotitaloasujien huoleen (3,20).
- Alueellisesti tarkasteltuna pääkaupunkiseudulla huolen taso on pysynyt lähes muuttumattomana vuosina 2015–2025 (3,40 → 3,39). Maaseudulla huoli on sen sijaan kasvanut (2,99 → 3,19), mikä osoittaa kehitystä kohti kaupunkialueiden tasoa. Tästä huolimatta huolen taso maaseudulla on edelleen matalampi kuin pääkaupunkiseudulla.
- Koulutustason mukaan akateemisesti koulutetut ovat johdonmukaisesti kokeneet enemmän huolta ilmastonmuutoksesta kuin matalammin koulutetut.
- Taloudellisen toimeentulon mukaan useimpien vastaajaryhmien huoli ilmastonmuutoksesta väheni hieman vuosien 2019 ja 2023 välillä. Vuoden 2025 ilmastobarometrissä huolen taso nousi jälleen lähes kaikissa ryhmissä. Poikkeuksena on ryhmä, joka ilmoittaa tulevansa erinomaisesti toimeen, jossa huoli on kasvanut tasaisesti koko tarkastelujakson ajan.
- Erityisen huomionarvoinen on ryhmä, joka tinkii lähes kaikesta: heidän huolensa oli poikkeuksellisen korkea vuonna 2023 (3,45), mutta laski selvästi vuonna 2025 (3,23), mikä muodostaa merkittävän poikkeuksen muuhun aineistoon nähden.
- Yleinen kehityslinja:

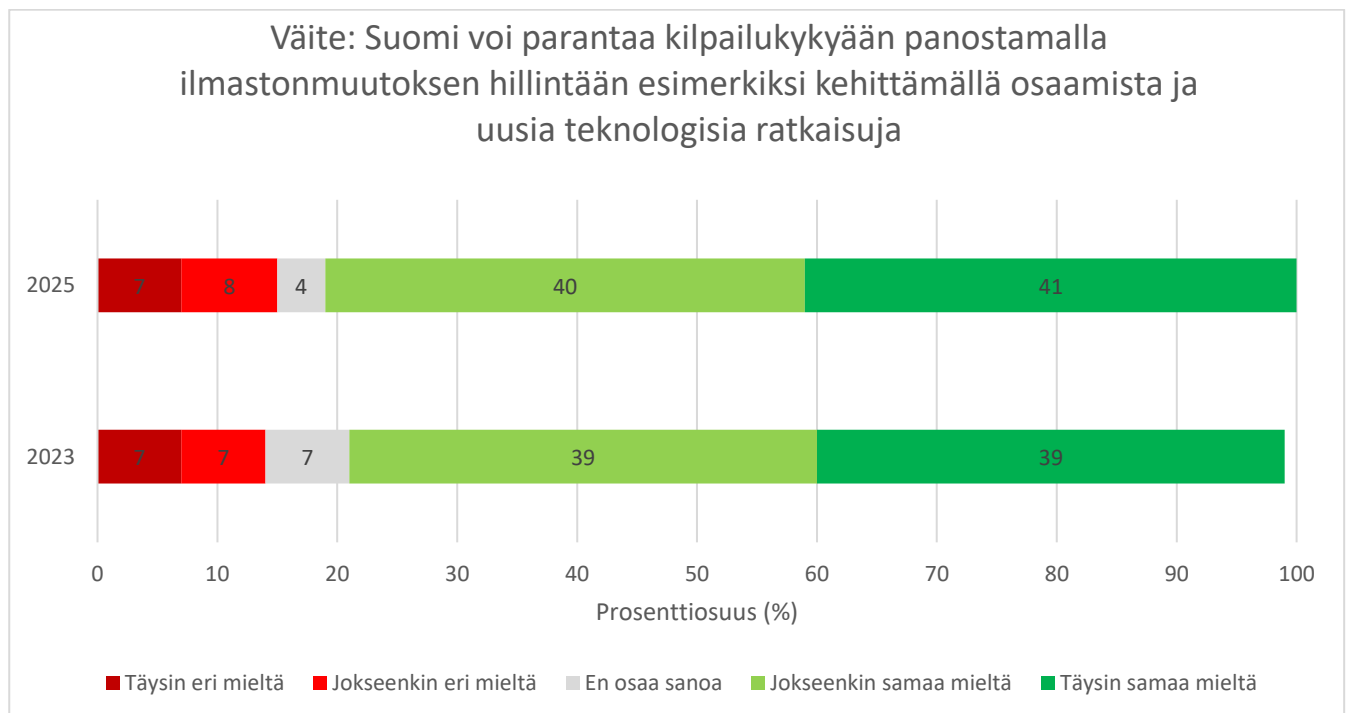
Huoli ilmastonmuutoksesta on pysynyt korkealla tasolla vuosina 2015–2025. Vaikka huolen tasossa on esiintynyt vuosittaisia vaihteluita, yleinen trendi osoittaa korostunutta

huolestuneisuutta erityisesti nuorten, vanhusten, naisten sekä Vihreiden ja Vasemmistoliiton kannattajien keskuudessa. Sen sijaan Perussuomalaisten kannattajat ovat johdonmukaisesti olleet vähiten huolestuneita ilmastonmuutoksesta. Myös ikäryhmä 40–54-vuotiaat erottuu vähiten huolestuneena verrattuna muihin ikäryhmiin.

3. Teema 2: Talous ja kilpailukyky

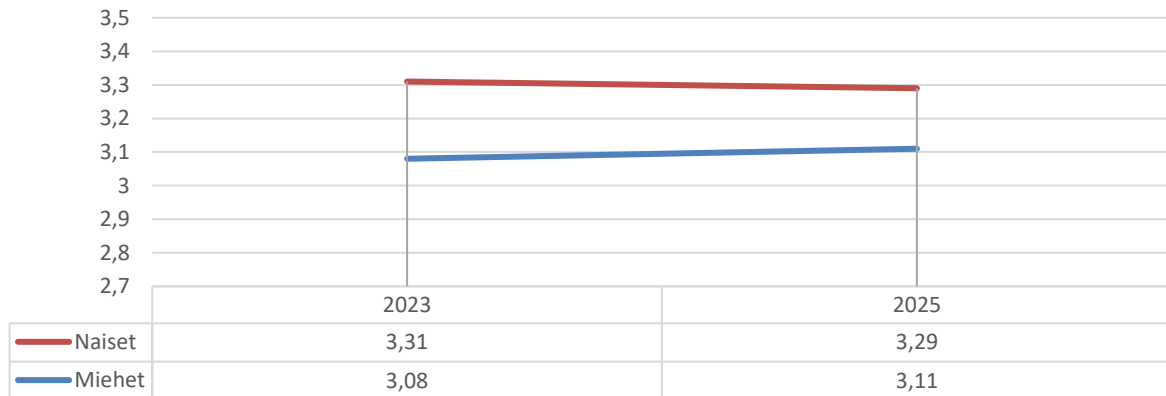
3.1. Suomi voi parantaa kilpailukykyään panostamalla ilmastonmuutoksen hillintään esimerkiksi kehittämällä osaamista ja uusia teknologisia ratkaisuja

Lähde: Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi//H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

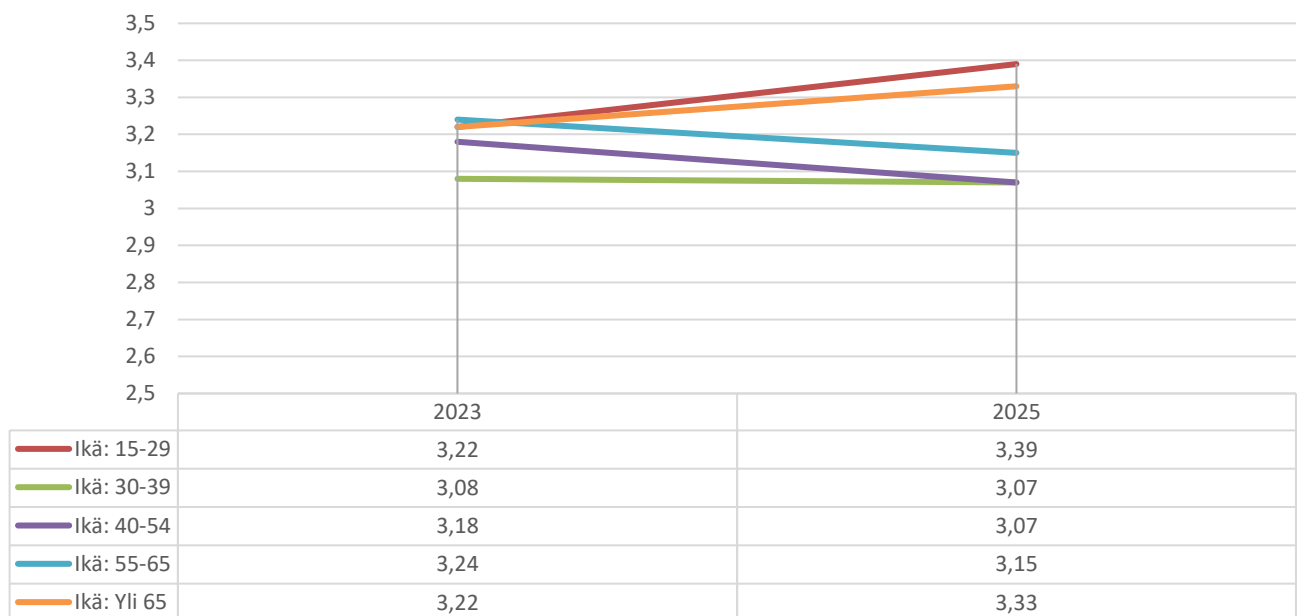

Sukupuolien välinen vastauskehitys koskien väitettä: Suomi voi parantaa kilpailukykyään panostamalla ilmastonmuutoksen hillintään esimerkiksi kehittämällä osaamista ja uusia teknologisia ratkaisuja

Lähde: Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi//H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

Ikäluokkien välinen vastauskehitys koskien väitettä: Suomi voi parantaa kilpailukykyään panostamalla ilmastonmuutoksen hillintään esimerkiksi kehittämällä osaamista ja uusia teknologisia ratkaisuja

Lähde: Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi//H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

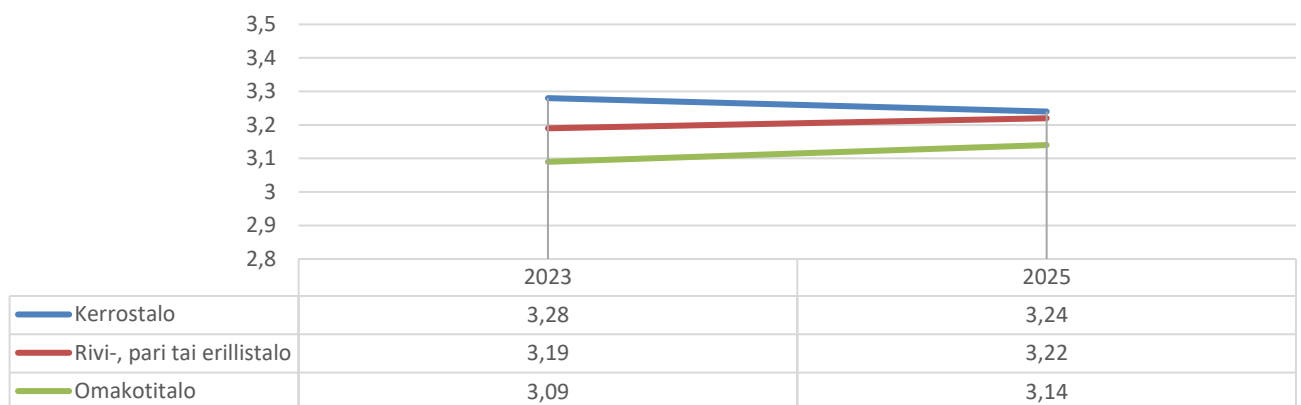

Puoluekantojen välinen vastauskehitys koskien väitettä: Suomi voi parantaa kilpailukykyään panostamalla ilmastonmuutoksen hillintään esimerkiksi kehittämällä osaamista ja uusia teknologisia ratkaisuja

Lähde: Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi//H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

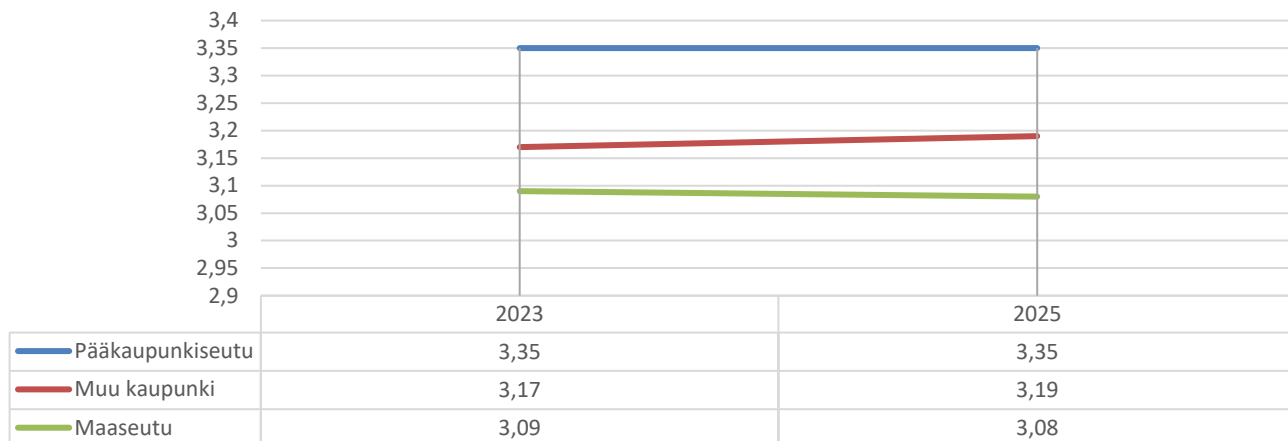
Asuinmuotojen välinen vastauskehitys koskien väitettä: Suomi voi parantaa kilpailukykyään panostamalla ilmastonmuutoksen hillintään esimerkiksi kehittämällä osaamista ja uusia teknologisia ratkaisuja

Lähde: Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi//H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

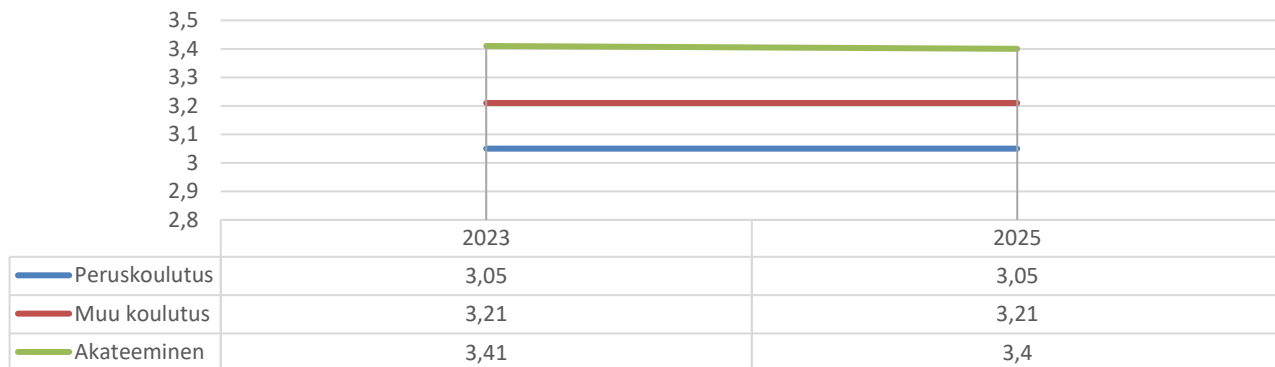

Asuinpaikkojen välinen vastauskehitys koskien väitettä: Suomi voi parantaa kilpailukykyään panostamalla ilmastonmuutoksen hillintään esimerkiksi kehittämällä osaamista ja uusia teknologisia ratkaisuja

Lähde: Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi/H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi/lxgQhLFtkVNx7>).

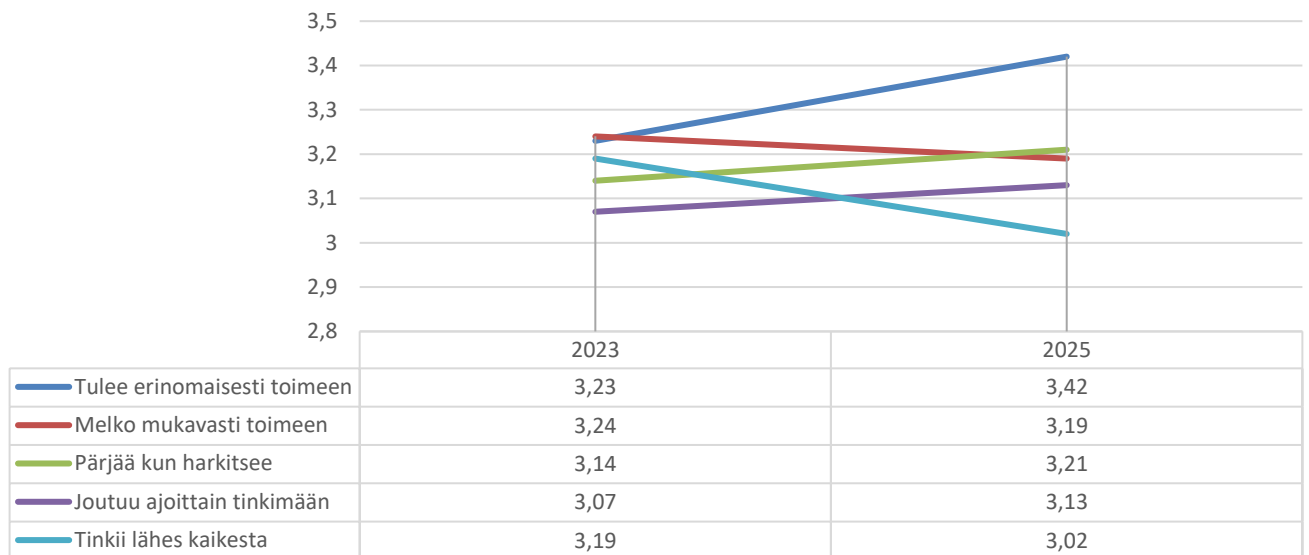
Koulutusasteiden välinen vastauskehitys koskien väitettä: Suomi voi parantaa kilpailukykyään panostamalla ilmastonmuutoksen hillintään esimerkiksi kehittämällä osaamista ja uusia teknologisia ratkaisuja

Lähde: Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi/H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi/lxgQhLFtkVNx7>).

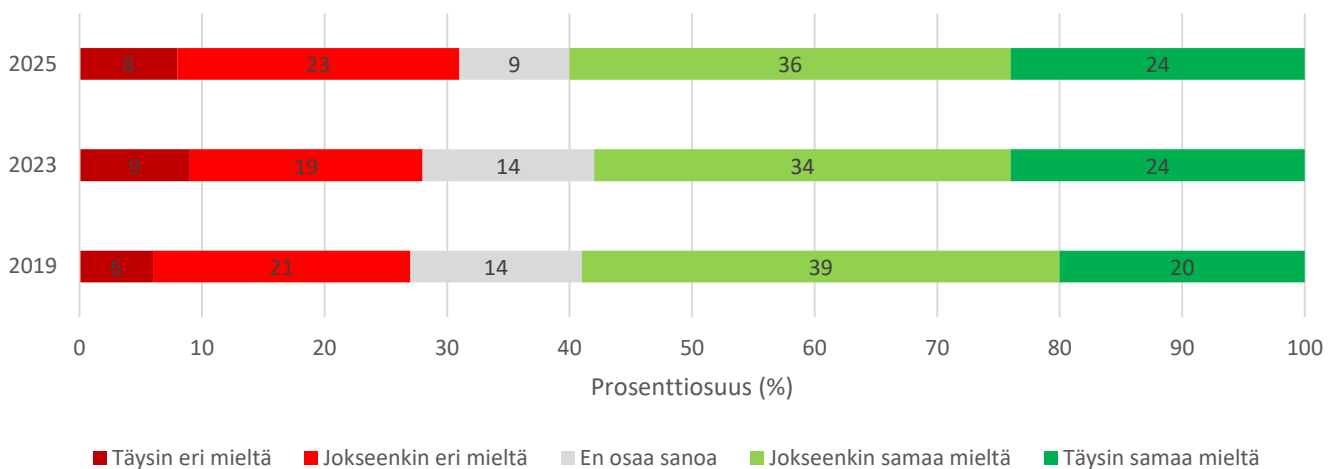
Taloudellisten tilanteiden välinen vastauskehitys koskien väitettä:
Suomi voi parantaa kilpailukykyään panostamalla ilmastonmuutoksen
hillintään esimerkiksi kehittämällä osaamista ja uusia teknologisia
ratkaisuja

Lähde: Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi/H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi/l/xgQhLFtkVNx7>).

3.2. Ilmastonmuutoksen vaikutukset ovat uhka Suomen taloudelle

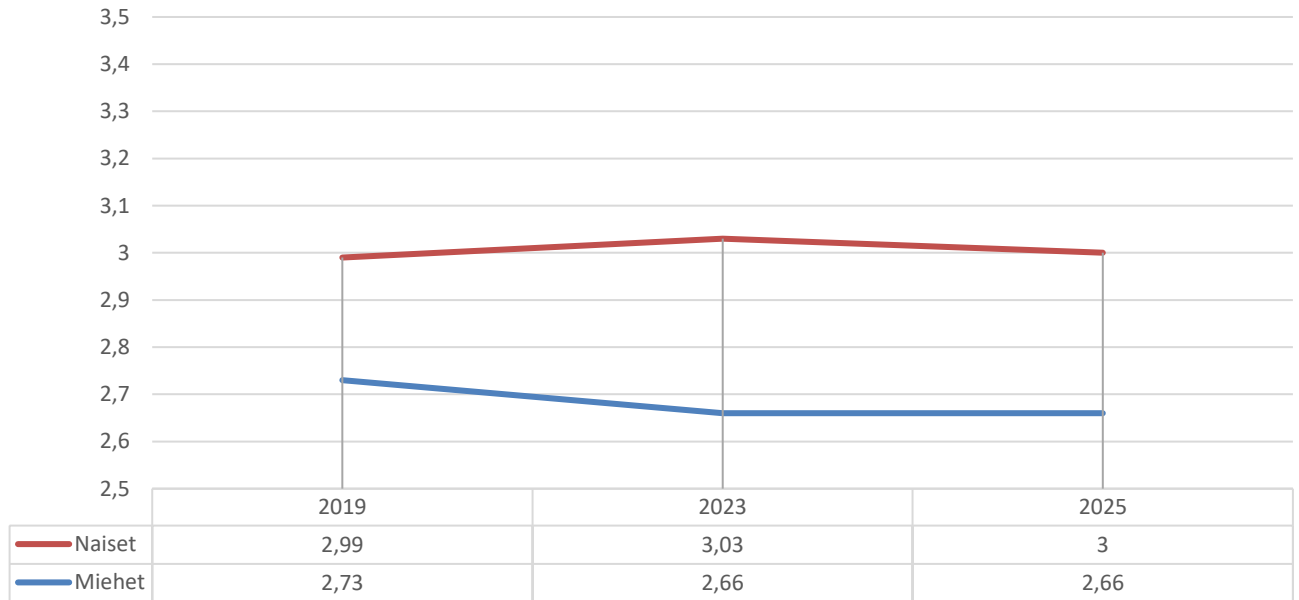
Väite: Ilmastonmuutoksen vaikutukset ovat uhka Suomen taloudelle

Lähde: Hyry, Jaakko (Kantar TNS Oy). Ilmastobarometri 2019 (<https://veriangroup.com/hubfs/FI/Ilmastobarometri/2019-raportti.pdf>); Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi/H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi/l/xgQhLFtkVNx7>).

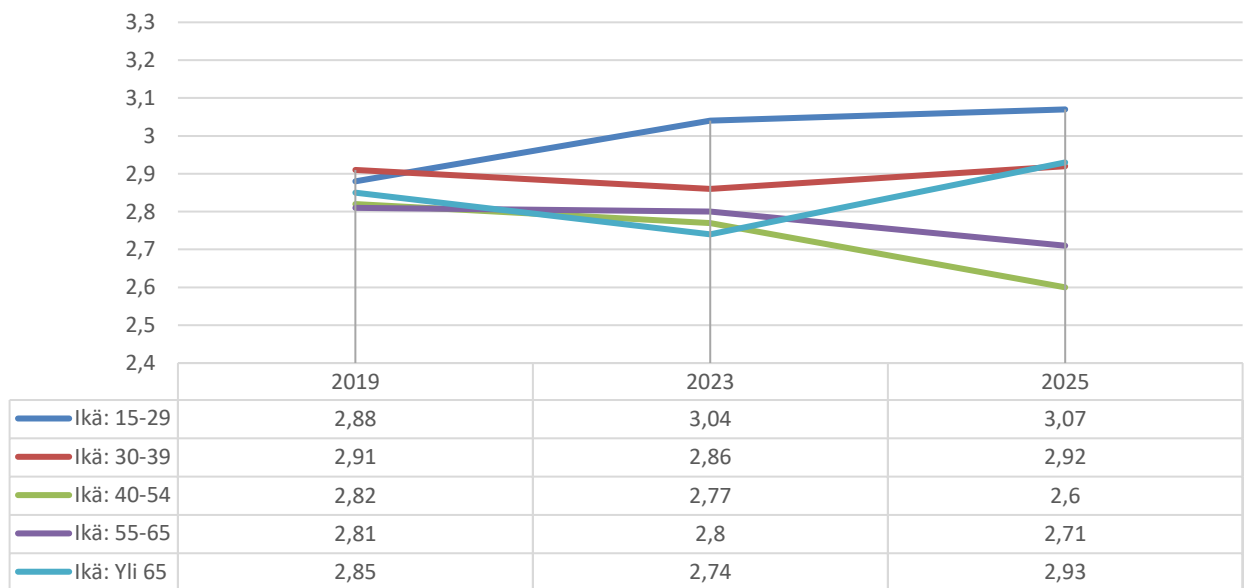

Sukupuolien välinen vastauskehitys koskien väitettä: Ilmastomuutoksen vaikutukset ovat uhka Suomen taloudelle

Lähde: Hyry, Jaakko (Kantar TNS Oy). Ilmastobarometri 2019 (<https://veriangroup.com/hubfs/FI/Ilmastobarometri/2019-raportti.pdf>); Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi/H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi/xgQhLFtkVNx7>).

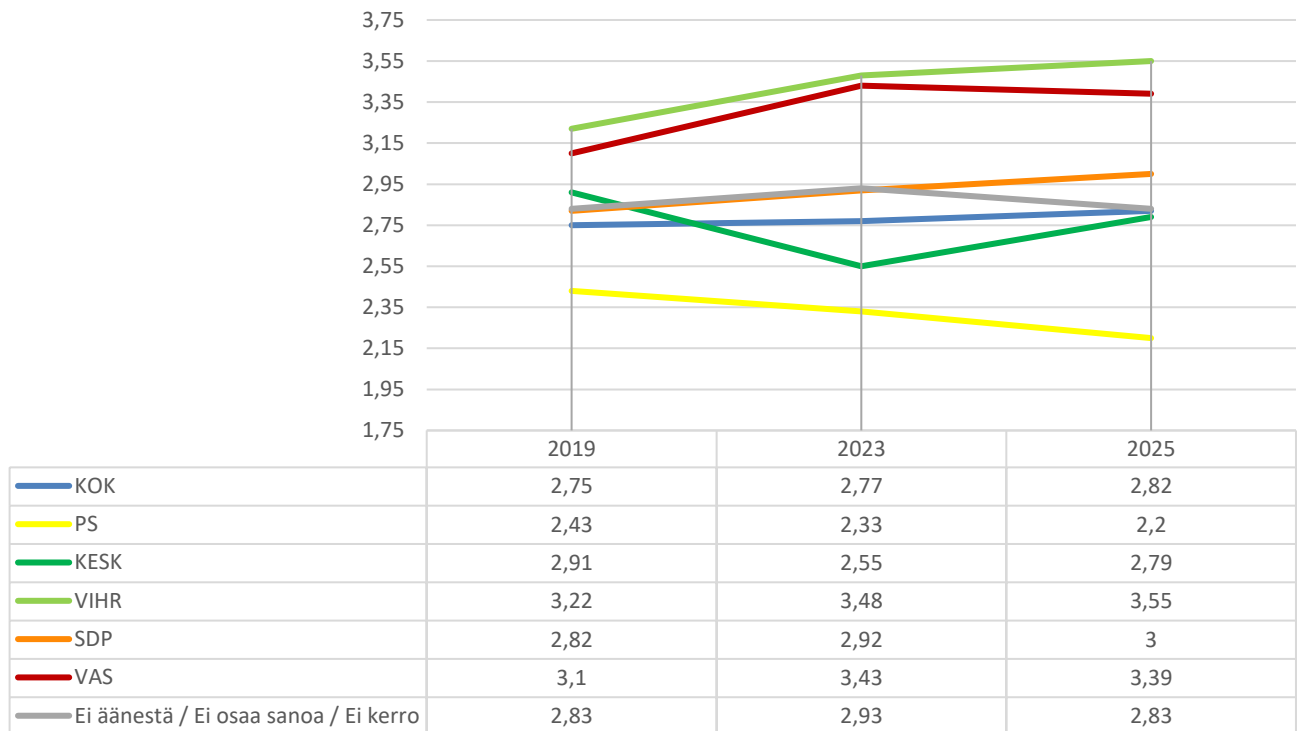
Ikäluokkien välinen vastauskehitys koskien väitettä: Ilmastomuutoksen vaikutukset ovat uhka Suomen taloudelle

Lähde: Hyry, Jaakko (Kantar TNS Oy). Ilmastobarometri 2019 (<https://veriangroup.com/hubfs/FI/Ilmastobarometri/2019-raportti.pdf>); Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi/H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi/xgQhLFtkVNx7>).

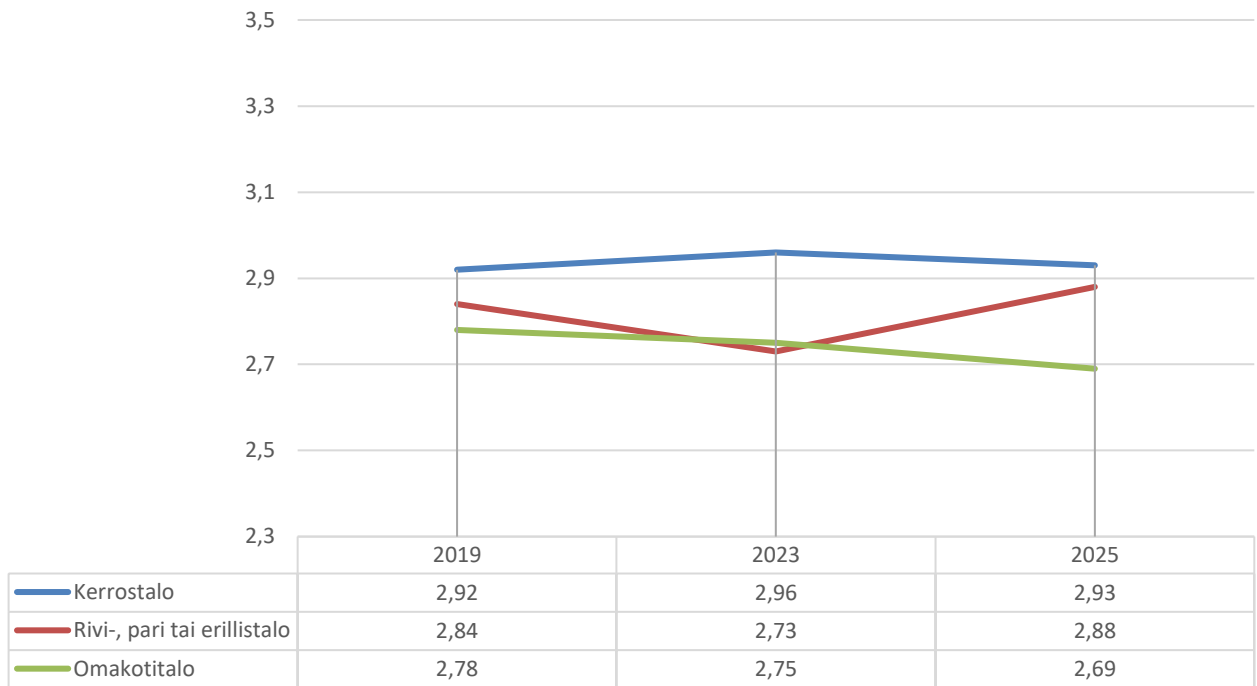
Puoluekantojen välinen vastauskehitys koskien väitettä:
Ilmastomuutoksen vaikutukset ovat uhka Suomen taloudelle

Lähde: Hyry, Jaakko (Kantar TNS Oy). Ilmastobarometri 2019 (<https://veriangroup.com/hubfs/FI/Ilmastobarometri/2019-raportti.pdf>); Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi//H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

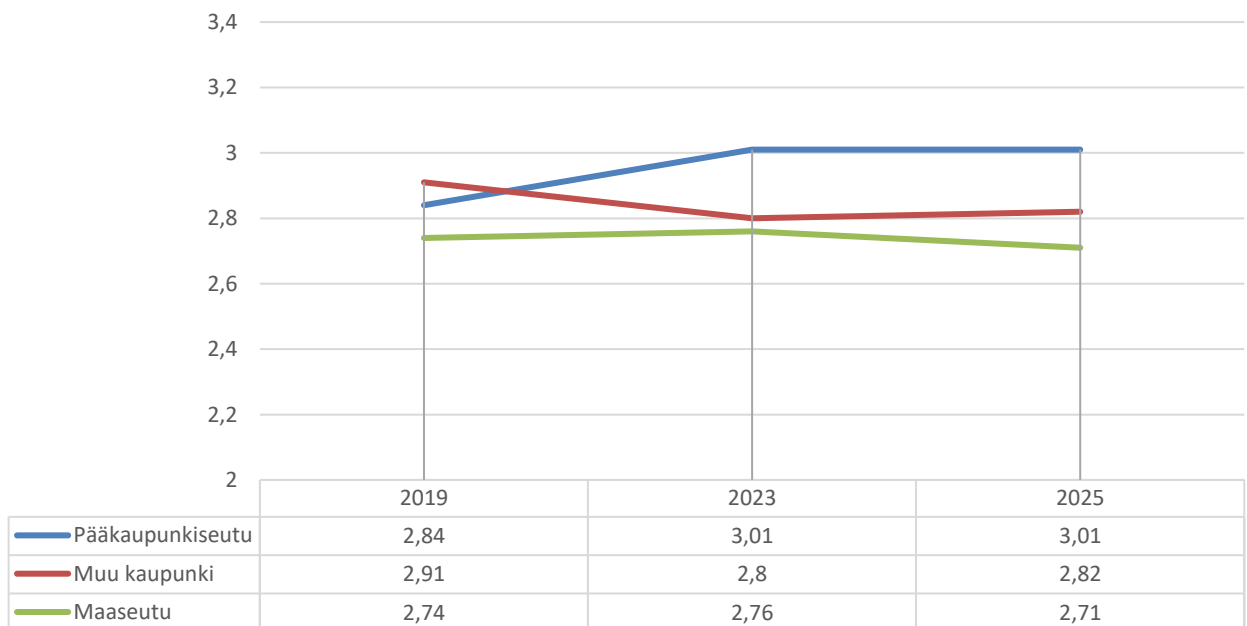

Asuinmuotojen välinen vastauskehitys koskien väitettä:
Ilmastomuutoksen vaikutukset ovat uhka Suomen taloudelle

Lähde: Hyry, Jaakko (Kantar TNS Oy). Ilmastobarometri 2019 (<https://veriangroup.com/hubs/FI/Ilmastobarometri/2019-raportti.pdf>); Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi/H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi/xgQhLFtkVNx7>).

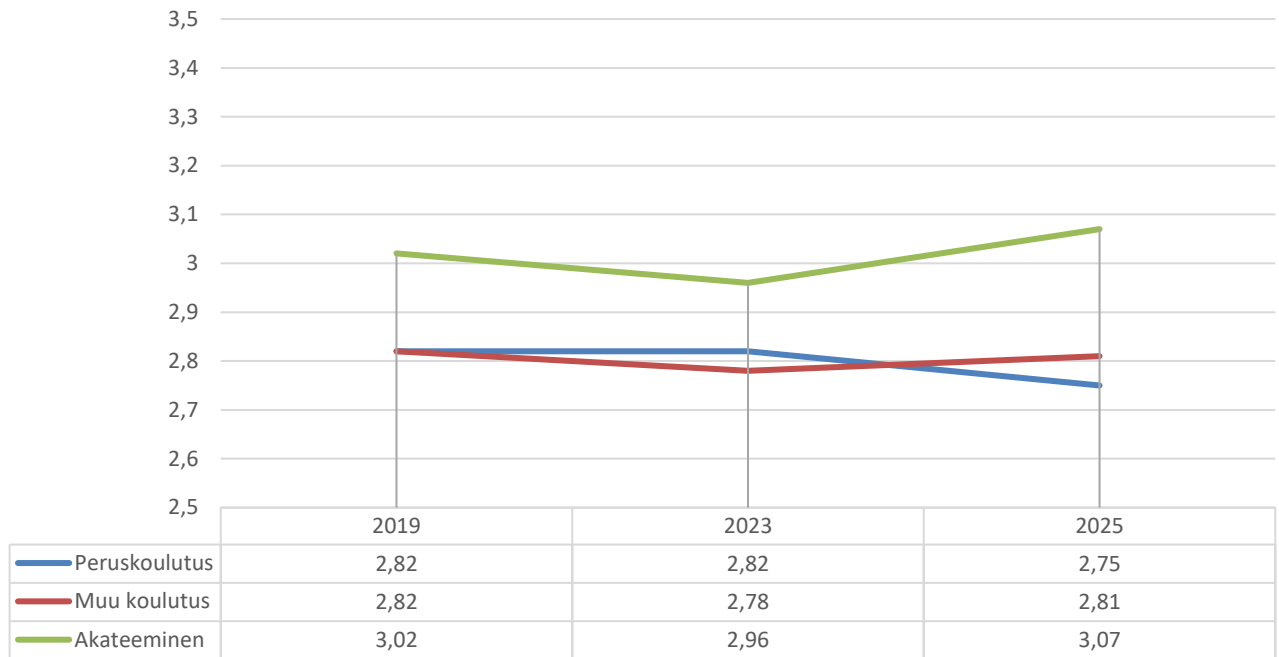
Asuinpaikkojen välinen vastauskehitys koskien väitettä:
Ilmastomuutoksen vaikutukset ovat uhka Suomen taloudelle

Lähde: Hyry, Jaakko (Kantar TNS Oy). Ilmastobarometri 2019 (<https://veriangroup.com/hubfs/FI/Ilmastobarometri/2019-raportti.pdf>); Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi/H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi/xgQhLFtkVNx7>).

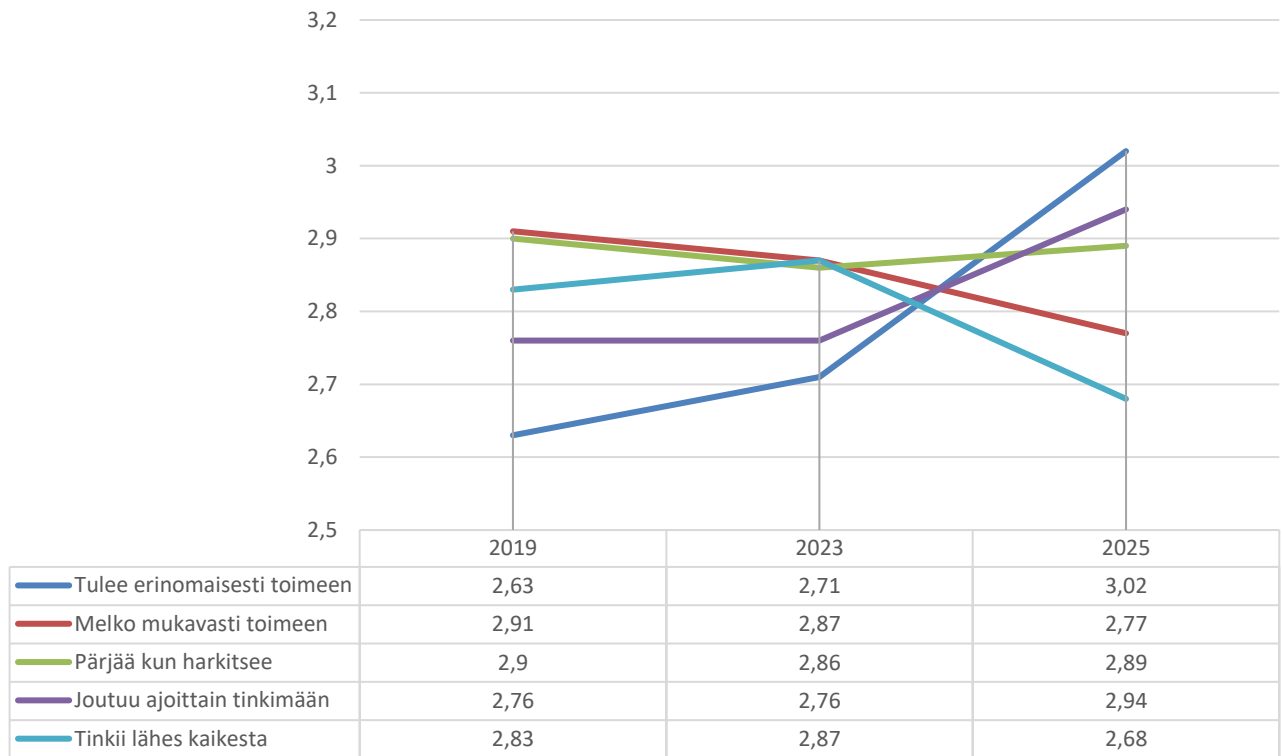
Koulutusasteiden välinen vastauskehitys koskien väitettä: Ilmastomuutoksen vaikutukset ovat uhka Suomen taloudelle

Lähde: Hyry, Jaakko (Kantar TNS Oy). Ilmastobarometri 2019 (<https://veriangroup.com/hubfs/FI/Ilmastobarometri/2019-raportti.pdf>); Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi/H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi/xgQhLFtkVNx7>).

Taloudellisten tilanteiden välinen vastauskehitys koskien väitettä: Ilmastomuutoksen vaikutukset ovat uhka Suomen taloudelle

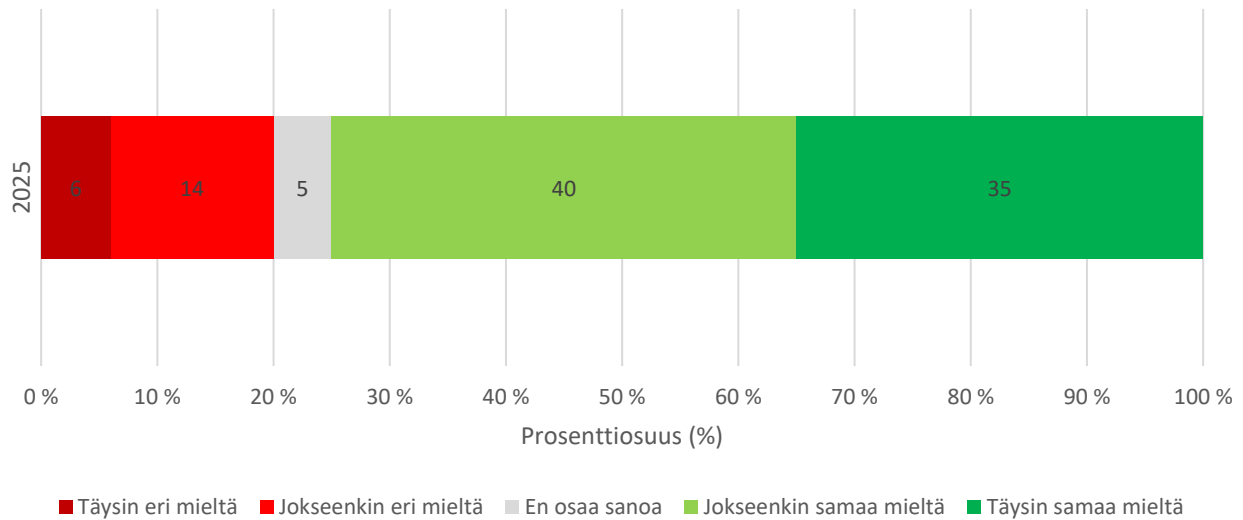

Lähde: Hyry, Jaakko (Kantar TNS Oy). Ilmastobarometri 2019 (<https://veriangroup.com/hubfs/FI/Ilmastobarometri/2019-raportti.pdf>); Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi/H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi/xgQhLFtkVNx7>).

3.3. Ilmastokestävät ratkaisut, kuten vähäpäästöinen teollisuus, ovat edellytys Suomen kestäväälle taloudelle

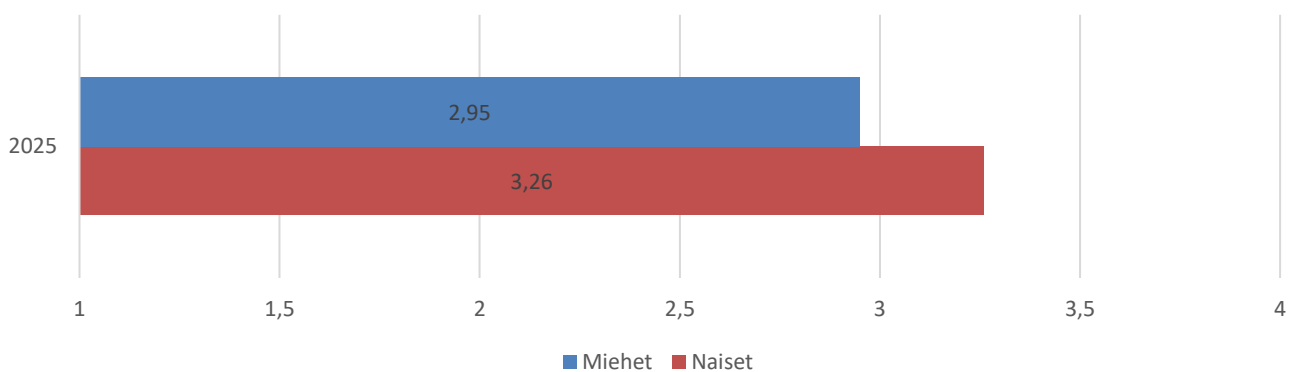

Väite: Ilmastokestävät ratkaisut, kuten vähäpäästöinen teollisuus,
ovat edellytys Suomen kestäväälle taloudelle

Lähde: Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

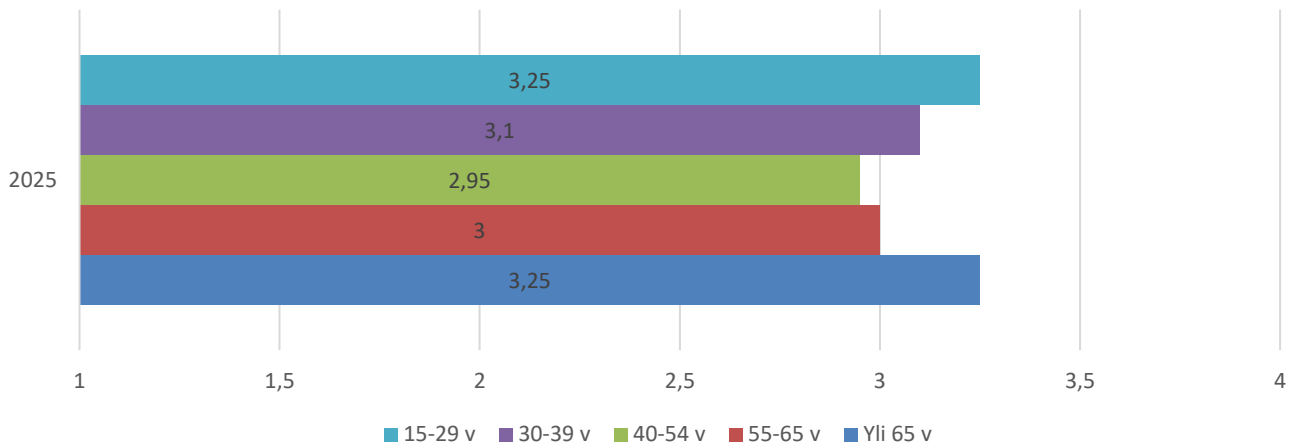
Sukupuolien välinen ero koskien väitettä: Ilmastokestävät ratkaisut,
kuten vähäpäästöinen teollisuus, ovat edellytys Suomen kestäväälle
taloudelle

Lähde: Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

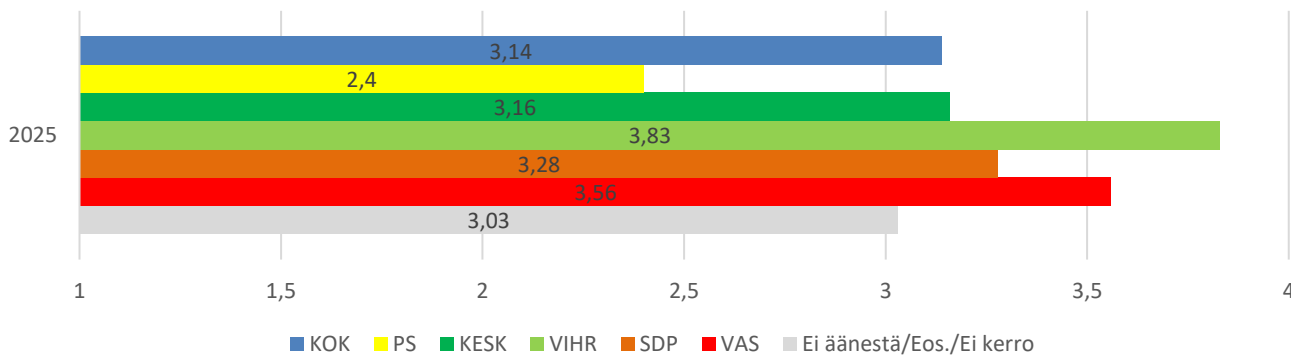

Ikäluokkien välinen ero koskien väitettä: Ilmastokestävät ratkaisut, kuten vähäpäästöinen teollisuus, ovat edellytys Suomen kestävälle taloudelle

Lähde: Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

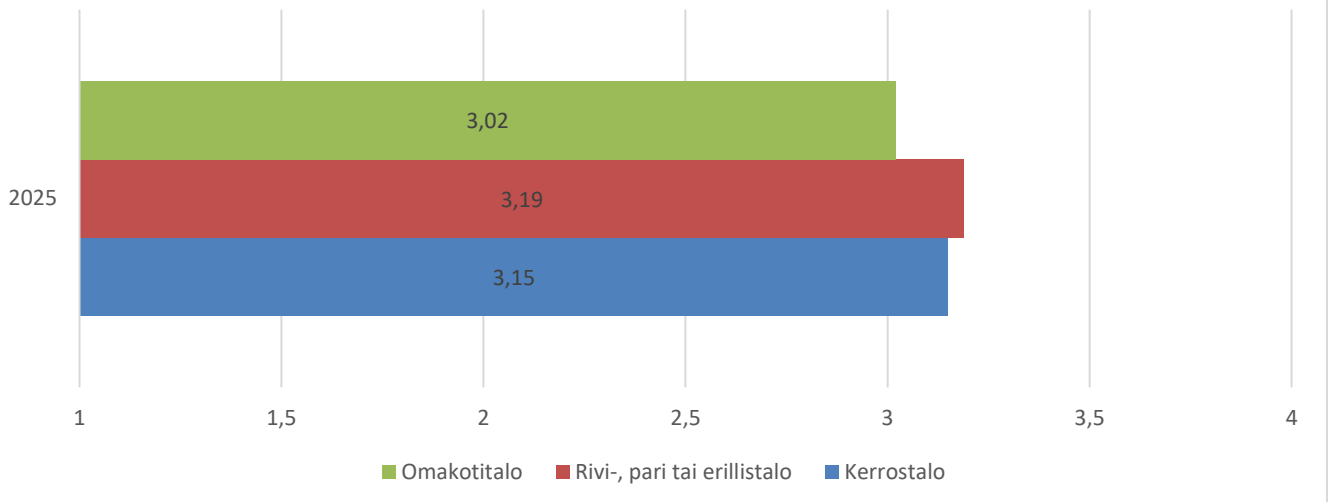
Puoluekantojen välinen ero koskien väitettä: Ilmastokestävät ratkaisut, kuten vähäpäästöinen teollisuus, ovat edellytys Suomen kestävälle taloudelle

Lähde: Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

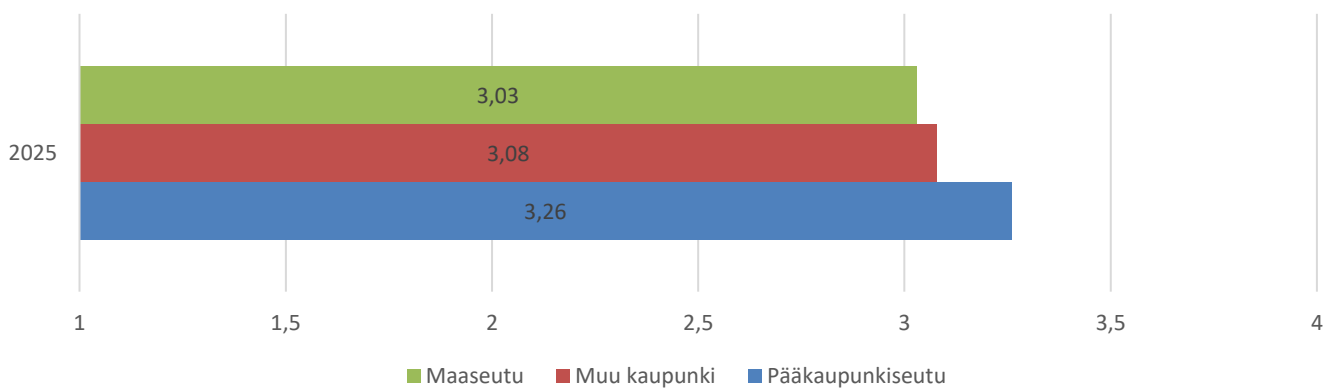

Asuinmuotojen välinen ero koskien väitettä: Ilmastokestävät ratkaisut, kuten vähäpäästöinen teollisuus, ovat edellytys Suomen kestävälle taloudelle

Lähde: Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

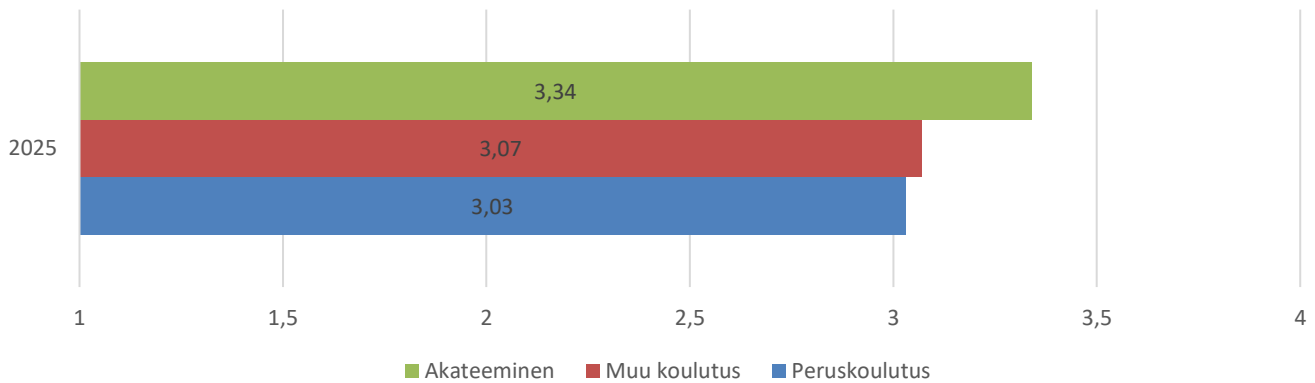
Asuinpaikkojen välinen ero koskien väitettä: Ilmastokestävät ratkaisut, kuten vähäpäästöinen teollisuus, ovat edellytys Suomen kestävälle taloudelle

Lähde: Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

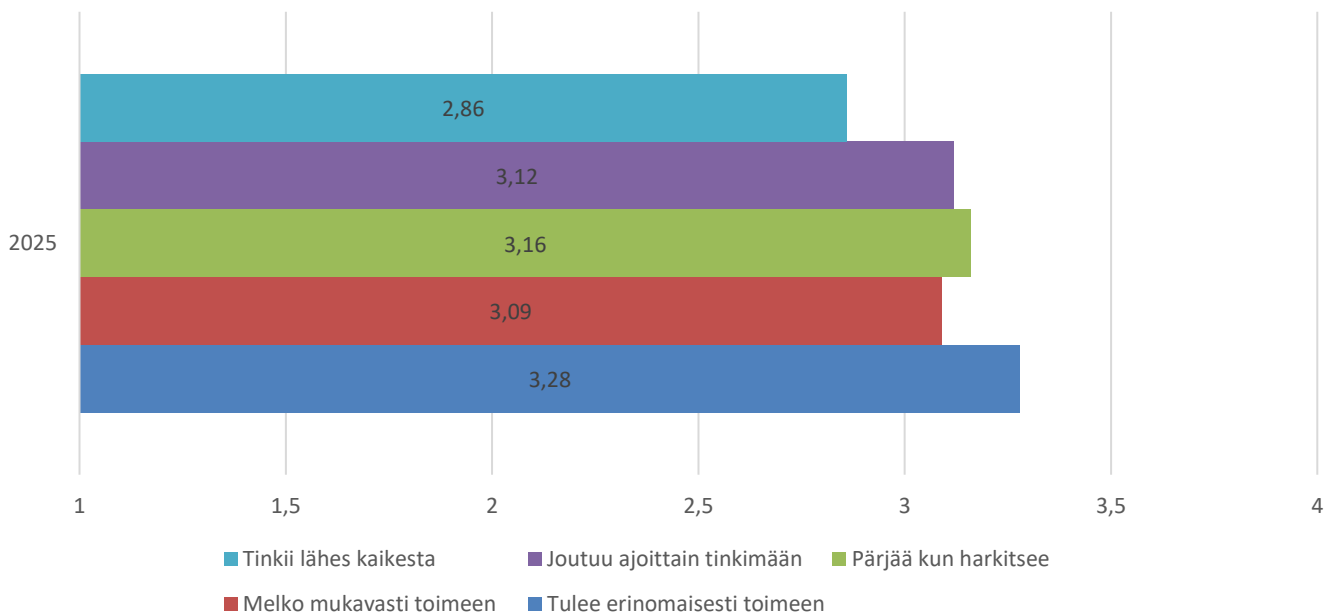

Koulutusasteiden välinen ero koskien väitettä: Ilmastokestävät ratkaisut, kuten vähäpäästöinen teollisuus, ovat edellytys Suomen kestäväälle taloudelle

Lähde: Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

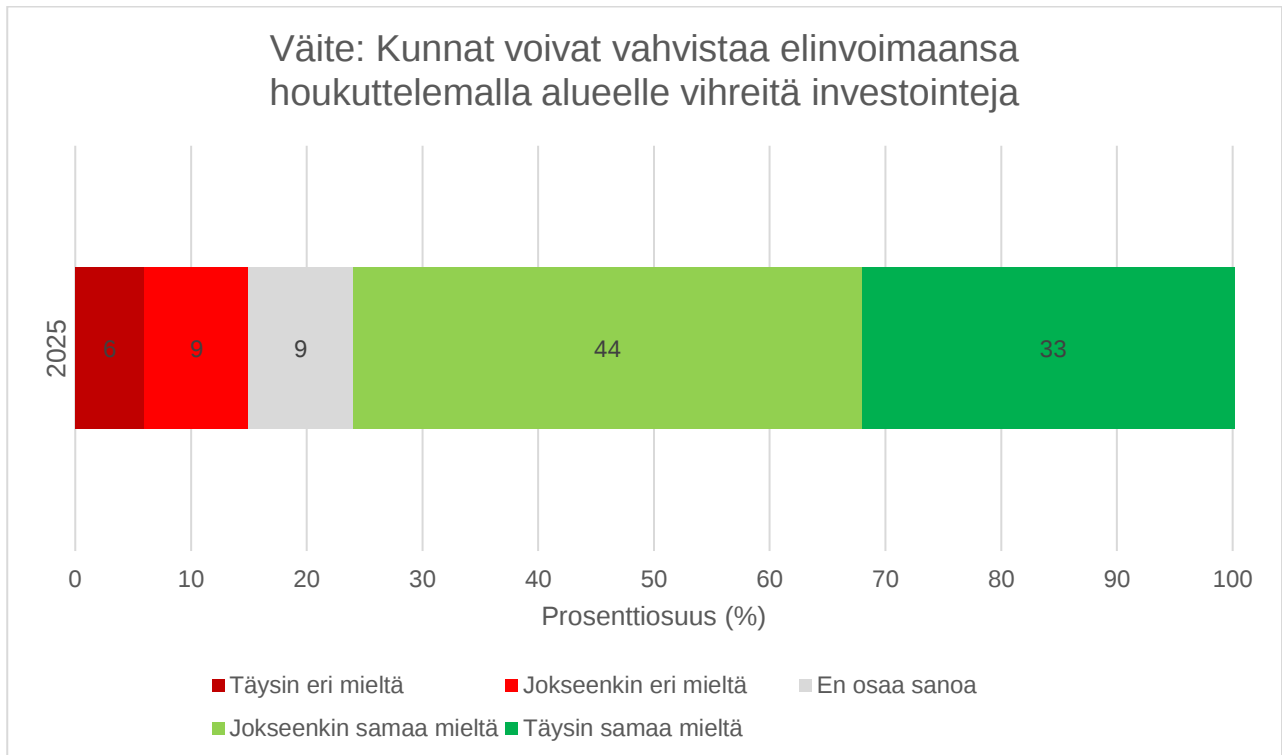
Taloudellisten tilanteiden välinen ero koskien väitettä: Ilmastokestävät ratkaisut, kuten vähäpäästöinen teollisuus, ovat edellytys Suomen kestäväälle taloudelle

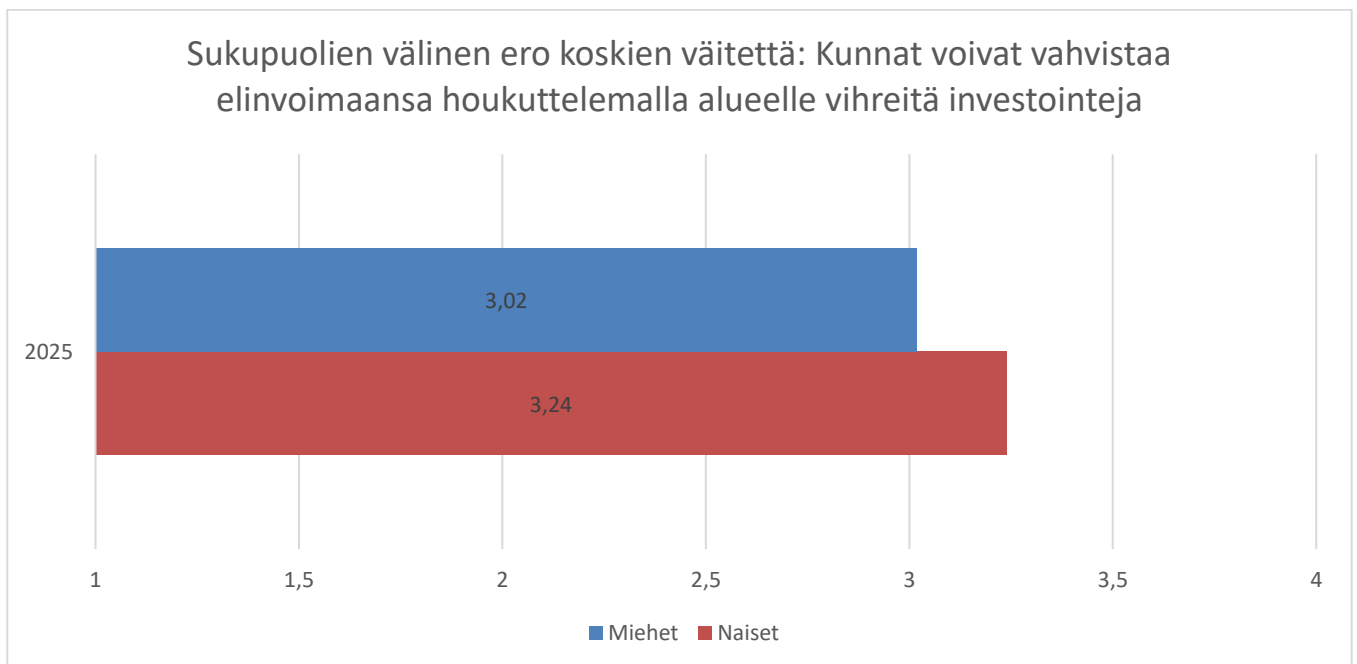
Lähde: Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

3.4. Kunnat voivat vahvistaa elinvoimaansa houkuttelemalla alueella vihreitä investointeja

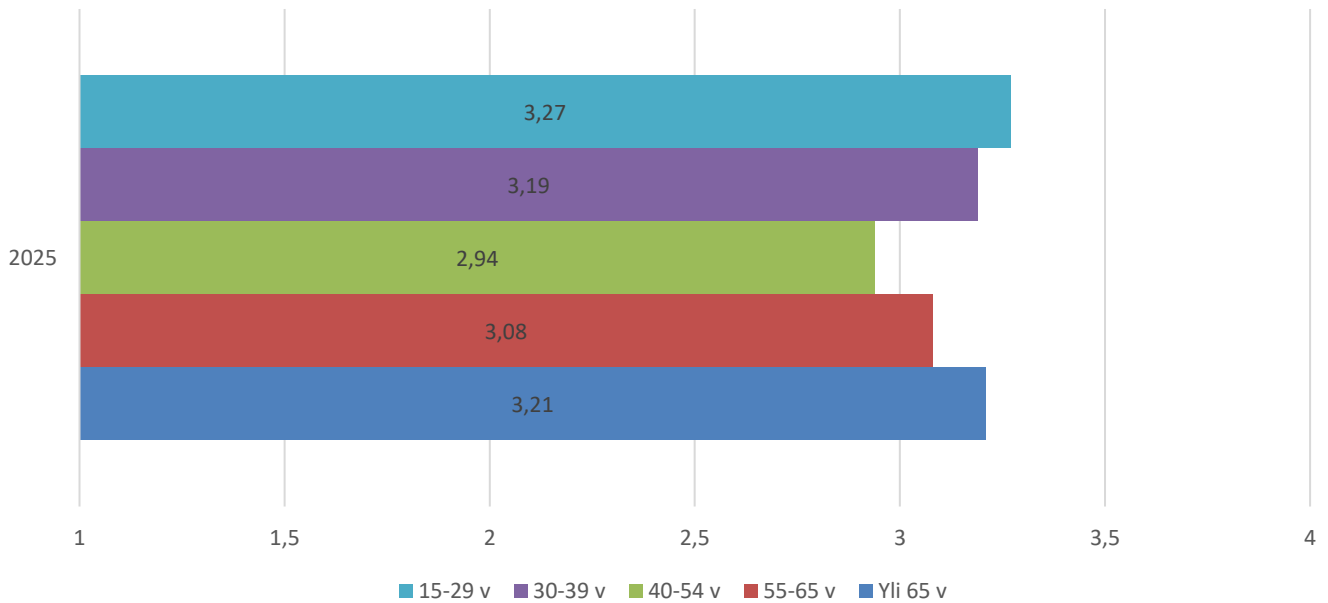
Lähde: Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

Lähde: Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

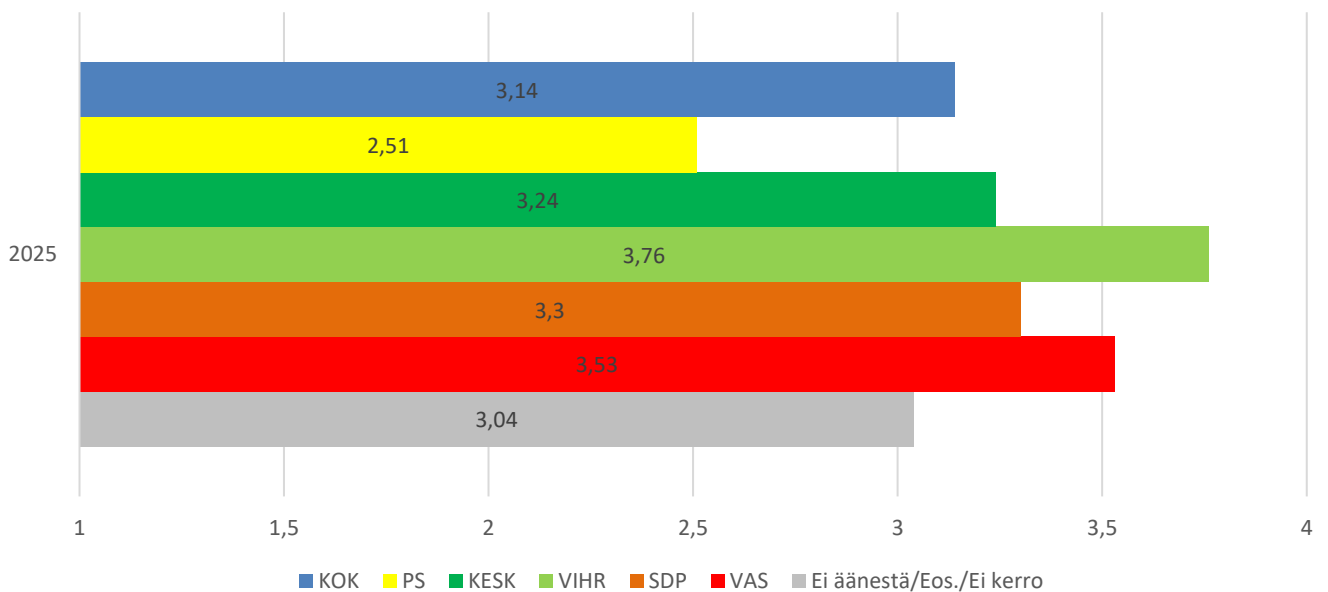

Ikäluokkien välinen ero koskien väitettä: Kunnat voivat vahvistaa elinvoimaansa houkuttelemalla alueelle vihreitä investointeja

Lähde: Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

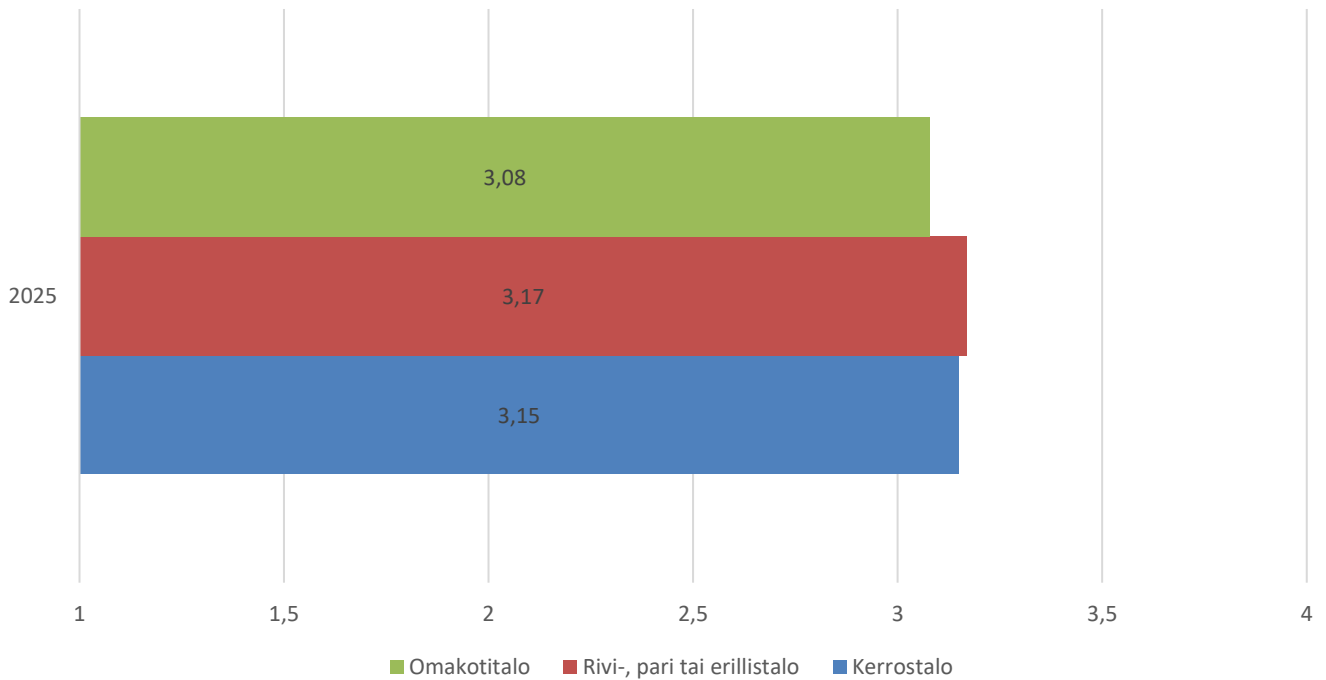
Puoluekantojen välinen ero koskien väitettä: Kunnat voivat vahvistaa elinvoimaansa houkuttelemalla alueelle vihreitä investointeja

Lähde: Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

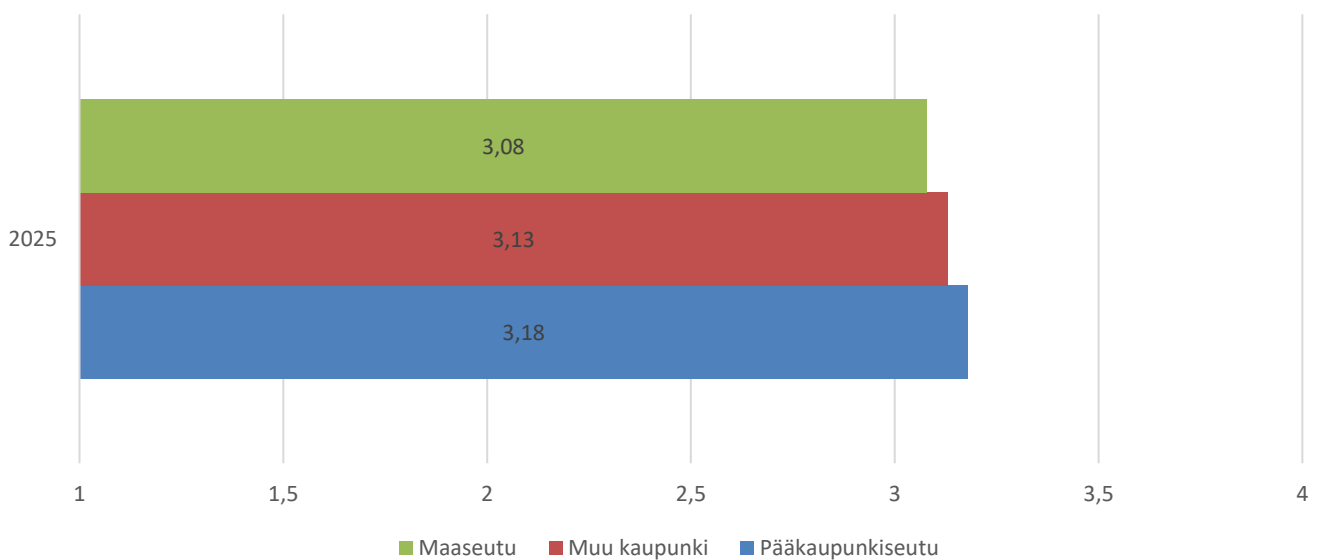

Asuinmuotojen välinen ero koskien väitettä: Kunnat voivat vahvistaa elinvoimaansa houkuttelemalla alueelle vihreitä investointeja

Lähde: Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

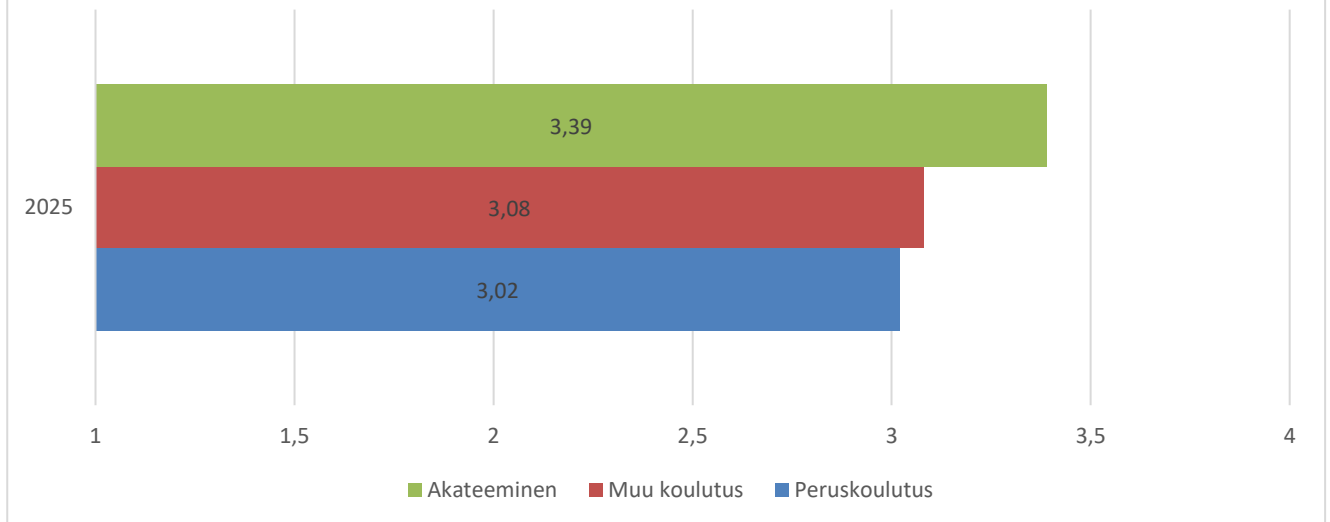
Asuinpaikkojen välinen ero koskien väitettä: Kunnat voivat vahvistaa elinvoimaansa houkuttelemalla alueelle vihreitä investointeja

Lähde: Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

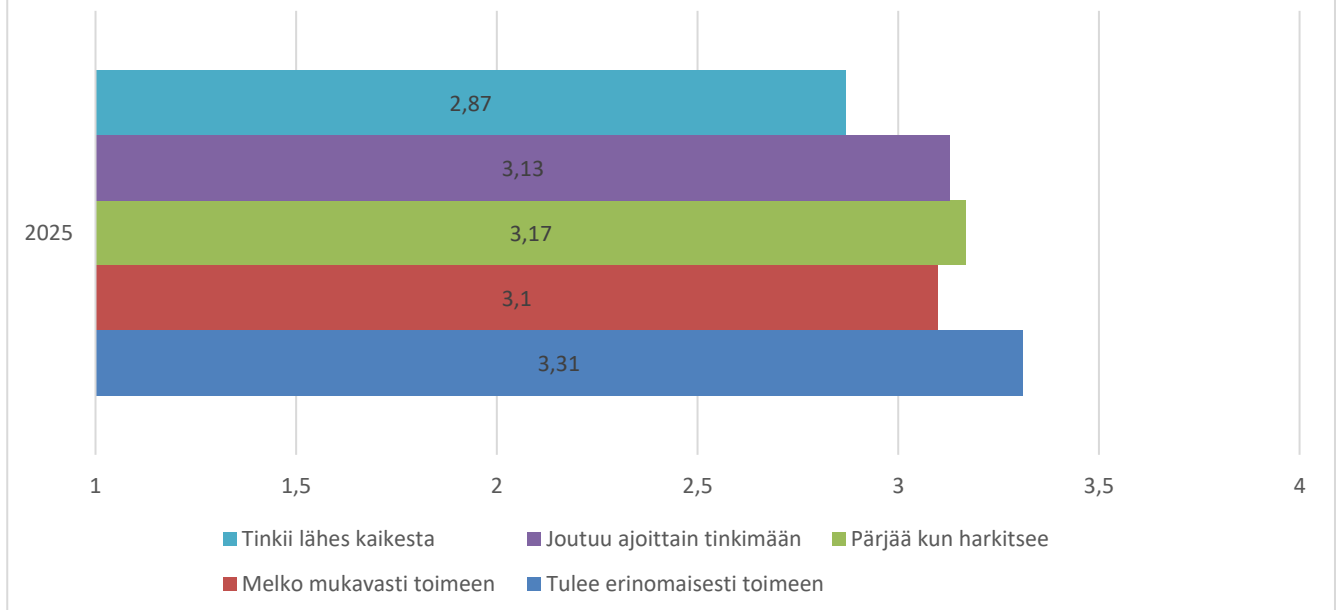

Koulutusasteiden välinen ero koskien väitettä: Kunnat voivat vahvistaa elinvoimaansa houkuttelemalla alueelle vihreitä investointeja

Lähde: Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

Taloudellisten tilanteiden välinen ero koskien väitettä: Kunnat voivat vahvistaa elinvoimaansa houkuttelemalla alueelle vihreitä investointeja

Lähde: Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

3.5. Keskeisiä huomioita

- Kansalaisten suhtautuminen ilmastonmuutoksen hillintään talouden ja kilpailukyvn näkökulmasta on vuosien 2023 ja 2025 välillä pysynyt pääosin myönteisenä. Kaikissa tämän teeman kysymyksissä taloutta ja kilpailukykyä koskien vastausten arvot ovat pysyneet arvojen 3 (jokseenkin samaa mieltä) ja 4 (täysin samaa mieltä) välillä. Useissa väestöryhmissä hyväksyttävyyys on vahvistunut tai säilynyt vakaana, mutta joukossa on myös ryhmiä, joissa on havaittavissa lievää laskua tai poikkeavaa kehitystä.
 - Väite: Suomi voi parantaa kilpailukykyään panostamalla ilmastonmuutoksen hillintään esimerkiksi kehittämällä osaamista ja uusia teknologia ratkaisuja

Vastausten jakauma pysyi vakaana vuosien 2023 ja 2025 välillä. Täysin samaa mieltä - vastaukset nousivat hieman (39 % → 41 %) ja epävarmuus väheni (7 % → 4 %). Nuorten (15–29 v) tuki vahvistui selvästi (3,22 → 3,39), samoin yli 65-vuotiaiden (3,22 → 3,33). Poikkeuksena 40–54-vuotiaiden tuki heikkeni (3,18 → 3,07). Taloudellisesti hyvin toimeentulevien tuki nousi merkittävästi (3,23 → 3,42), kun taas heikosti toimeentulevien tuki laski (3,19 → 3,02).
- Väite: Ilmastonmuutoksen vaikutukset ovat uhka Suomen taloudelle

Vastausten keskiarvot osoittavat maltillista muutosta. Vuodesta 2023 vuoteen 2025 nuorten huoli kasvoi (3,04 → 3,07), samoin yli 65-vuotiaiden (2,74 → 2,93). 40–54-vuotiaiden huoli laski selvästi (2,77 → 2,60), mikä muodostaa poikkeuksen. Vihreiden kannattajien huoli kasvoi (3,48 → 3,55), kun taas Perussuomalaisten laski edelleen (2,33 → 2,20). Taloudellisesti erinomaisesti toimeentulevien huoli nousi (2,71 → 3,02), mikä on selkeä muutos aiempaan.

- Väite: Ilmastokestävät ratkaisut, kuten vähäpäästöinen teollisuus, ovat edellytys Suomen kestäväälle taloudelle

Vuonna 2025 vastausten jakauma oli vahvasti myönteinen: 75 % oli jokseenkin tai täysin samaa mieltä. Nuoret ja yli 65-vuotiaat suhtautuivat myönteisimmin (keskiarvo 3,25 molemmilla). Miehet arvioivat väitteen selvästi matalammaksi kuin naiset (2,95 vs. 3,26). Perussuomalaisten kannattajien keskiarvo oli poikkeuksellisen matala (2,40), kun taas Vihreiden kannattajien arviot olivat korkeimmat (3,83). Taloudellisesti heikosti toimeentulevien keskiarvo oli selvästi matalampi (2,86) kuin hyvin toimeentulevien (3,28).

- Väite: Kunnat voivat vahvistaa elinvoimaansa houkuttelemalla alueelle vihreitä investointeja

Vuonna 2025 77 % vastaajista oli jokseenkin tai täysin samaa mieltä. Nuorten tuki oli korkea (3,27), samoin yli 65-vuotiaiden (3,21). 40–54-vuotiaiden keskiarvo oli matalin

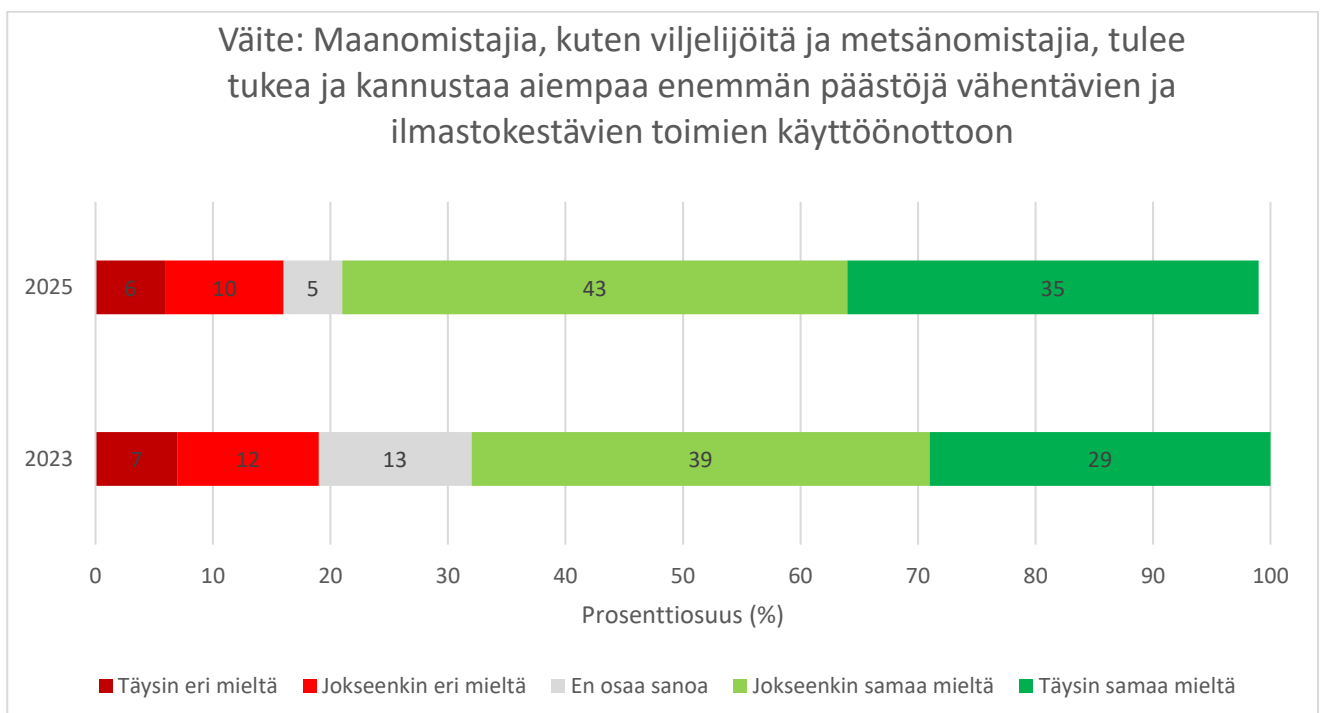
(2,94). Vihreiden kannattajien tuki oli korkein (3,76), kun taas Perussuomalaisten kannattajien suhtautuminen oli vähiten myönteisistä (2,51). Taloudellisesti heikoiten toimeentulevien keskiarvo oli jälleen matalampi (2,87) kuin muilla ryhmillä.

- Yleinen kehityslinja:

Ajallisesti tarkasteltuna kansalaisten suhtautuminen ilmastotoimiin talouden näkökulmasta on pääosin vahvistunut tai pysynyt vakaana. Nuoret, vanhukset, naiset, hyvin toimeentulevat ja Vihreiden kannattajat suhtautuvat entistä myönteisemmin kyseisen teeman väittämiin. Sen sijaan keski-ikäiset, heikosti toimeentulevat ja Perussuomalaisten kannattajat erottuvat poikkeavina ryhminä, joiden suhtautuminen on pysynyt kriittisempänä tai heikentynyt.

4. Teema 3: Maankäyttö ja luonnonvarat

4.1. Maanomistajia, kuten viljelijöitä ja metsänomistajia, tulee tukea ja kannustaa aiempaa enemmän päästöjä vähentävien ja ilmastokestävien toimien käyttöönottoon

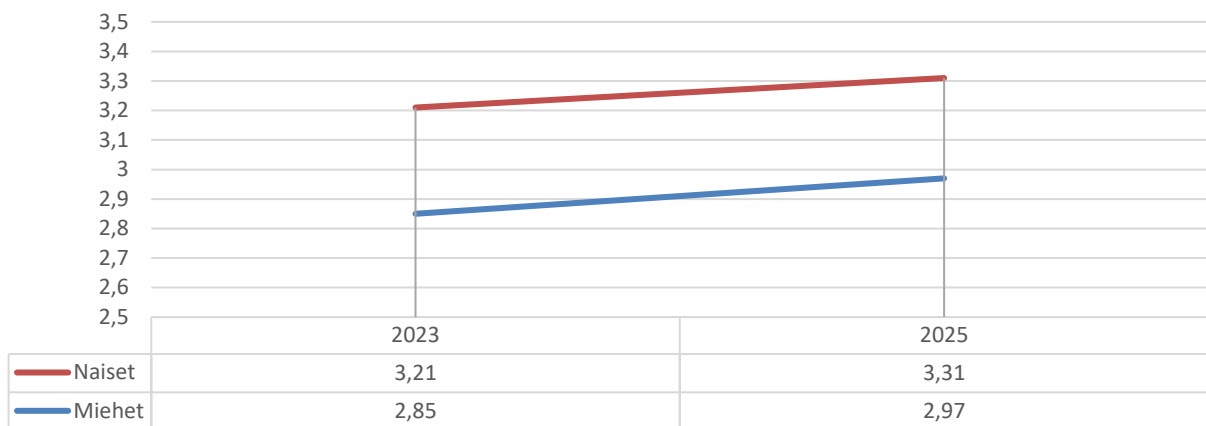

Lähde: Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi//H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

* Vuoden 2023 ilmastobarometrissä tämä väite esitettiin muodossa: "Maanviljelijöitä ja metsänomistajia tulisi kannustaa aiempaa tehokkaammin ilmastokestäviin ja päästöjä vähentäviin toimenpiteisiin tukipolitiikan avulla."

Sukupuolien välinen vastauskehitys koskien väitettä:
Maanomistajia, kuten viljelijöitä ja metsänomistajia, tulee tukea ja
kannustaa aiempaa enemmän päästöjä vähentävien ja
ilmastokestävien toimien käyttöönottoon

Lähde: Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi//H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

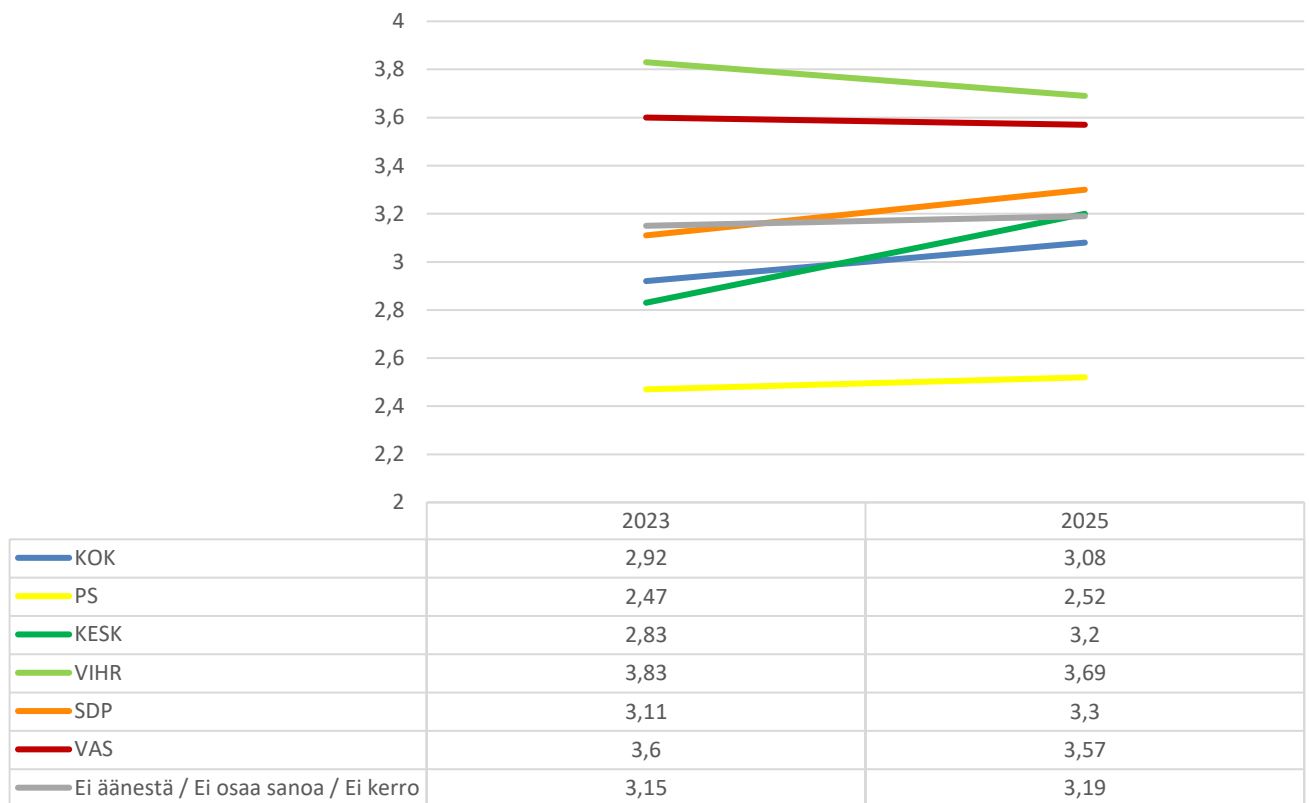
Ikäluokkien välinen vastauskehitys koskien väitettä: Maanomistajia,
kuten viljelijöitä ja metsänomistajia, tulee tukea ja kannustaa
aiempaa enemmän päästöjä vähentävien ja ilmastokestävien
toimien käyttöönottoon

Lähde: Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi//H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

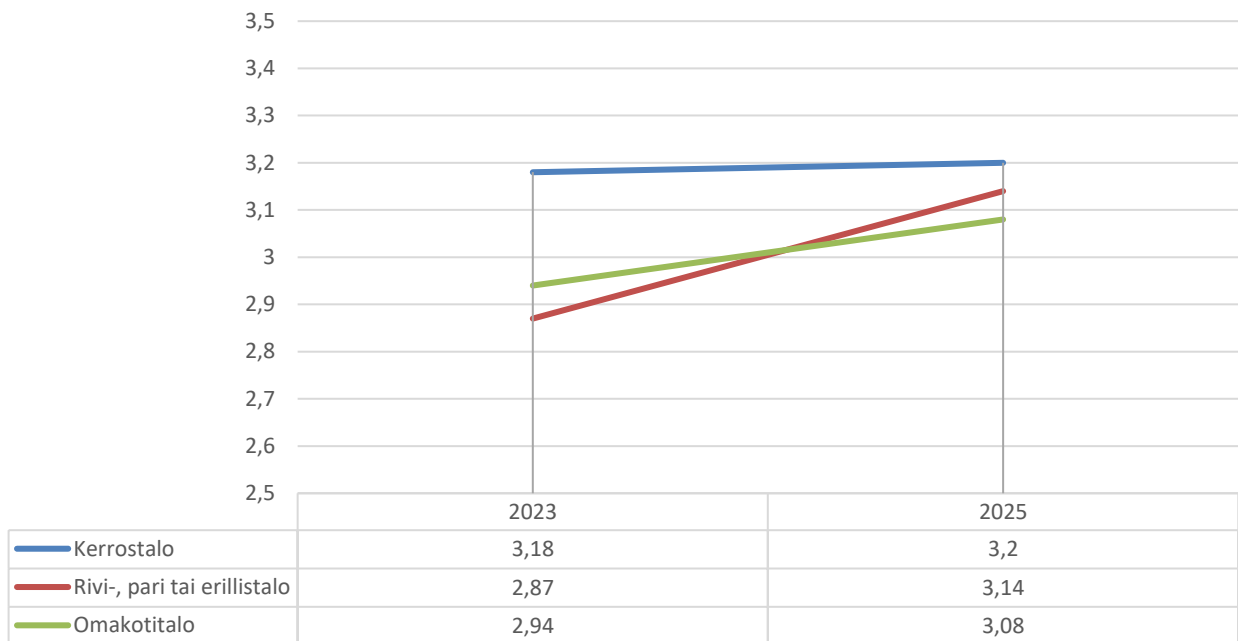
Puoluekantojen välinen vastauskehitys koskien väitettä:
Maanomistajia, kuten viljelijöitä ja metsänomistajia, tulee tukea ja
kannustaa aiempaa enemmän päästöjä vähentävien ja
ilmastokestävien toimien käyttöönottoon

Lähde: Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi//H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

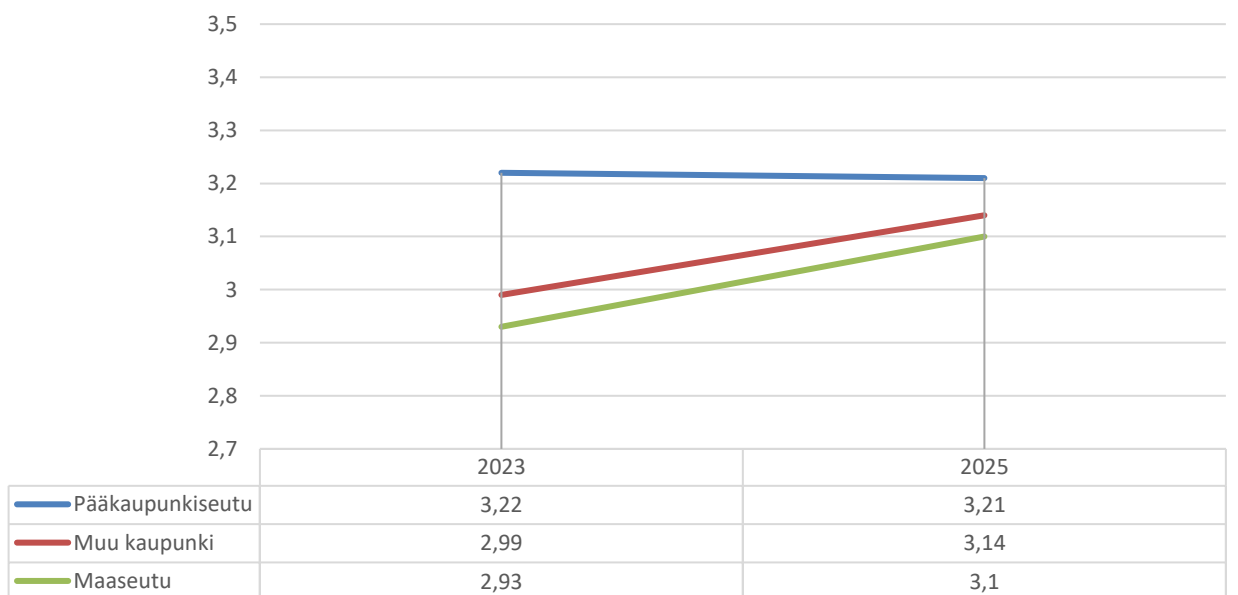

Asuinmuotojen välinen vastauskehitys koskien väitettä:
Maanomistajia, kuten viljelijöitä ja metsänomistajia, tulee tukea ja
kannustaa aiempaa enemmän päästöjä vähentävien ja
ilmastokestävien toimien käyttöönottoon

Lähde: Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi/H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi/l/xgQhLFtkVNx7>).

Asuinpaikkojen välinen vastauskehitys koskien väitettä:
Maanomistajia, kuten viljelijöitä ja metsänomistajia, tulee tukea ja
kannustaa aiempaa enemmän päästöjä vähentävien ja
ilmastokestävien toimien käyttöönottoon

Lähde: Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi/H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi/lxgQhLFtkVNx7>).

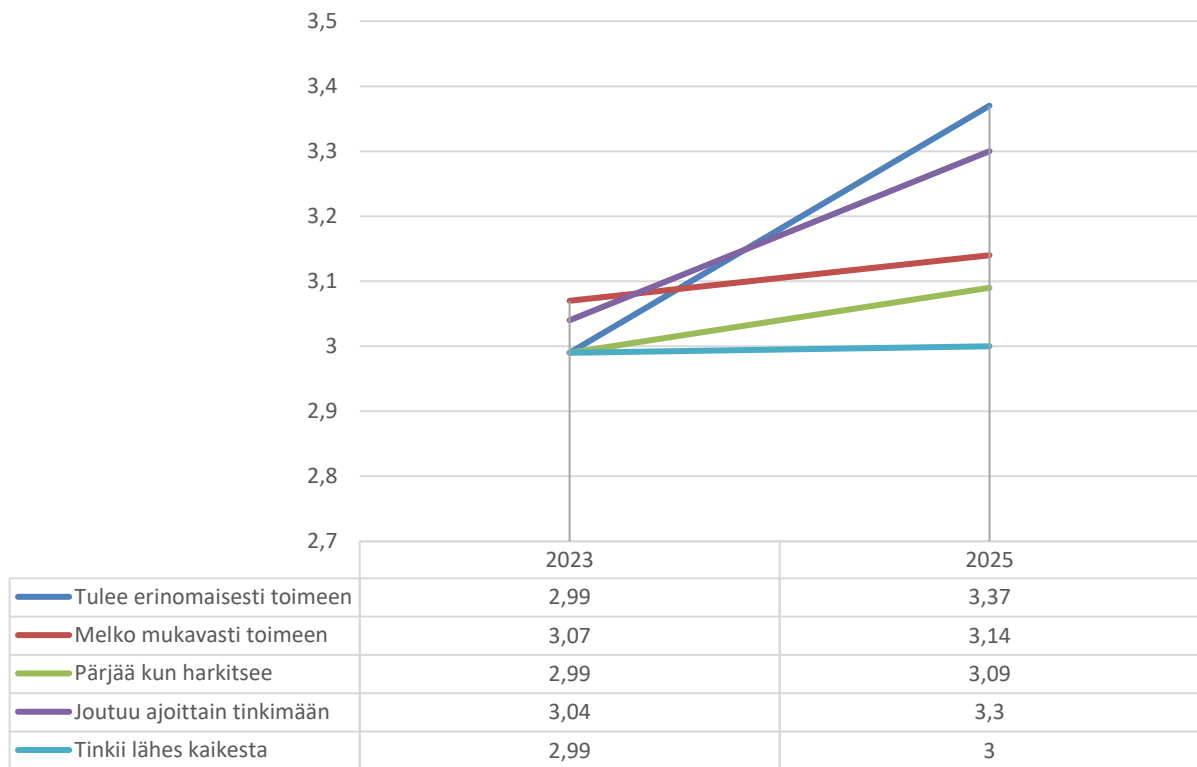
Koulutusasteiden välinen vastauskehitys koskien väitettä:
Maanomistajia, kuten viljelijöitä ja metsänomistajia, tulee tukea
ja kannustaa aiempaa enemmän päästöjä vähentävien ja
ilmastokestävien toimien käyttöönottoon

Lähde: Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi/H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi/lxgQhLFtkVNx7>).

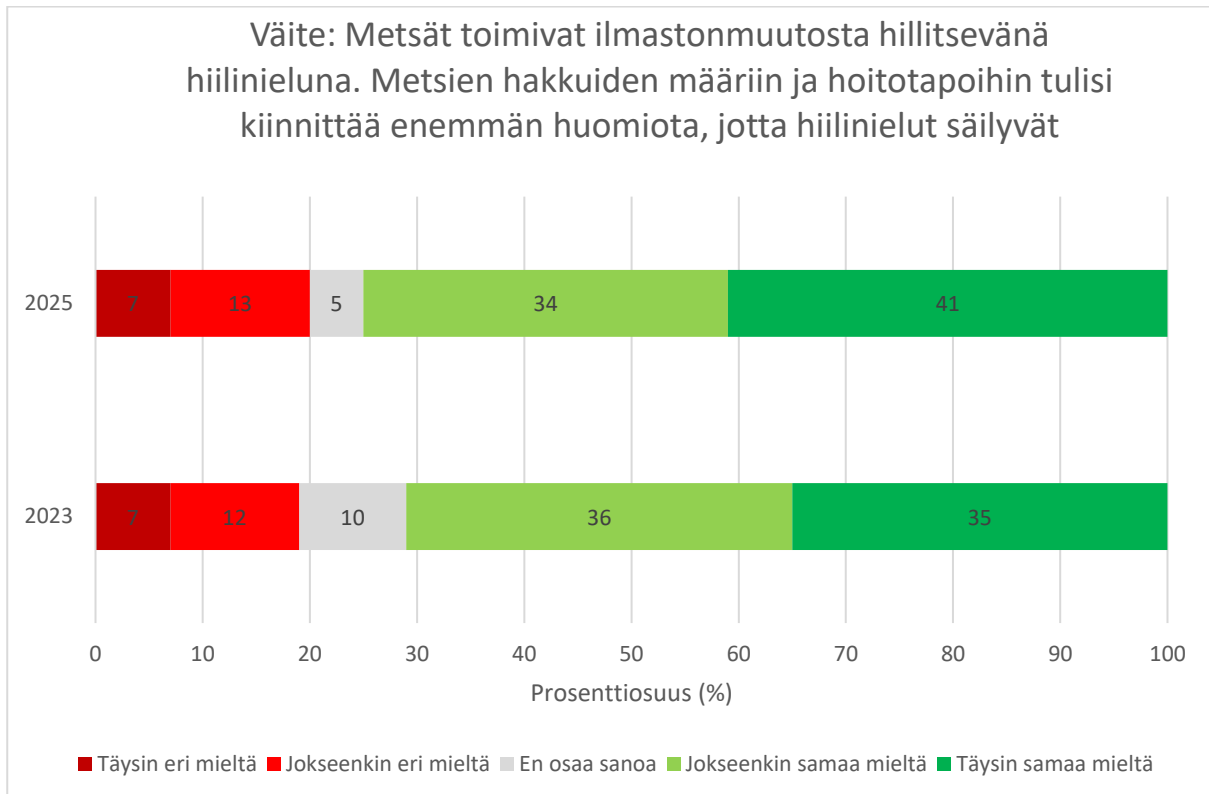
Taloudellisten tilanteiden välinen vastauskehitys koskien väitettä:
Maanomistajia, kuten viljelijöitä ja metsänomistajia, tulee tukea
ja kannustaa aiempaa enemmän päästöjä vähentävien ja
ilmastokestävien toimien käyttöönottoon

Lähde: Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi//H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

4.2. Metsät toimivat ilmastomuutosta hillitsevänä hiilinieluna. Metsien hakkuiden määriin ja hoitotapoihin tulisi kiinnittää enemmän huomiota, jotta hiilinielut säilyvät⁵

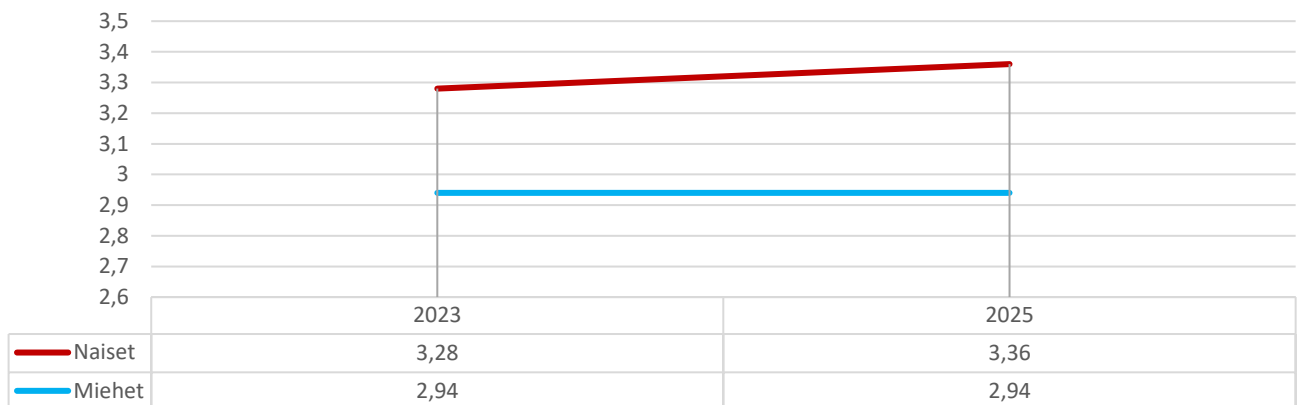
Lähde: Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi/H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi/lxgQhLFtkVNx7>).

Vuoden 2019 ilmastobarometrissä esitettiin väite: "Metsät toimivat ilmastomuutosta hillitsevänä hiilinieluna. Metsien hakkuut eivät saa ylittää niiden vuotuista kasvua, jotta hiilinielu ei pienene." Kirjoittaja katsoi, että tämä väite erosi siinä määrin nyt huomioiduista vuosien 2023 ja 2025 asetteluista, että vuotta 2019 ei otettu huomioon.

⁵ Ks. myös Metsäbiotalouden tiedepaneelin raportti 3/2024. Tässä kirjallisuuskatsauksessa "tarkasteltiin kansalaisten, metsäomistajien ja yritysten näkemyksiä metsien käyttömuodoista ja ekosysteemipalvelujen tärkeydestä." Raportti saatavilla osoitteesta: [<https://metsatiedepaneeli.fi/wp-content/uploads/2024/04/Mita-metsilta-halutaan-2035-Kansalaisten-metsanomistajien-yritysten-ja-metsapolitiikan-nakokulma.pdf>].

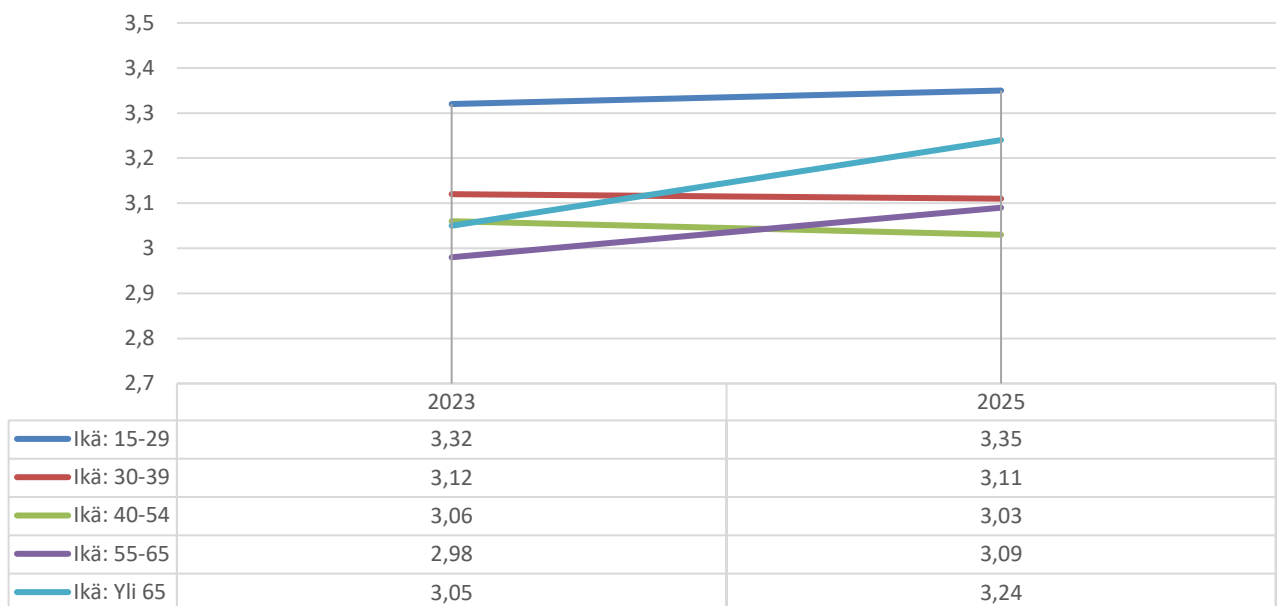

Sukupuolien välinen vastauskehitys koskien väitettä: Metsät toimivat ilmastomuutosta hillitsevänä hiilinieluna. Metsien hakkuiden määrään ja hoitotapoihin tulisi kiinnittää enemmän huomiota, jotta hiilinielut säilyvät

Lähde: Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi//H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

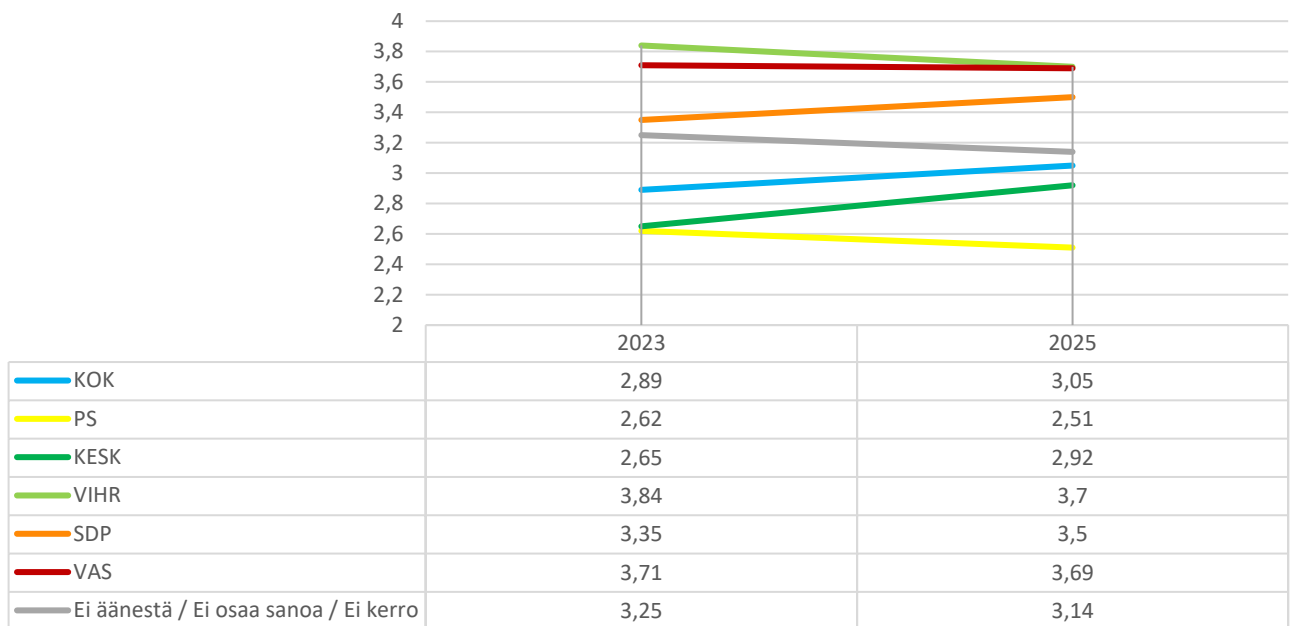
Ikäluokkien välinen vastauskehitys koskien väitettä: Metsät toimivat ilmastomuutosta hillitsevänä hiilinieluna. Metsien hakkuiden määrään ja hoitotapoihin tulisi kiinnittää enemmän huomiota, jotta hiilinielut säilyvät

Lähde: Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi//H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

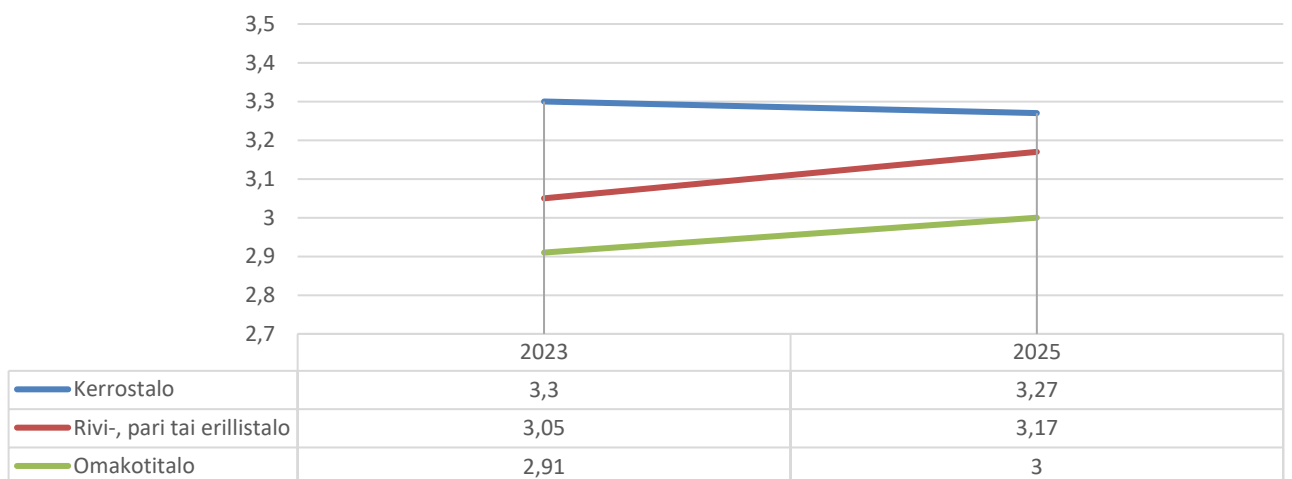

Puoluekantojen välinen vastauskehitys koskien väitettä: Metsät toimivat ilmastonmuutosta hillitseväenä hiilinieluna. Metsien hakkuiden määriin ja hoitotapoihin tulisi kiinnittää enemmän huomiota, jotta hiilinielut säilyvät

Lähde: Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi//H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//I/xgQhLFtkVNx7>).

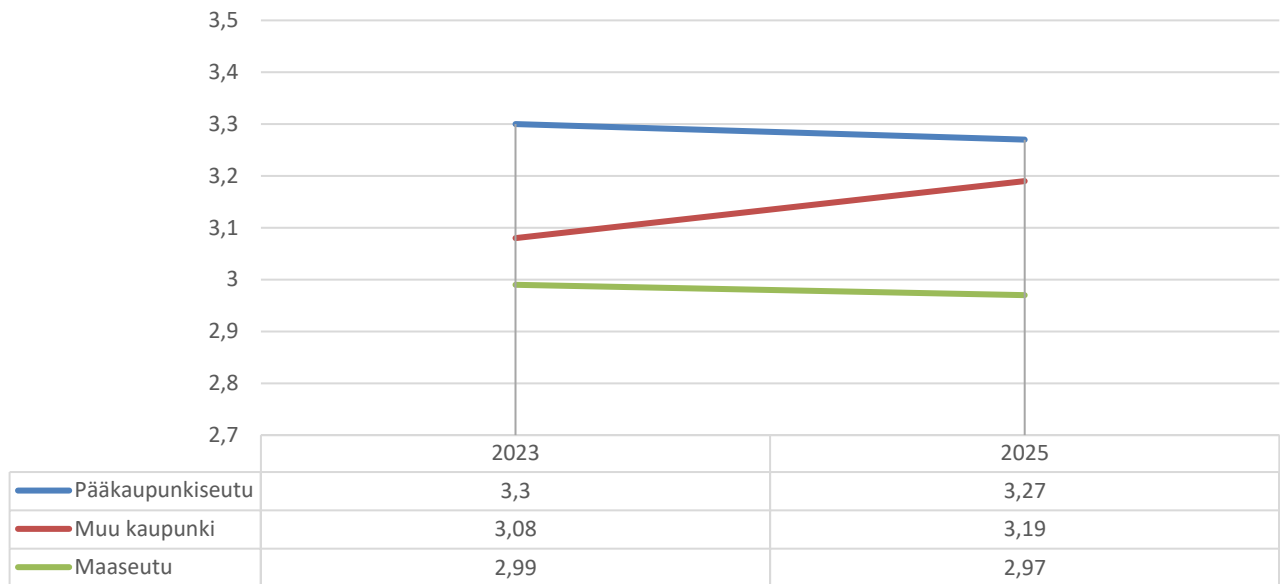
Asuinmuotojen välinen vastauskehitys koskien väitettä: Metsät toimivat ilmastonmuutosta hillitseväenä hiilinieluna. Metsien hakkuiden määriin ja hoitotapoihin tulisi kiinnittää enemmän huomiota, jotta hiilinielut säilyvät

Lähde: Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi//H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//I/xgQhLFtkVNx7>).

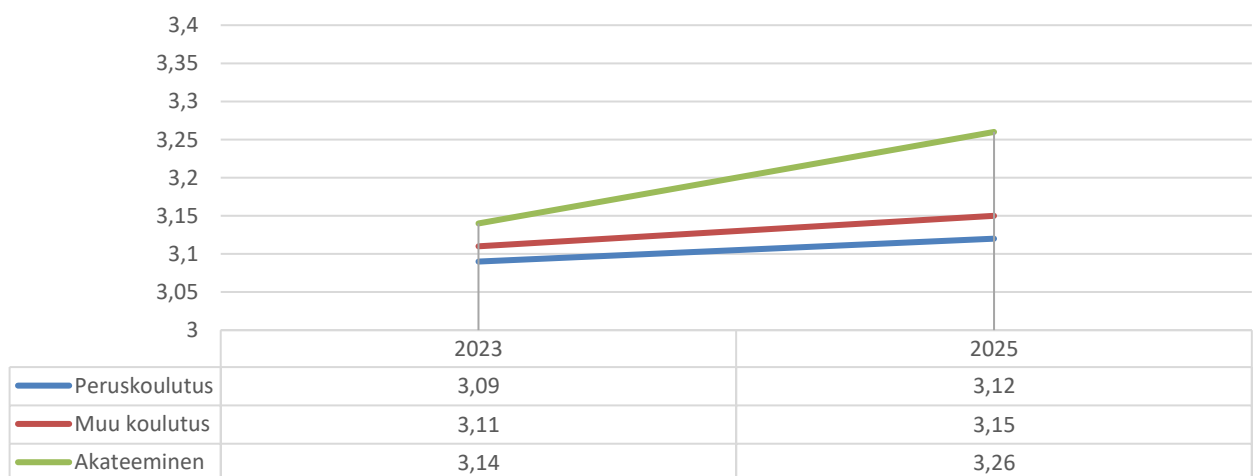

Asuinpaikkojen välinen vastauskehitys koskien väitettä: Metsät toimivat ilmastonmuutosta hillitsevänä hiilinieluna. Metsien hakkuiden määriin ja hoitotapoihin tulisi kiinnittää enemmän huomiota, jotta hiilinielut säilyvät

Lähde: Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi//H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

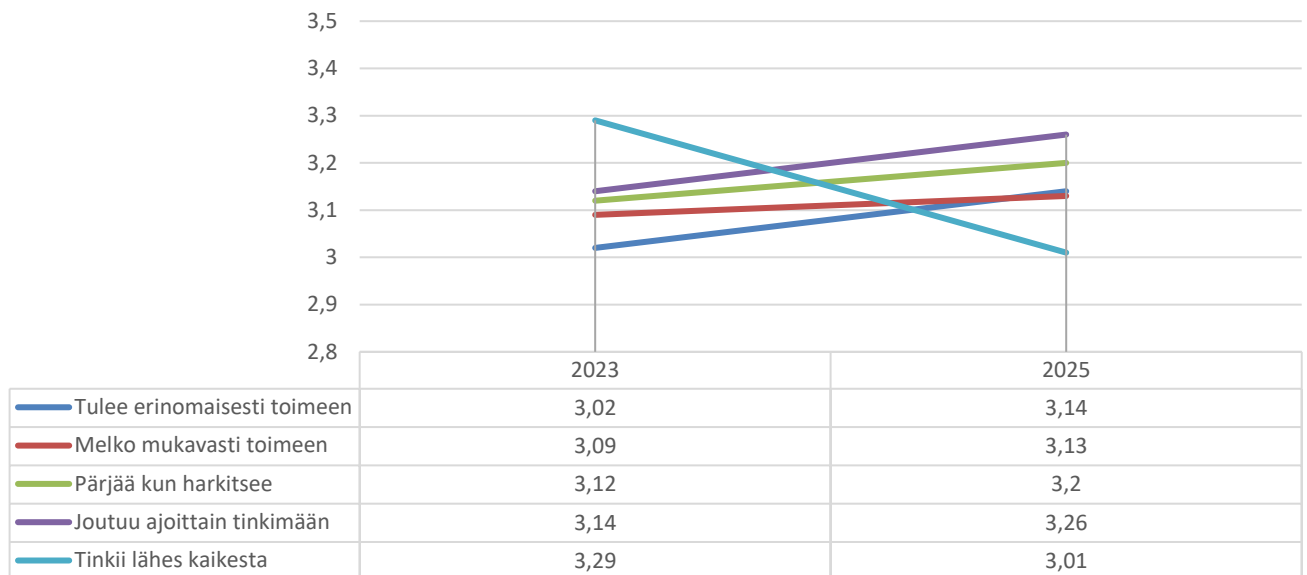
Koulutusasteiden välinen vastauskehitys koskien väitettä: Metsät toimivat ilmastonmuutosta hillitsevänä hiilinieluna. Metsien hakkuiden määriin ja hoitotapoihin tulisi kiinnittää enemmän huomiota, jotta hiilinielut säilyvät

Lähde: Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi//H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

Taloudellisten tilanteiden välinen vastauskehitys koskien väitettä:
Metsät toimivat ilmastonmuutosta hillitsevänä hiilinieluna. Metsien
hakkuiden määriin ja hoitotapoihin tulisi kiinnittää enemmän
huomiota, jotta hiilinielut säilyvät

Lähde: Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi/H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi/l/xgQhLFtkVNx7>).

4.3. Keskeisiä huomioita

- Maankäyttöä ja luonnonvaroja koskevien kysymysten osalta vastausten enemmistö on pysynyt vuosina 2023 ja 2025 arvojen 3 (jokseenkin samaa mieltä) ja 4 (täysin samaa mieltä) välillä selvästi. Suurin osa vastaajista kannatti siis molempia väitteitä sekä vuosina 2023 ja 2025. Molempien väitteiden osalta "en osaa sanoa" -vastauksen määrä väheni myös jonkin verran mikä viittaa siihen, että vastaajien kannat ovat selkeytyneet.

Useissa väestöryhmissä, erityisesti yli 65-vuotiailla, nuorilla ja taloudellisesti hyvin toimeentulevilla, hyväksyttävyyys vahvistui. Myös keskustan ja kokoomuksen kannattajien tuki kasvoi. Poikkeuksena vihreiden ja vasemmiston kannattajien tuki laski hieman, ja heikosti toimeentulevien tuki väheni erityisesti metsien hiilinieluvaikutusta koskevassa väitteessä.

- Väite: Maanomistajia, kuten viljelijöitä ja metsänomistajia, tulee tukea ja kannustaa aiempaa enemmän päästöjä vähentävien ja ilmastokestävien toimien käyttöönottoon

Molempien sukupuolien suhtautuminen muuttui hiukan myönteisemmäksi vuodesta 2023 vuoteen 2025. Naiset suhtautuivat väitteeseen myönteisemmin sekä 2023 että 2025. Suurin muutos tapahtui yli 65-vuotiaiden ryhmässä (3,01 → 3,26).

Nuoret (15–29 v) ja 30–39-vuotiaat osoittivat myös kasvavaa hyväksyntää. 40–54-vuotiaiden arviot pysyivät lähes ennallaan ja heidän hyväksyntänsä oli ikäluokista matalinta molempina vuosina.

Keskustan kannattajien hyväksyntä nousi merkittävästi (2,83 → 3,20). Kokoomuksen ja SDP:n kannattajien tuki kasvoi maltillisesti. Vihreiden ja Vasemmistoliiton kannattajien tuki pysyi korkeana, mutta hieman laski. Perussuomalaisten kannattajien hyväksyntä pysyi matalana.

Rivi- ja omakotitaloasujien hyväksyntä kasvoi selvästi. Maaseudun asukkaiden tuki nousi, mutta jäi edelleen kaupunkien tasoa alemmaksi.

Kaikkien koulutusryhmien hyväksyntä kasvoi. Erityisesti ”muu koulutus” -ryhmässä nähtiin nousua (2,98 → 3,17).

Taloudellisten tilanteiden kehityksen suhteen voidaan kiinnittää huomiota siihen, että hyvin toimeentulevien hyväksyntä nousi selvästi (2,99 → 3,37).

- Väite: Metsät toimivat ilmastonmuutosta hillitseväenä hiilinieluna. Metsien hakkuiden määriin ja hoitotapoihin tulisi kiinnittää enemmän huomiota, jotta hiilinielut säilyvät.

Naiset suhtautuivat väitteeseen myönteisemmin kuin miehet molempina vuosina, ja heidän tukensa kasvoi (3,28 → 3,36), kun taas miesten arviot pysyivät ennallaan.

Ikäryhmistä erityisesti yli 65-vuotiaiden hyväksyntä nousi selvästi (3,05 → 3,24), kun taas 40–54-vuotiaiden tuki laski hieman.

Puoluekannattajista keskustan ja kokoomuksen tuki kasvoi, Vihreiden ja Vasemmiston tuki pysyi korkeana mutta hieman laski, ja Perussuomalaisten kannattajien tuki heikkeni.

Rivi- ja omakotitaloasujien hyväksyntä kasvoi, mutta kerrostaloasukkaiden tuki laski hieman. Kaupungeissa asuvien tuki vahvistui, kun taas maaseudulla se laski hieman.

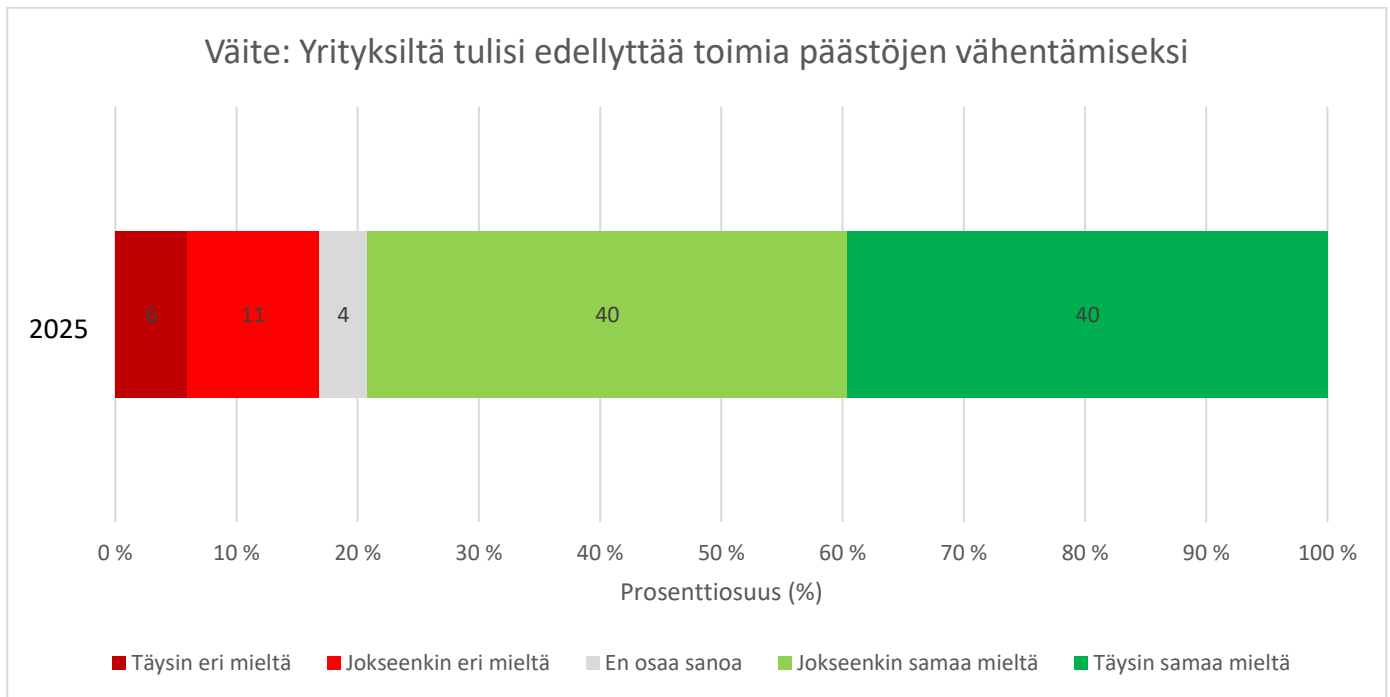
Koulutustasolla akateemisesti koulutettujen tuki nousi selvästi (3,14 → 3,26).

Taloudellisesti hyvin toimeentulevien ja keskiluokkaisten ryhmien tuki kasvoi, mutta heikosti toimeentulevien tuki laski selvästi (3,29 → 3,01).

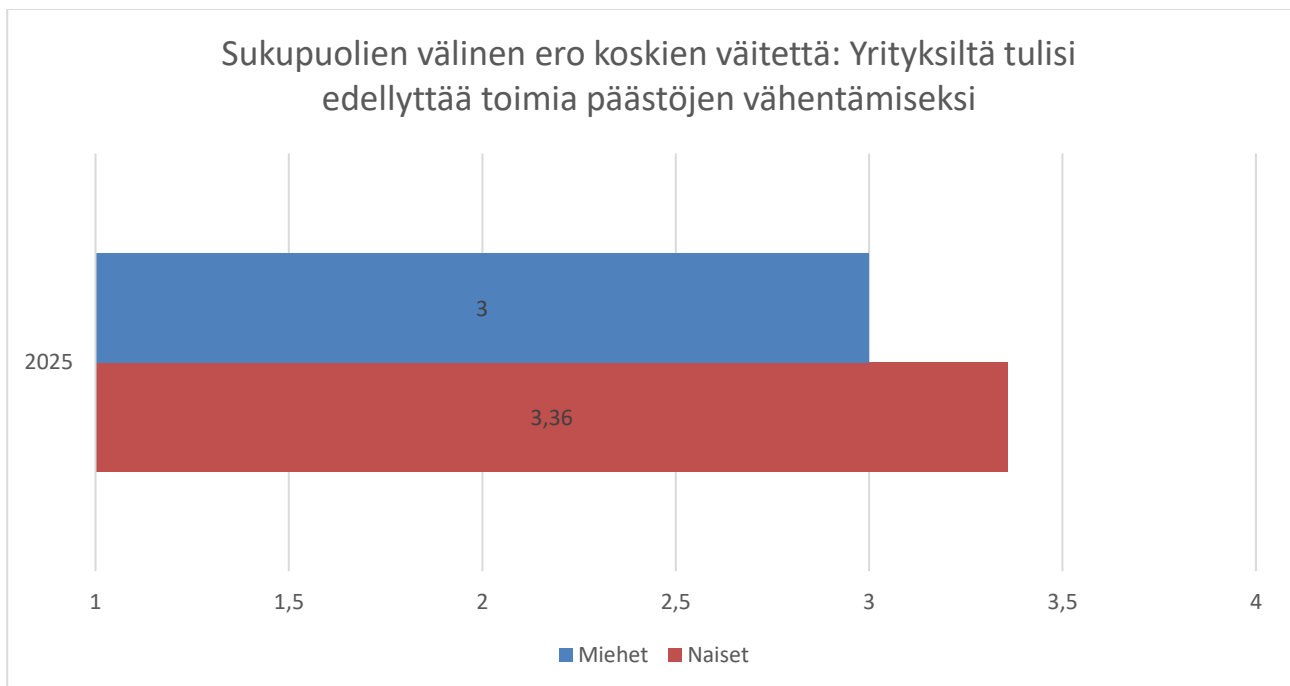
5. Teema 4: Yritysvastuu ja kulutuskäyttäytyminen

5.1. Yrityksiltä tulisi edellyttää toimia päästöjen vähentämiseksi

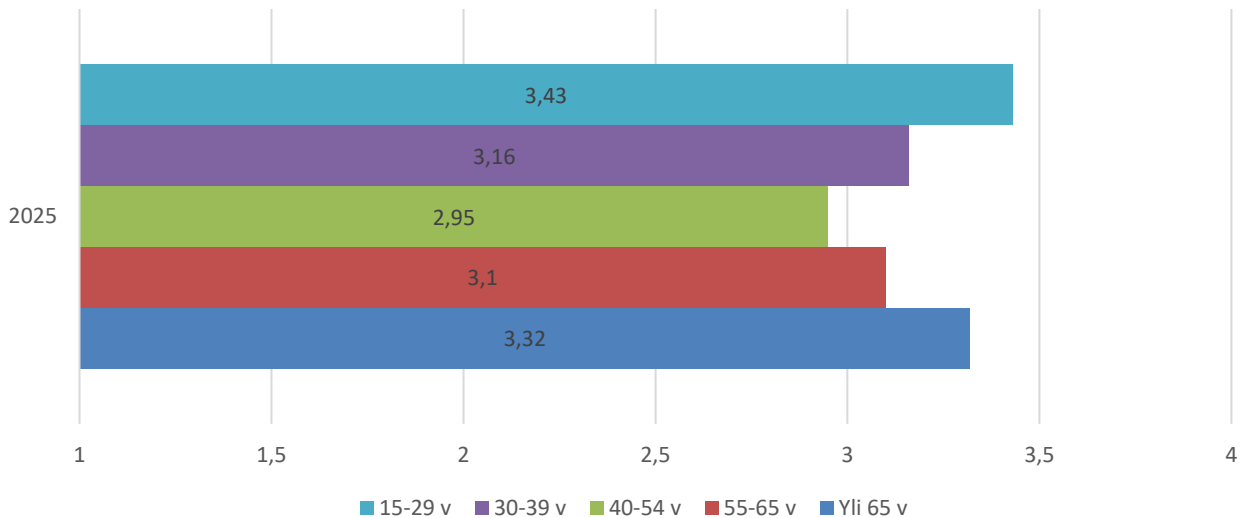
Lähde: Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

Lähde: Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

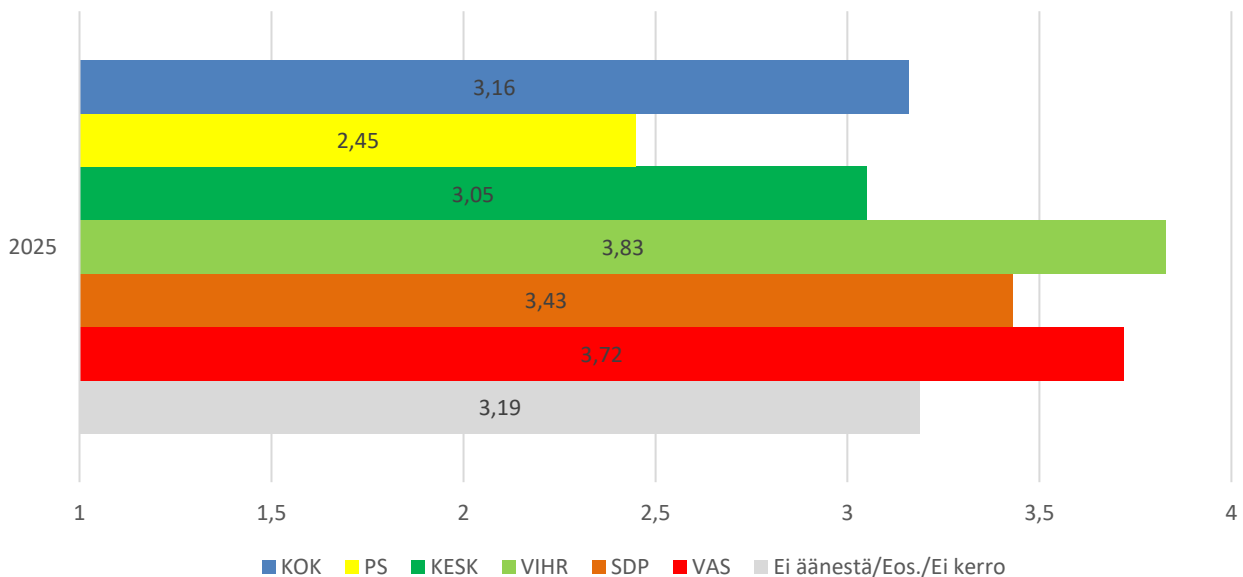

Ikäluokkien välinen ero koskien väitettä: Yrityksiltä tulisi edellyttää toimia päästöjen vähentämiseksi

Lähde: Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

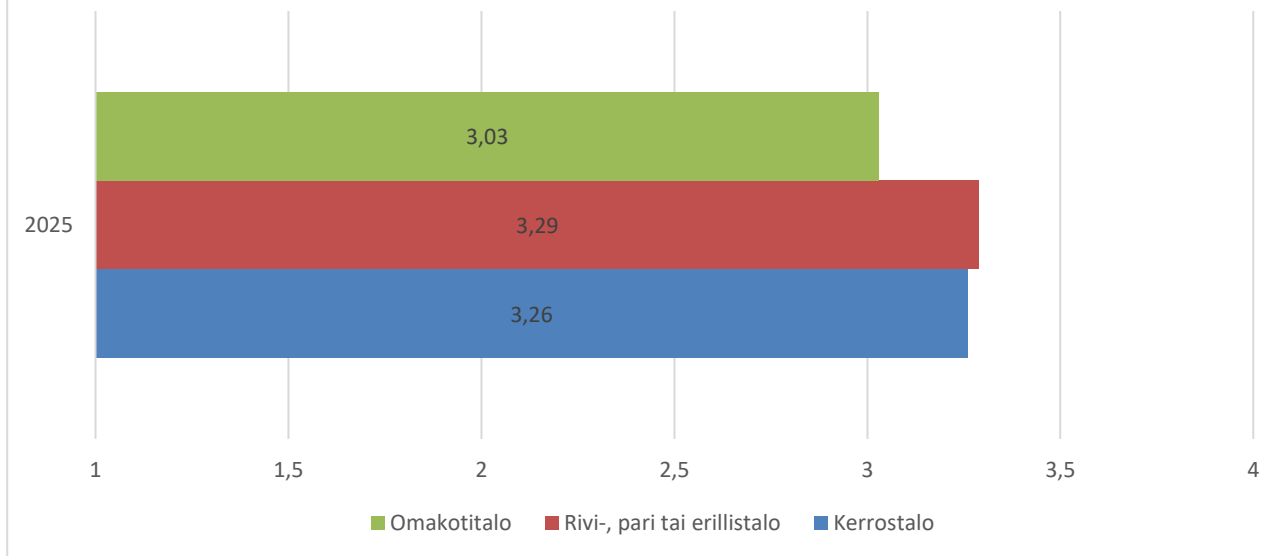
Puoluekantojen välinen ero koskien väitettä: Yrityksiltä tulisi edellyttää toimia päästöjen vähentämiseksi

Lähde: Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

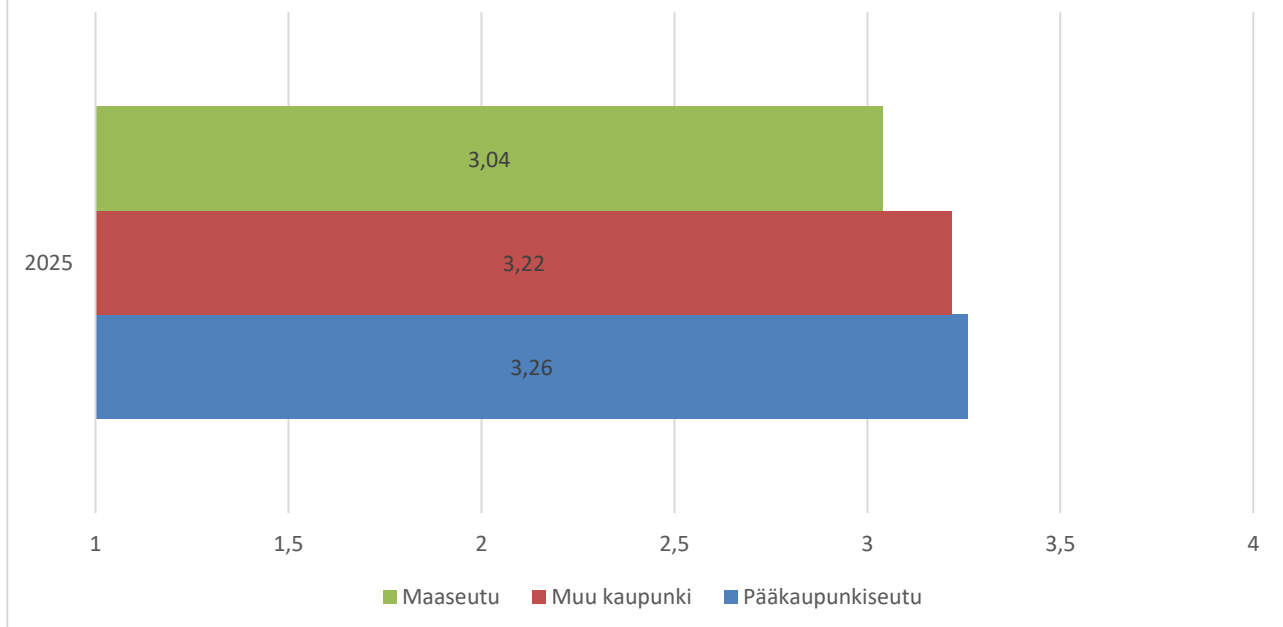

Asuinmuotojen välinen ero koskien väitettä: Yrityksiltä tulisi edellyttää toimia päästöjen vähentämiseksi

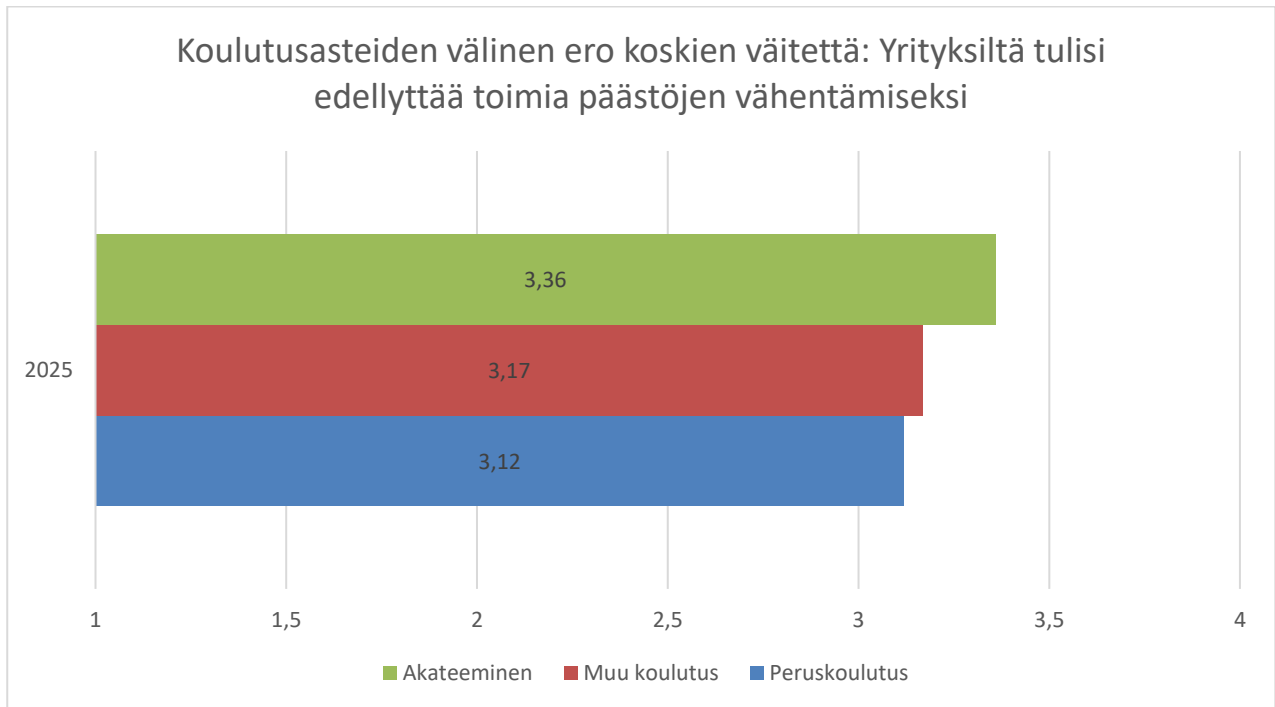

Lähde: Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

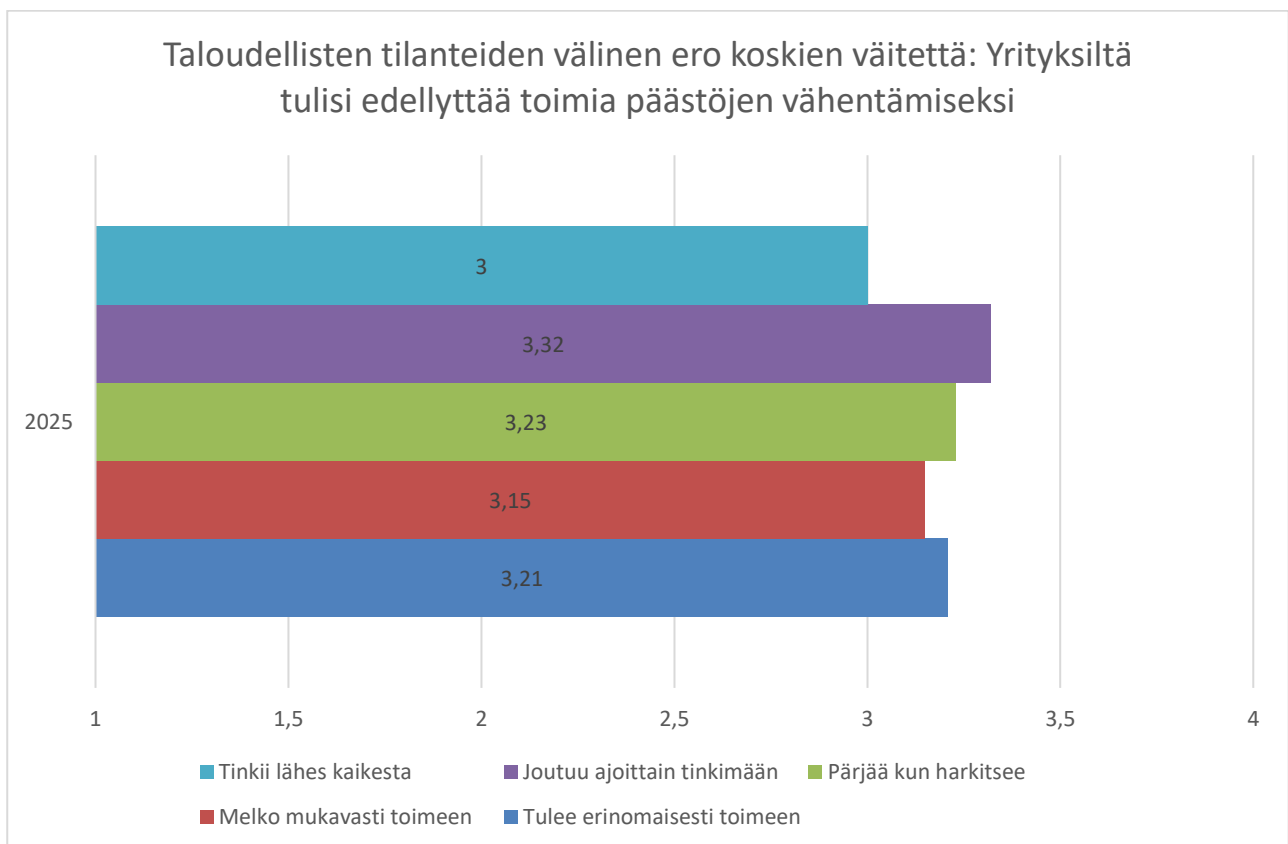
Asuinpaikkojen välinen ero koskien väitettä: Yrityksiltä tulisi edellyttää toimia päästöjen vähentämiseksi

Lähde: Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

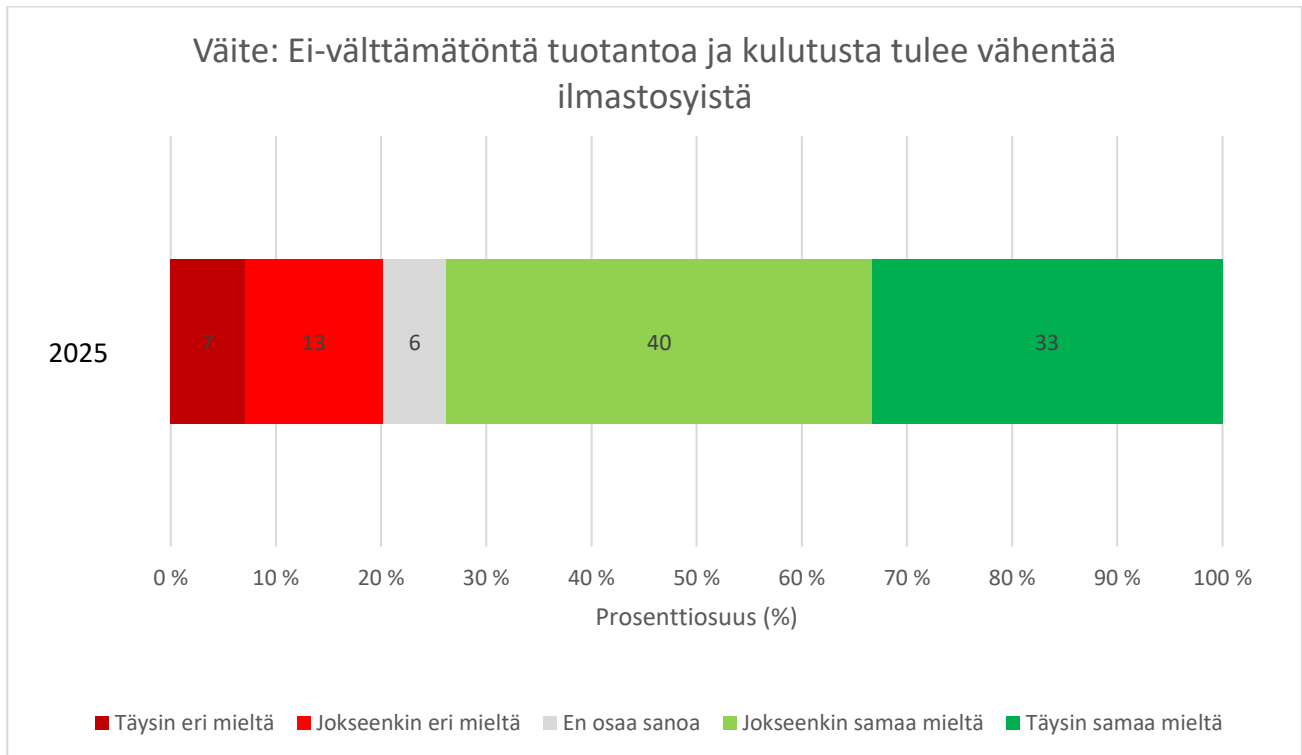
Lähde: Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

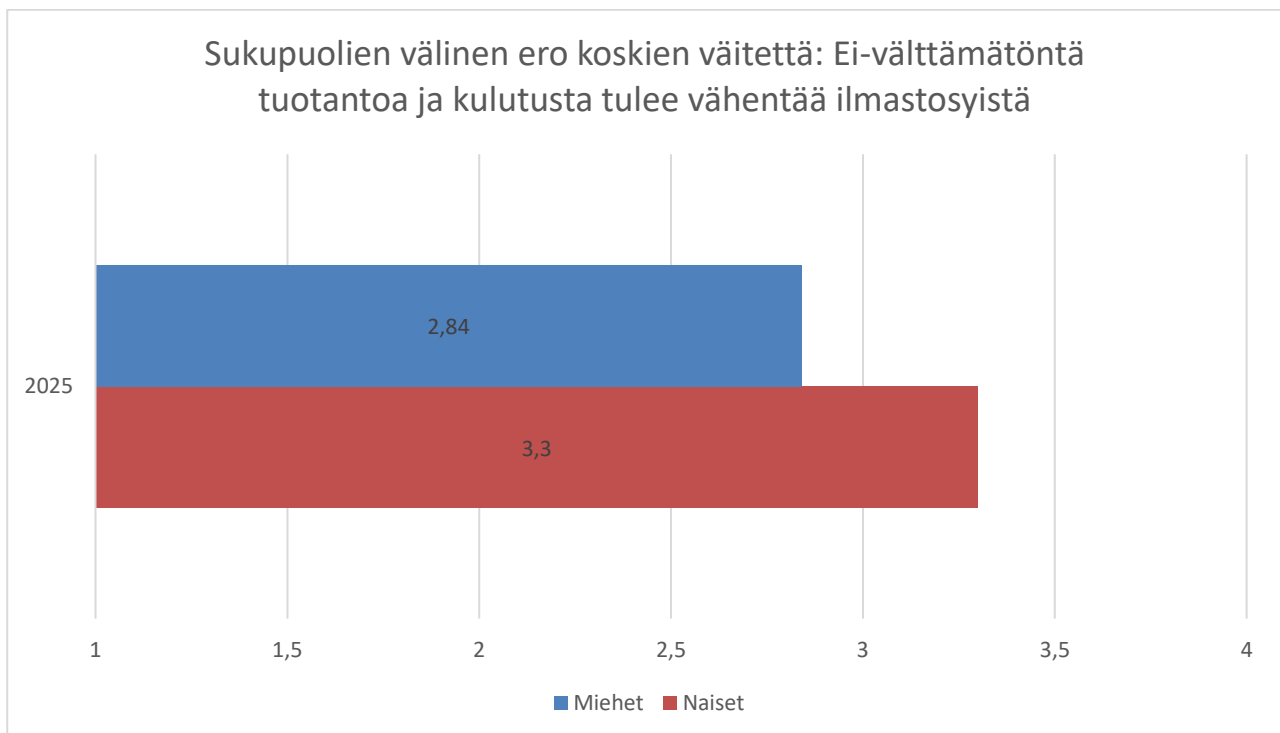
Lähde: Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

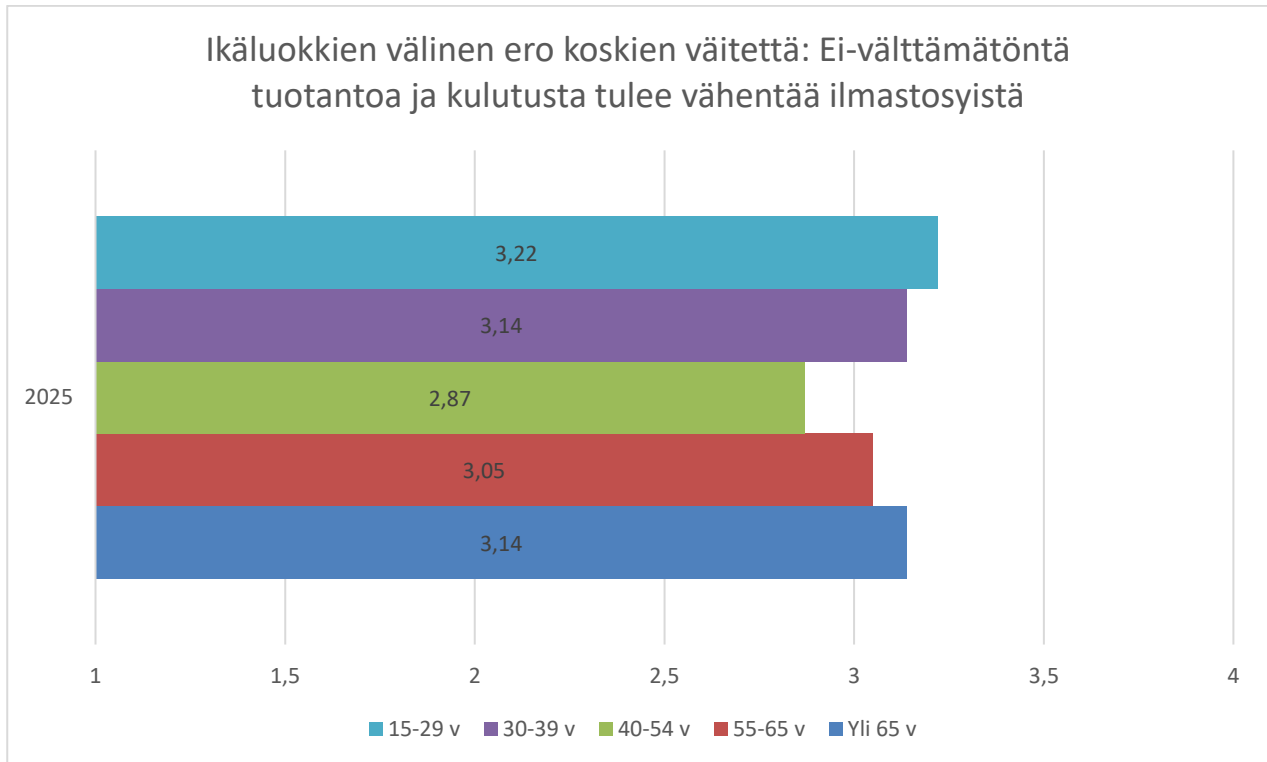
5.2. Ei-välttämätöntä tuotantoa ja kulutusta tulee vähentää ilmastosyistä

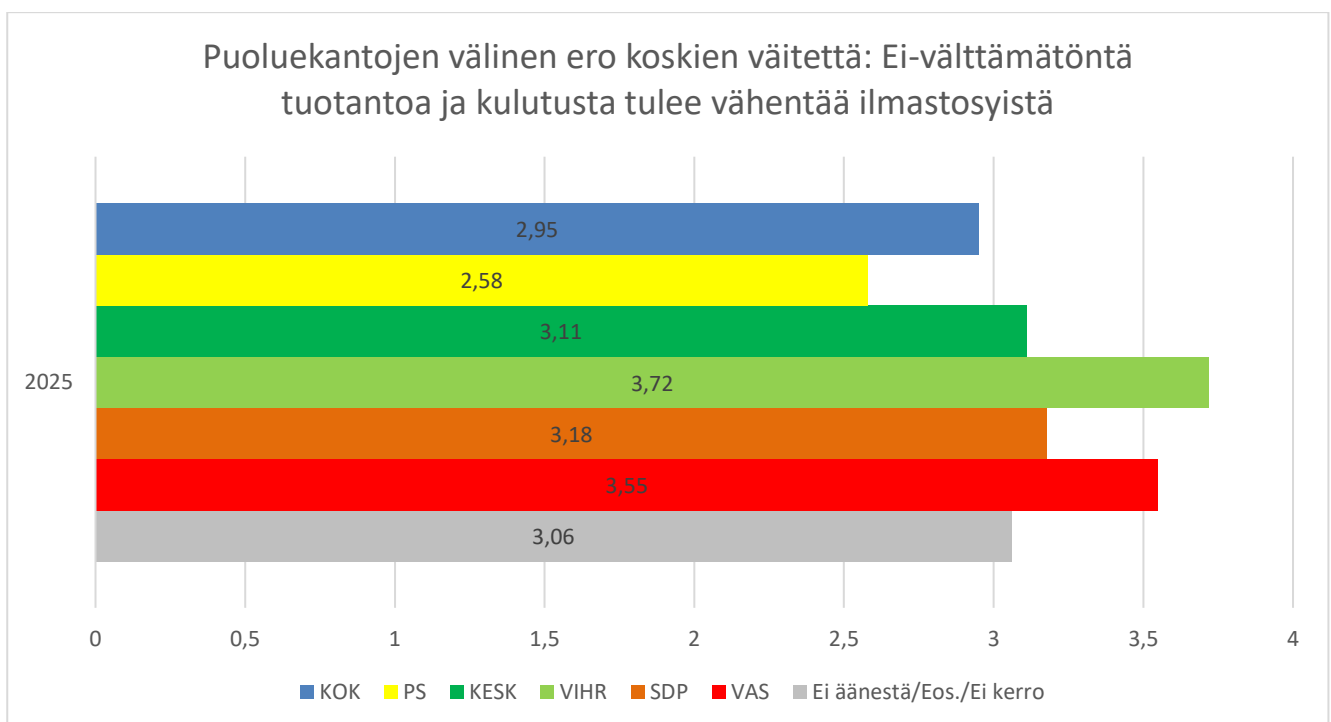
Lähde: Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

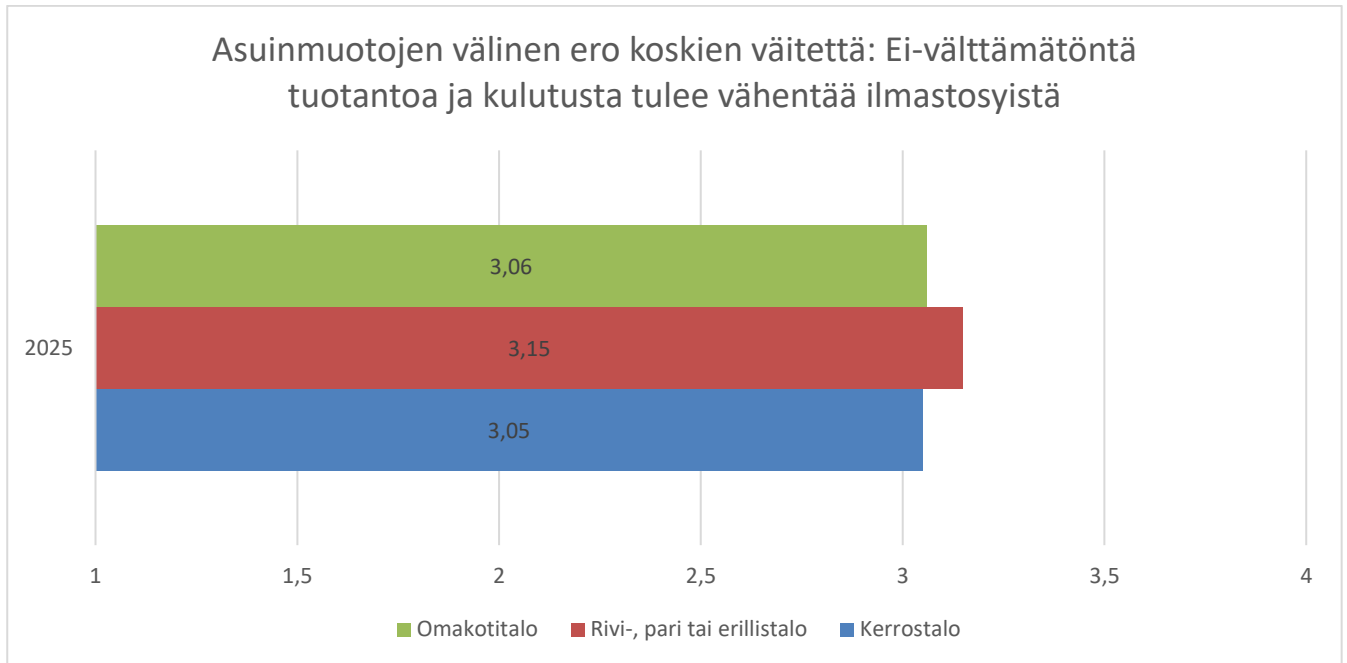
Lähde: Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

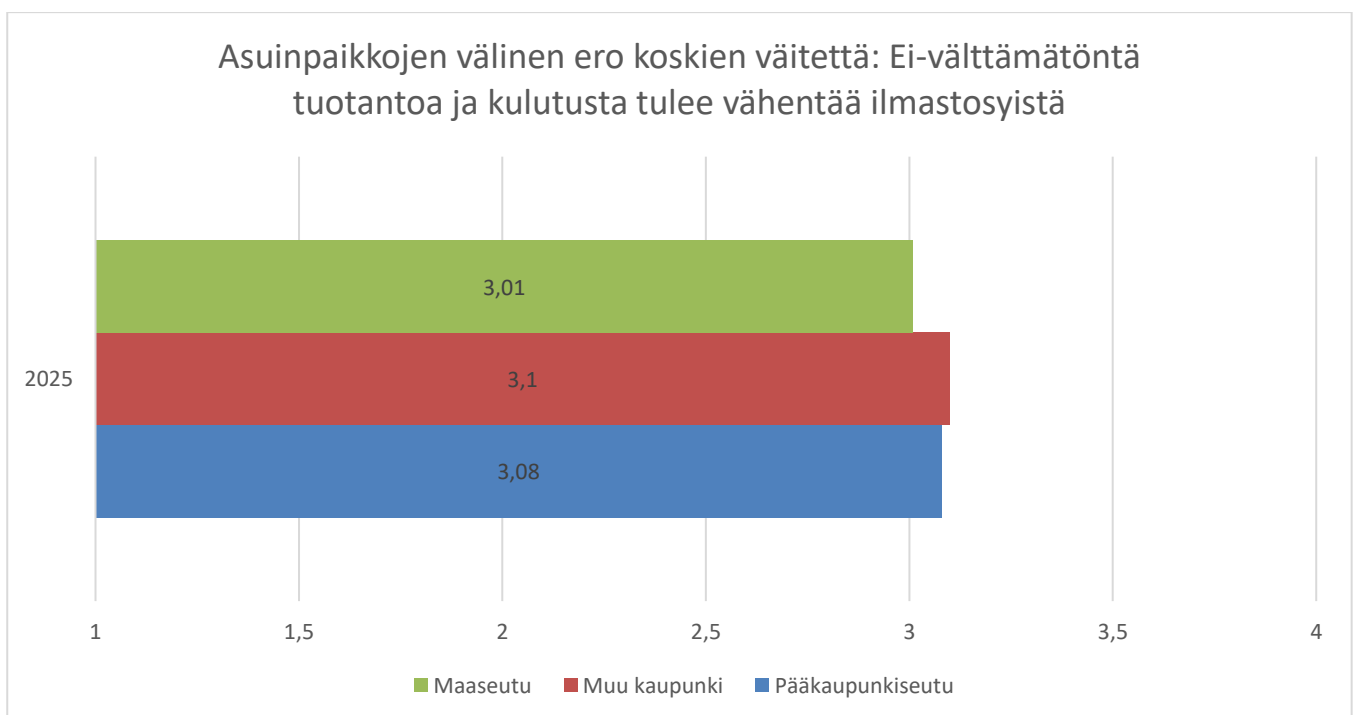
Lähde: Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

Lähde: Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

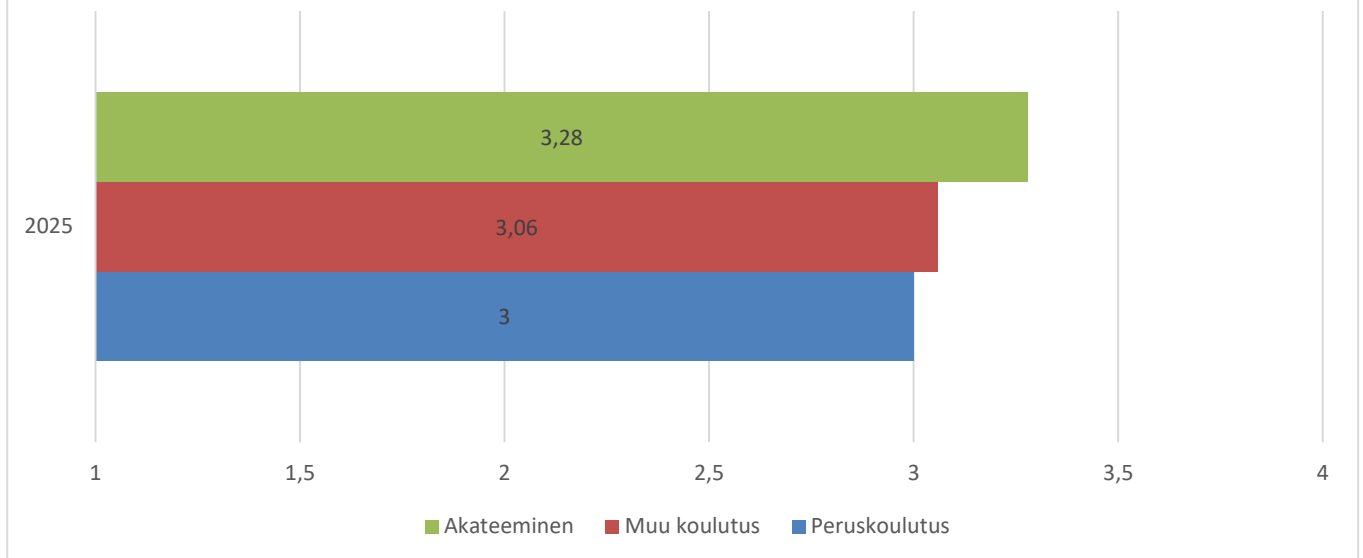
Lähde: Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

Lähde: Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

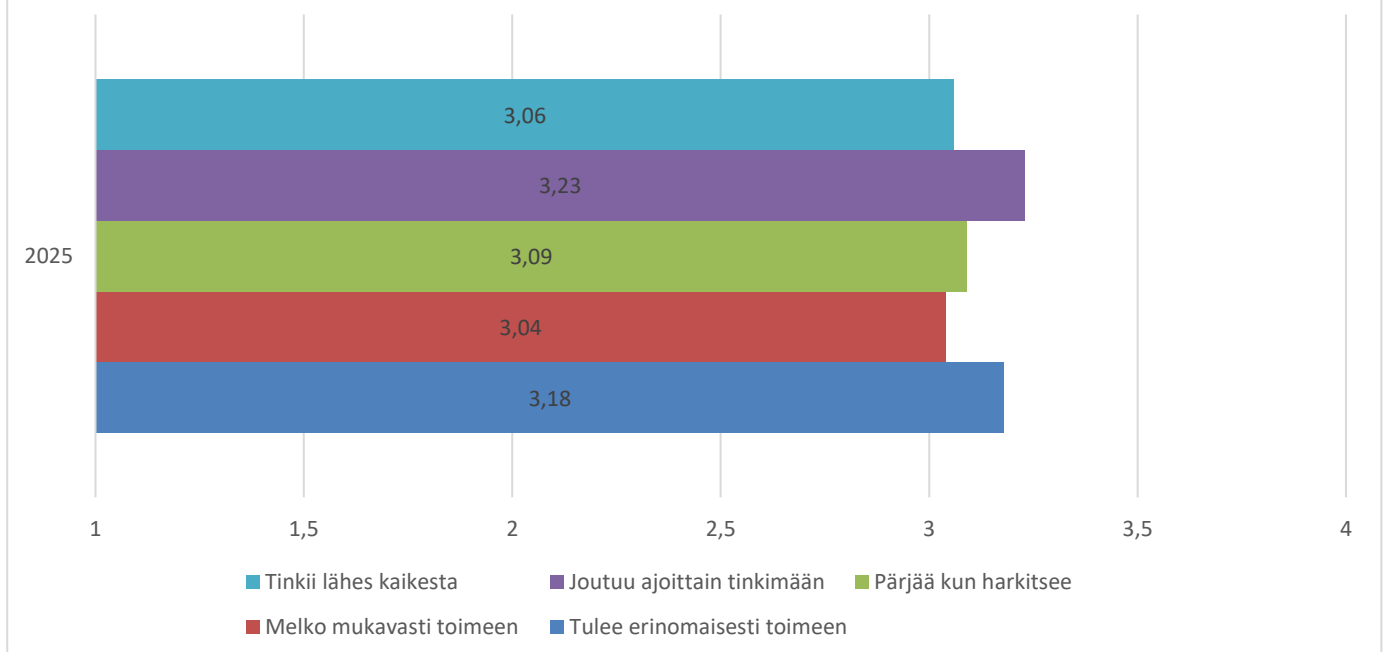

Koulutusasteiden välinen ero koskien väitettä: Ei-välttämätöntä tuotantoa ja kulutusta tulee vähentää ilmastosyistä

Lähde: Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

Taloudellisten tilanteiden välinen ero koskien väitettä: Ei-välttämätöntä tuotantoa ja kulutusta tulee vähentää ilmastosyistä

Lähde: Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

5.3. Keskeisiä huomioita

- Yritysvastuuta ja kulutuskäyttäytymistä koskevien kahden väitteen osalta voidaan todeta, että molemmat väitteet yritysten vastuun korostamisesta ja ei-välttämättömän tuotannon sekä kulutuksen vähentämisestä ovat saaneet laajaa kannatusta ja suurin osa kaikkien väestöryhmien vastauksista sijoittuu arvojen 3 (jokseenkin samaa mieltä) ja 4 (täysin samaa mieltä) väliin. Näiden väitteiden suhteen ei voitu tehdä ajallista analyysia, sillä molemmat väitteet on esitetty vain kerran vuoden 2025 ilmastobarometrissä.
- Väite: Yrityksiltä tulisi edellyttää toimia päästöjen vähentämiseksi

Väite sai laajaa kannatusta ja vuonna 2025 80 % kaikista vastaajista oli joko täysin samaa mieltä tai jokseenkin samaa mieltä.

Sukupuolten suhteen naisten suhtautuminen oli myönteisempää (3,38) kuin miesten suhtautuminen (2,00).

Nuorimmat (15–29 v, 3,43) ja vanhimmat (yli 65 v, 3,32) ovat myönteisimpiä suhtautumiseltaan. 40–54-vuotiaiden suhtautuminen (2,95) on kriittisintä kaikista ikäryhmistä.

Puoluekantojen suhteen voidaan todeta, että Vihreiden (3,83) ja Vasemmistoliiton (3,72) äänestäjät ovat väitteestä eniten samaa mieltä ja Perussuomalaiset (2,45) suhtautuvat siihen kriittisimmin.

Kerrostaloasujat (3,26) ja pääkaupunkiseudun asukkaat (3,26) ovat hieman myönteisempiä kuin omakotitaloasujat (3,03) ja maaseudun asukkaat (3,04).

Akateemisesti koulutetut (3,36) suhtautuvat myönteisimmin väitteeseen. Taloudellisesti heikommassa asemassa olevat ovat kriittisempiä.
- Väite: Ei-välttämätöntä tuotantoa ja kulutusta tulee vähentää ilmastosyistä

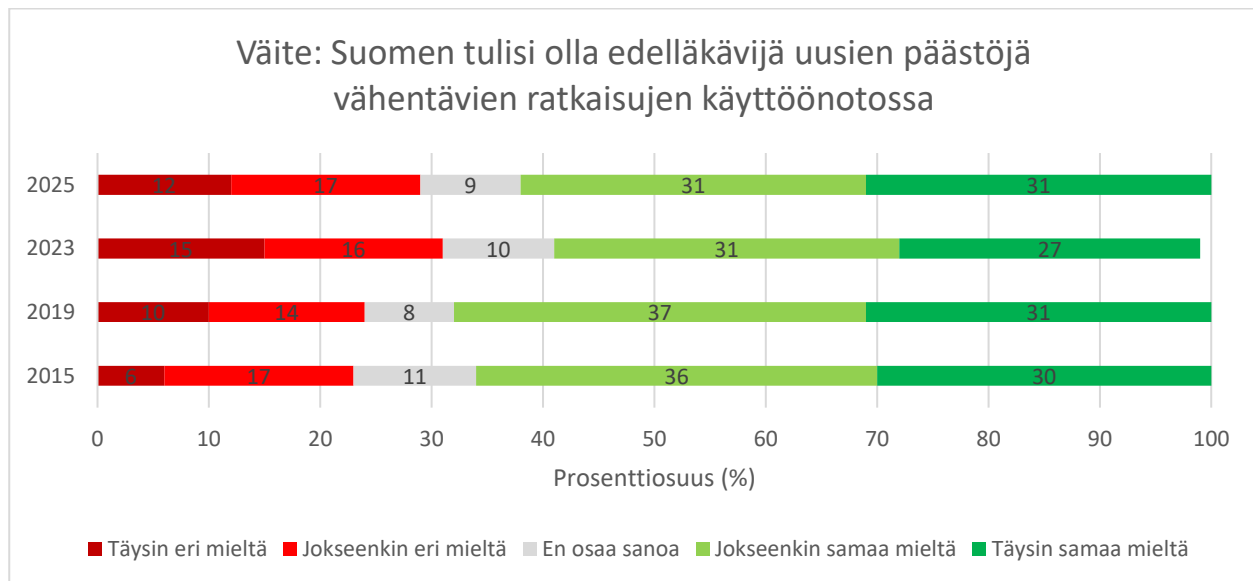
Tässä väitteessä eri väestöryhmien suhtautuminen oli hyvin samansuuntaista suhteessa edelliseen väitteeseen yrityksiltä edellytettäviä toimia koskien.

Naiset ja nuoret suhtautuvat myönteisimmin, kun taas keski-ikäiset miehet ovat kriittisimpiä. Vihreiden ja Vasemmistoliiton kannattajat tukevat väitettä vahvasti, kun taas Perussuomalaisten ja Kokoomuksen kannattajat suhtautuvat väitteeseen selvästi kriittisemmin.

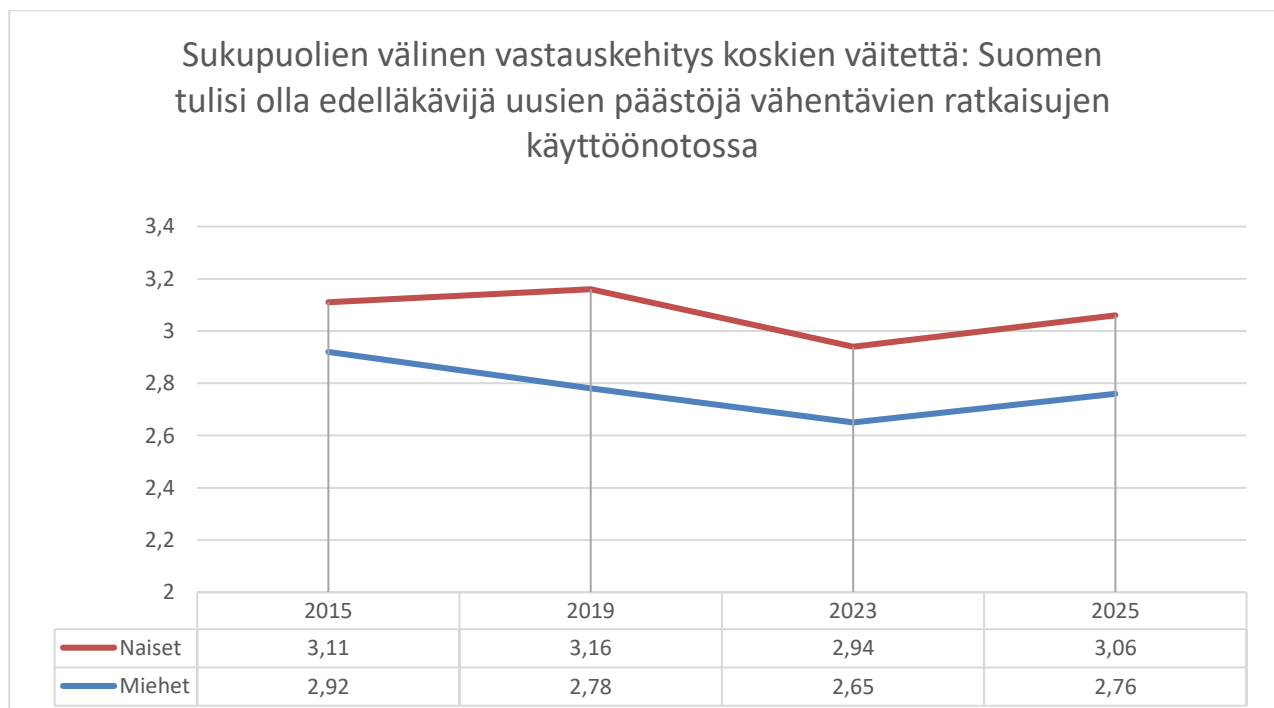

6. Muita väitteitä

6.1. Suomen tulisi olla edelläkävijä uusien päästöjä vähentävien ratkaisujen käyttöönotossa

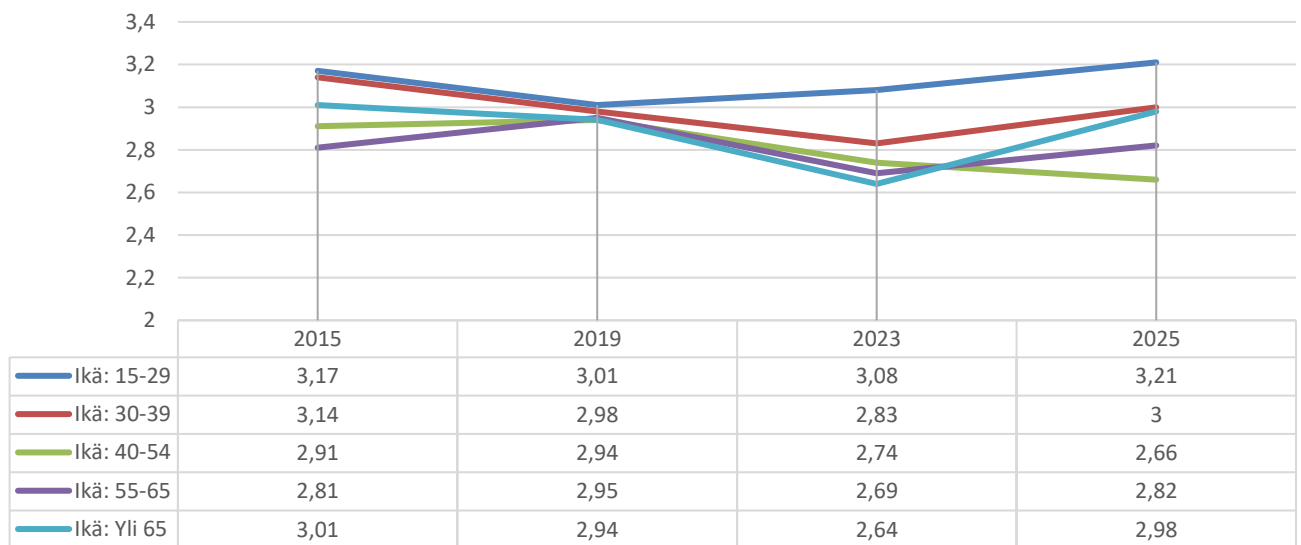
Lähde: TNS Gallup Oy. Ilmastobarometri 2015 (<https://ym.fi/-/suomalaiset-haluavat-tehokkaampia-toimia-ilmastonmuutoksen-hillitsemiseksi>); Hyry, Jaakko (Kantar TNS Oy). Ilmastobarometri 2019 (<https://veriangroup.com/hubfs/FI/Ilmastobarometri/2019-raportti.pdf>); Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi/H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi/xgQhLFtkVNx7>).

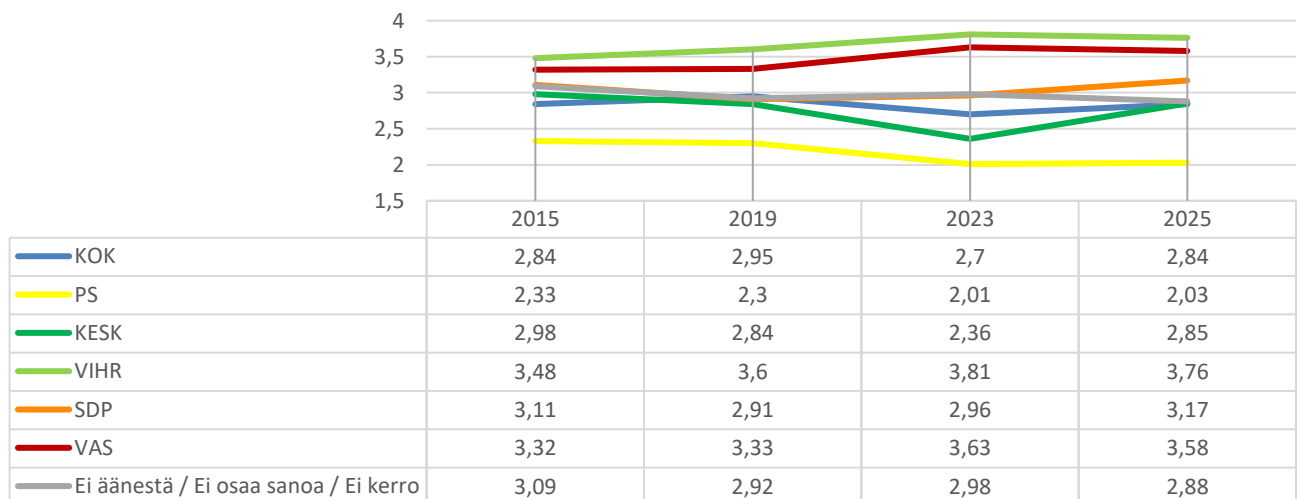
Lähde: TNS Gallup Oy. Ilmastobarometri 2015 (<https://ym.fi/-/suomalaiset-haluavat-tehokkaampia-toimia-ilmastonmuutoksen-hillitsemiseksi>); Hyry, Jaakko (Kantar TNS Oy). Ilmastobarometri 2019 (<https://veriangroup.com/hubfs/FI/Ilmastobarometri/2019-raportti.pdf>); Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi//H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

Ikäluokkien välinen vastauskehitys koskien väitettä: Suomen tulisi olla edelläkävijä uusien päästöjä vähentävien ratkaisujen käyttöönotossa

Lähde: TNS Gallup Oy. Ilmastobarometri 2015 (<https://ym.fi/-/suomalaiset-haluavat-tehokkaampia-toimia-ilmastonmuutoksen-hillitsemiseksi>); Hyry, Jaakko (Kantar TNS Oy). Ilmastobarometri 2019 (<https://veriangroup.com/hubfs/FI/Ilmastobarometri/2019-raportti.pdf>); Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi//H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

Puoluekantojen välinen vastauskehitys koskien väitettä: Suomen tulisi olla edelläkävijä uusien päästöjä vähentävien ratkaisujen käyttöönotossa

Lähde: TNS Gallup Oy. Ilmastobarometri 2015 (<https://ym.fi/-/suomalaiset-haluavat-tehokkaampia-toimia-ilmastonmuutoksen-hillitsemiseksi>); Hyry, Jaakko (Kantar TNS Oy). Ilmastobarometri 2019 (<https://veriangroup.com/hubfs/FI/Ilmastobarometri/2019-raportti.pdf>); Hyry, Jaakko

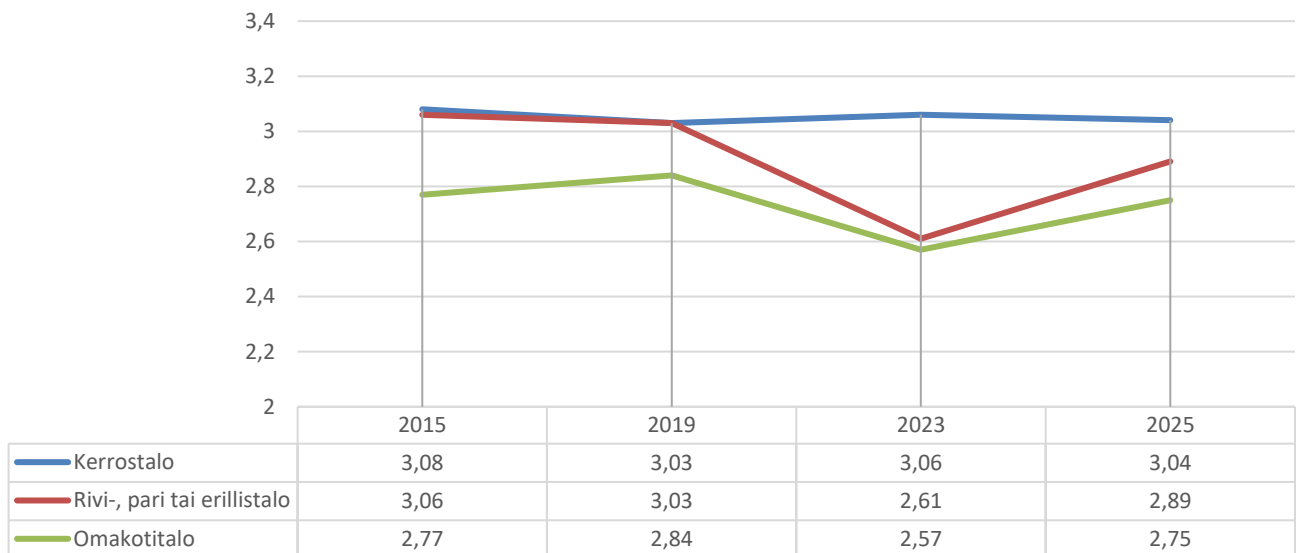

(Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi/H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi/xgQhLFtkVNx7>).

* Vuoden 2015 barometrissa vastausvaihtoehdot "En äänestäisi", "En osaa sanoa" ja "En halua sanoa" esitettiin erillisinä vastaajaryhminä. Vuosien 2019, 2023 ja 2025 barometreissä nämä vaihtoehdot on yhdistetty yhdeksi vastaajaryhmäksi. Vertailukelpoisuuden mahdollistamiseksi kirjoittaja yhdisti vuoden 2015 vastaajaryhmät yhdeksi ryhmäksi, jotta tuloksia voidaan vertailla muiden vuosien barometreihin.

** Vuoden 2015 vastausten osalta tässä tilastossa on tarkasteltu vastauksia kysymykseen "Jos eduskuntavaalit olisivat nyt, minkä puolueen tai ryhmittymän listoilla olevaa ehdokasta äänestäisit". Vuosien 2019, 2023 ja 2025 barometrien osalta tämän tilaston luvut kuvaavat vastaajien vastauksia suhteessa kysymykseen yleisesti siitä, mikä puoluekanta vastaajalla on. Kirjoittaja katsoi, että nämä kysymykset ovat siinä määrin rinnastettavissa toisiinsa, että voidaan tehdä vertailua vuoden 2015 barometrin kanssa suhteessa vuosien 2019, 2023 ja 2025 barometreihin.

Asuinmuotojen välinen vastauskehitys koskien väitettä: Suomen tulisi olla edelläkävijä uusien päästöjä vähentävien ratkaisujen käyttöönotossa

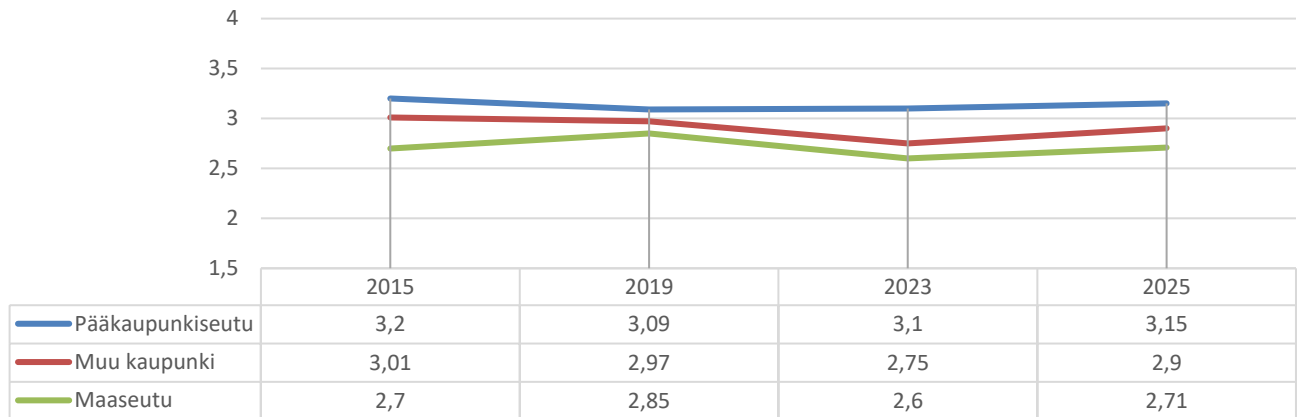

Lähde: TNS Gallup Oy. Ilmastobarometri 2015 (<https://ym.fi/-/suomalaiset-haluavat-tehokkaampia-toimia-ilmastonmuutoksen-hillitsemiseksi>); Hyry, Jaakko (Kantar TNS Oy). Ilmastobarometri 2019 (<https://veriangroup.com/hubfs/FI/Ilmastobarometri/2019-raportti.pdf>); Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi/H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi/xgQhLFtkVNx7>).

* Jotta vuoden 2015 ilmastobarometrin tulokset on saatu vertailuun mukaan, on vuoden 2015 barometrissä käytetyt vastaajaryhmät "Omakotitalossa tonttimaalla" ja "Omakotitalossa viljelystilalla" yhdistetty yhdeksi vastaajaryhmäksi "Omakotitalo". "Omakotitalo"-luokkaa on käytetty muissa barometreissä vuosina 2019, 2023 ja 2025.

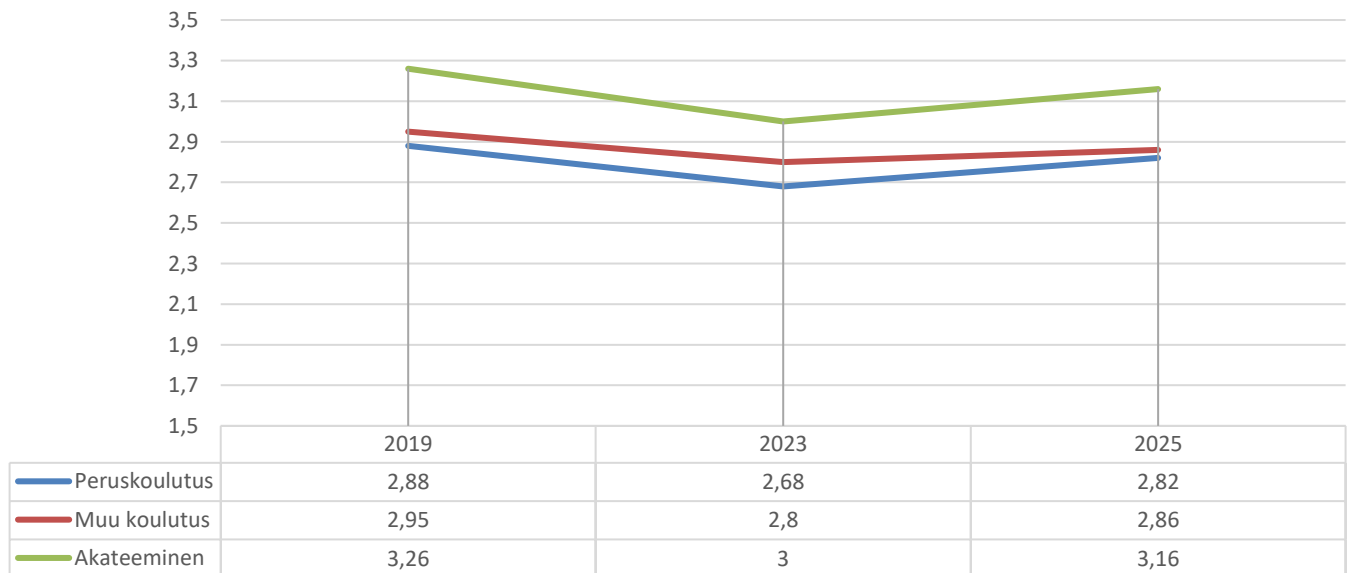

Asuinpaikkojen välinen vastauskehitys koskien väitettä: Suomen tulisi olla edelläkävijä uusien päästöjä vähentävien ratkaisujen käyttöönotossa

* Vuoden 2015 barometrin osalta tilastoja ja vastauksia on yhdistetty siten, että ilmastobarometrissä 2015 esiintyneet vastaajaryhmät "Muun yli 50.000 asukkaan kaupungin keskusta tai lähiö" ja "Alle 50.000 asukkaan kaupungin keskusta tai lähiö" on yhdistetty tässä tilastossa kohdaksi "Muu kaupunki". Samoin vuoden 2015 barometrissä vastaajaryhmän "harvaan asuttu alue" on rinnastettu "maaseutu" vastausvaihtoehdoksi. Näillä muutoksilla on mahdollistettu vertailu vuoden 2015 ja muiden vuosien barometrien kanssa.

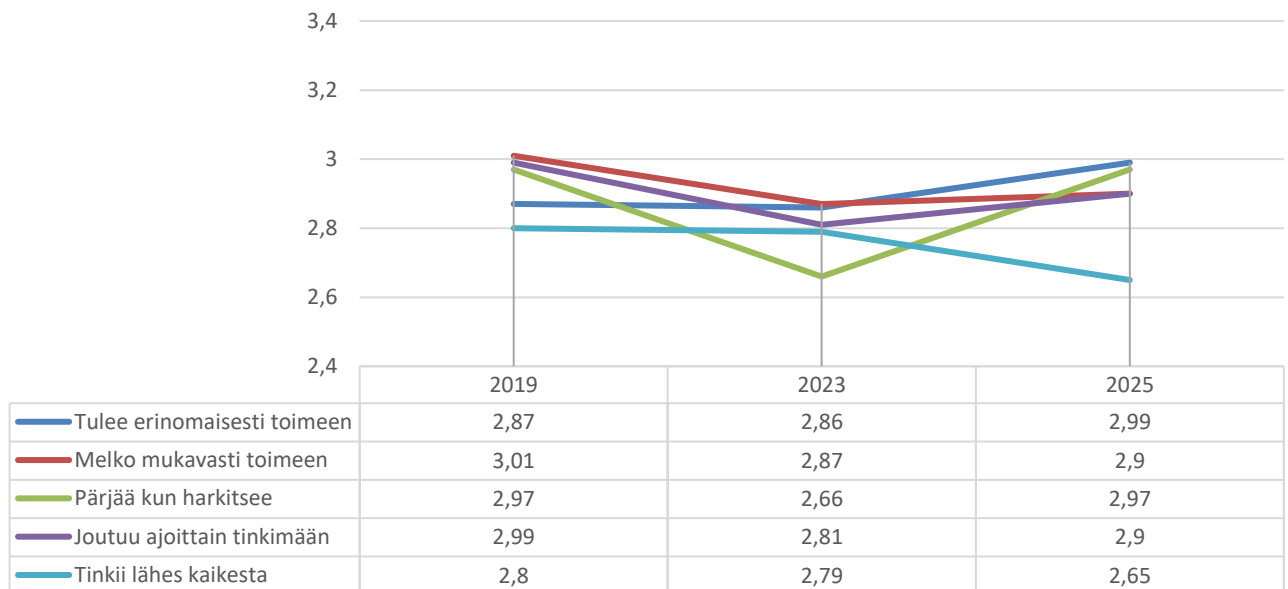
Koulutusasteiden välinen vastauskehitys koskien väitettä: Suomen tulisi olla edelläkävijä uusien päästöjä vähentävien ratkaisujen käyttöönotossa

Lähde: TNS Gallup Oy. Ilmastobarometri 2015 (<https://ym.fi/-/suomalaiset-haluavat-tehokkaampia-toimia-ilmastonmuutoksen-hillitsemiseksi>); Hyry, Jaakko (Kantar TNS Oy). Ilmastobarometri 2019 (<https://veriangroup.com/hubfs/FI/Ilmastobarometri/2019-raportti.pdf>); Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi/H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi/xgQhLFtkVNx7>).

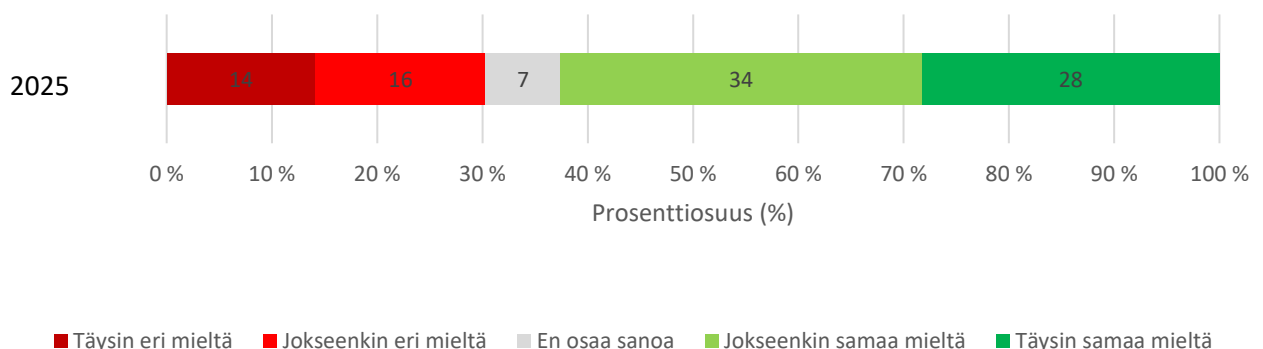
Taloudellisten tilanteiden välinen vastauskehitys koskien väitettä:
Suomen tulisi olla edelläkävijä uusien päästöjä vähentävien
ratkaisujen käyttöönotossa

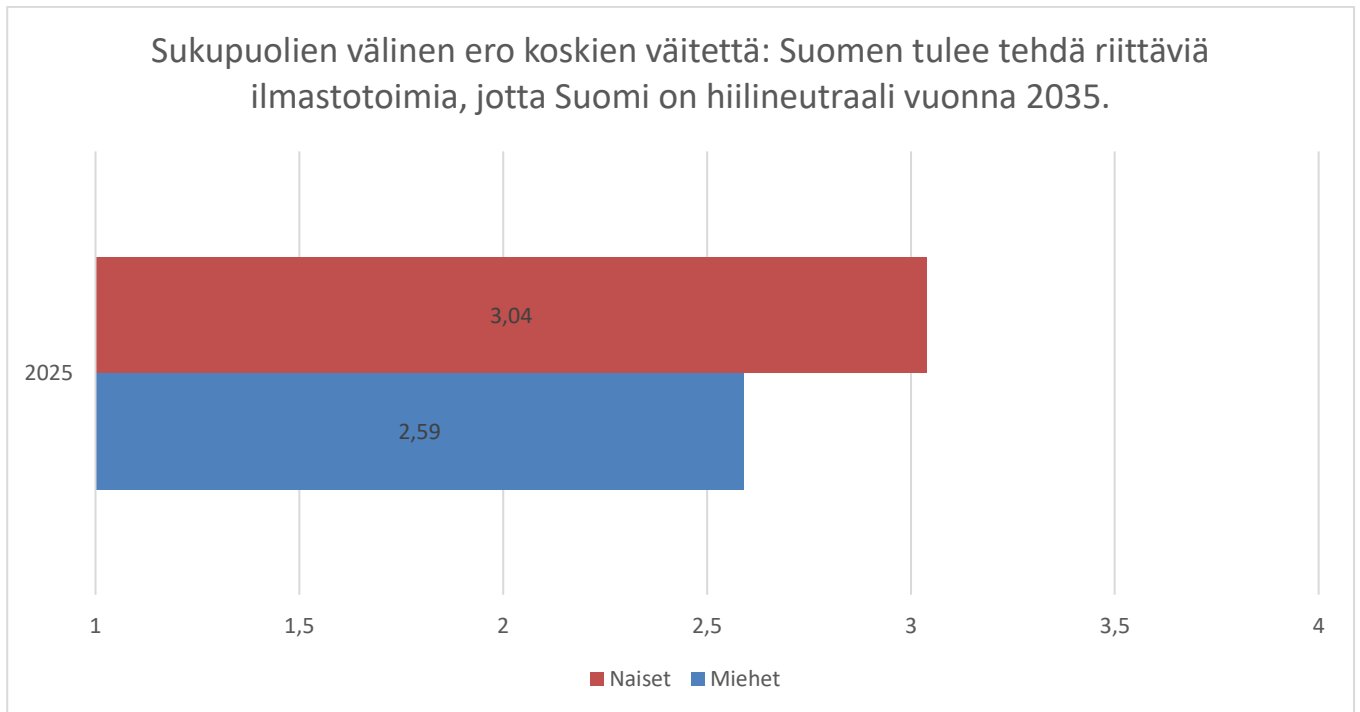
Lähde: TNS Gallup Oy. Ilmastobarometri 2015 (<https://ym.fi/-/suomalaiset-haluavat-tehokkaampia-toimia-ilmastonmuutoksen-hillitsemiseksi>); Hyry, Jaakko (Kantar TNS Oy). Ilmastobarometri 2019 (<https://veriangroup.com/hubfs/FI/Ilmastobarometri/2019-raportti.pdf>); Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi/H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi/xgQhLFtkVNx7>).

**6.2. Suomen tulee tehdä riittäviä ilmastotoimia, jotta Suomi on hiilineutraali vuonna 2035.
(Hiilineutraaliustavoite on kirjattu ilmastolakiin)**

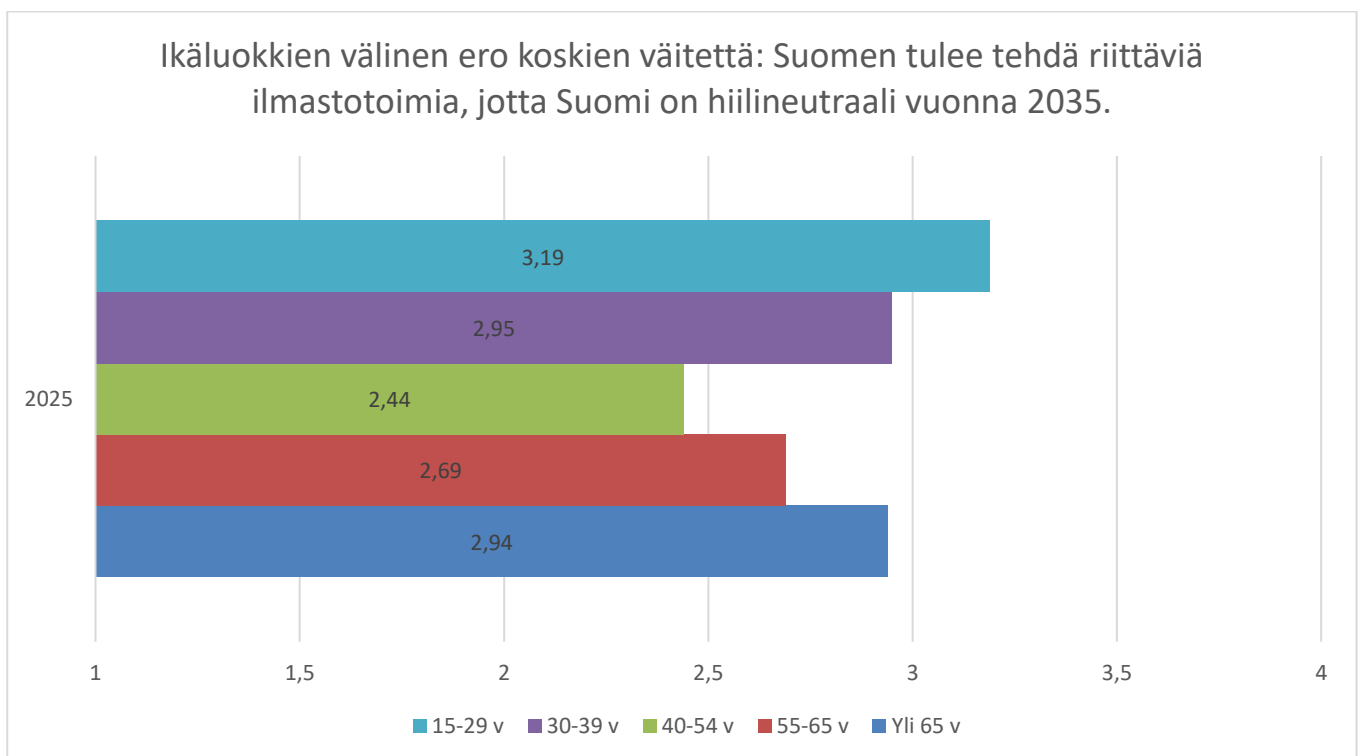
Väite: Suomen tulee tehdä riittäviä ilmastotoimia, jotta Suomi on
hiilineutraali vuonna 2035.(Hiilineutraaliustavoite kirjattu
ilmastolakiin).

Lähde: Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi/xgQhLFtkVNx7>).

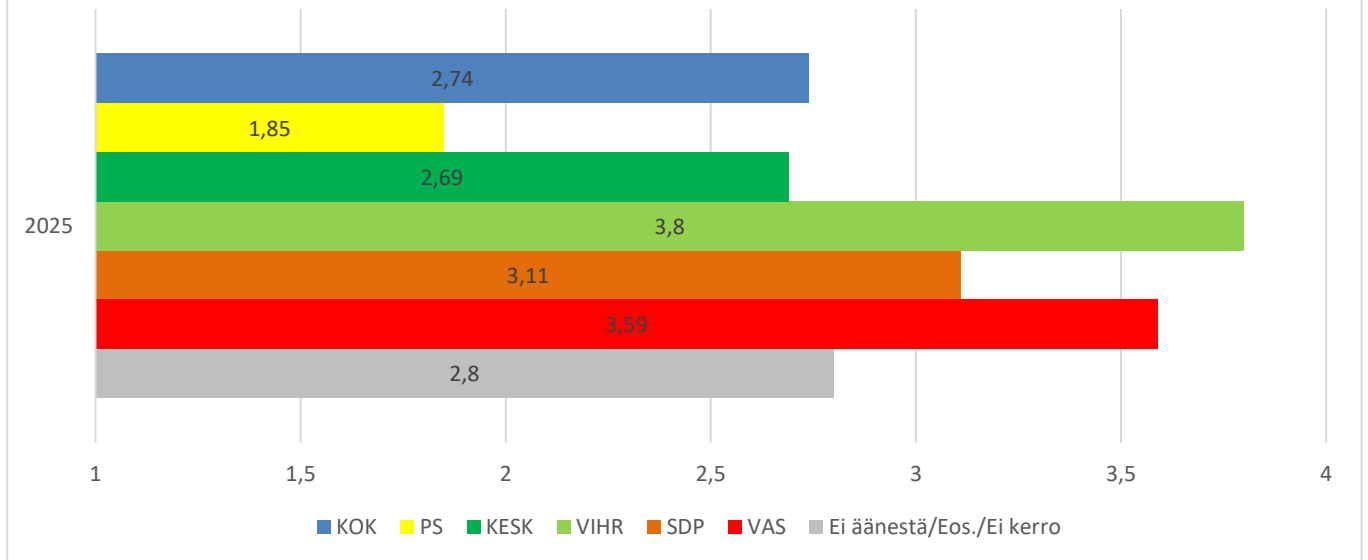
Lähde: Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

Lähde: Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

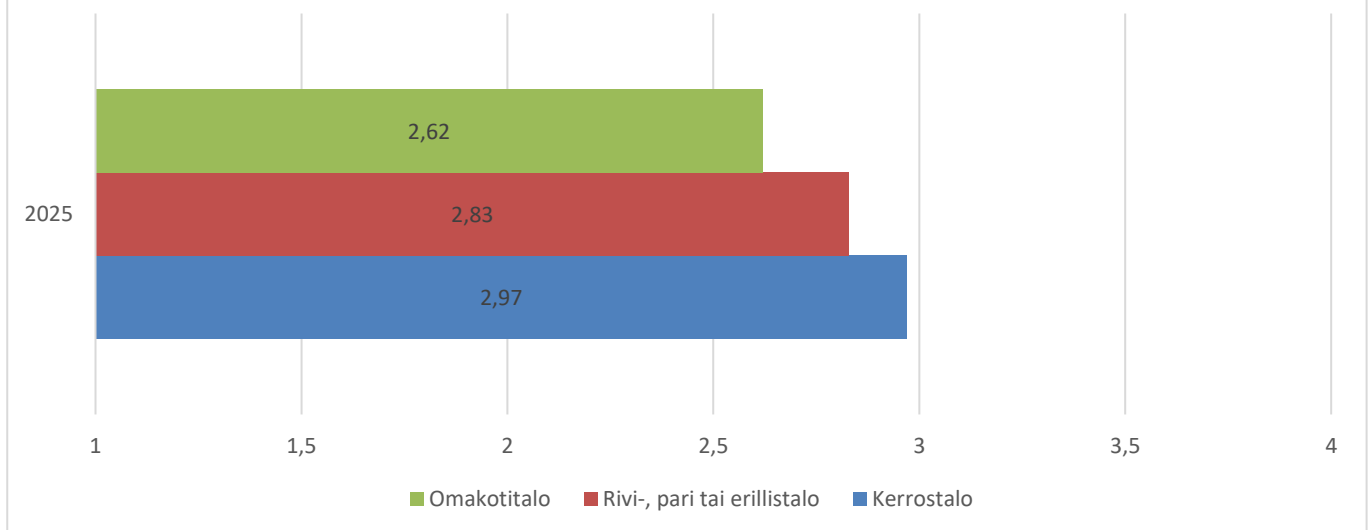

Puoluekantojen välinen ero koskien väitettä: Suomen tulee tehdä riittäviä ilmastotoimia, jotta Suomi on hiilineutraali vuonna 2035.

Lähde: Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

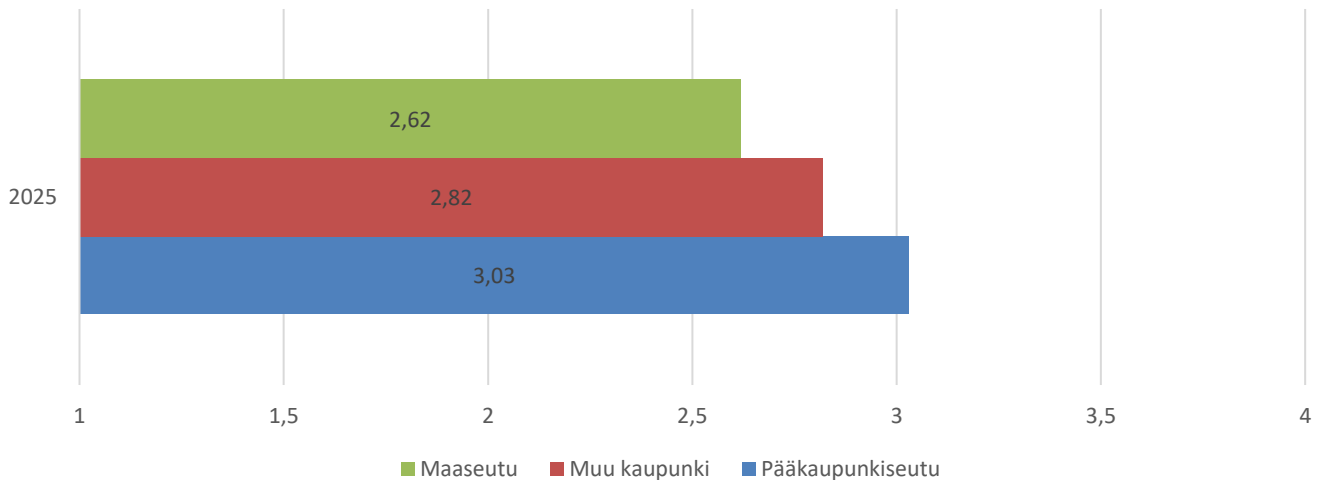
Asuinmuotojen välinen ero koskien väitettä: Suomen tulee tehdä riittäviä ilmastotoimia, jotta Suomi on hiilineutraali vuonna 2035.

Lähde: Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

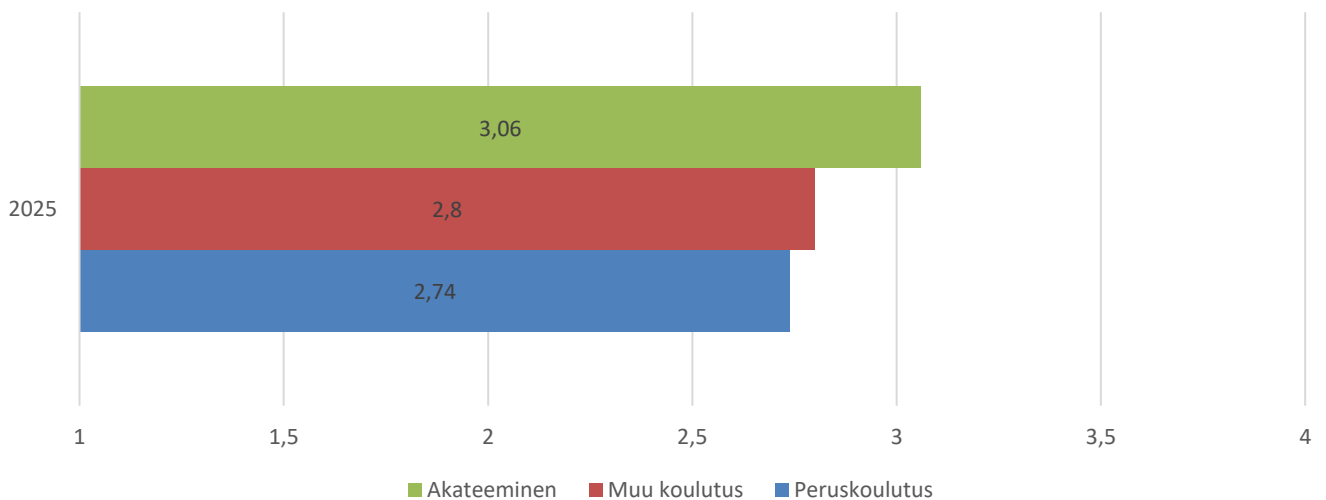

Asuinpaikkojen välinen ero koskien väitettä: Suomen tulee tehdä riittäviä ilmastotoimia, jotta Suomi on hiilineutraali vuonna 2035.

Lähde: Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

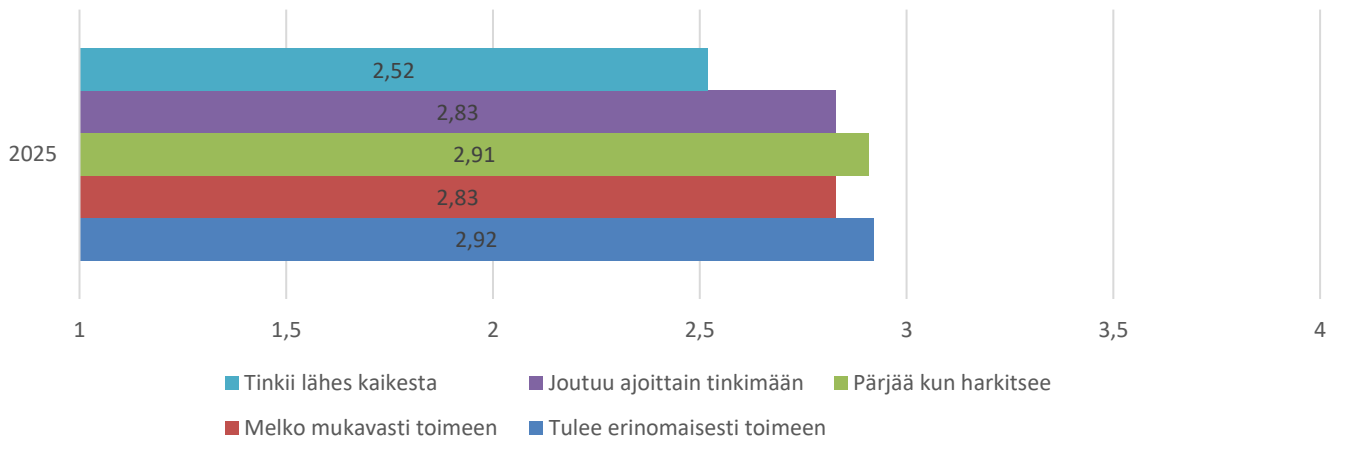
Koulutusasteiden välinen ero koskien väitettä: Suomen tulee tehdä riittäviä ilmastotoimia, jotta Suomi on hiilineutraali vuonna 2035.

Lähde: Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

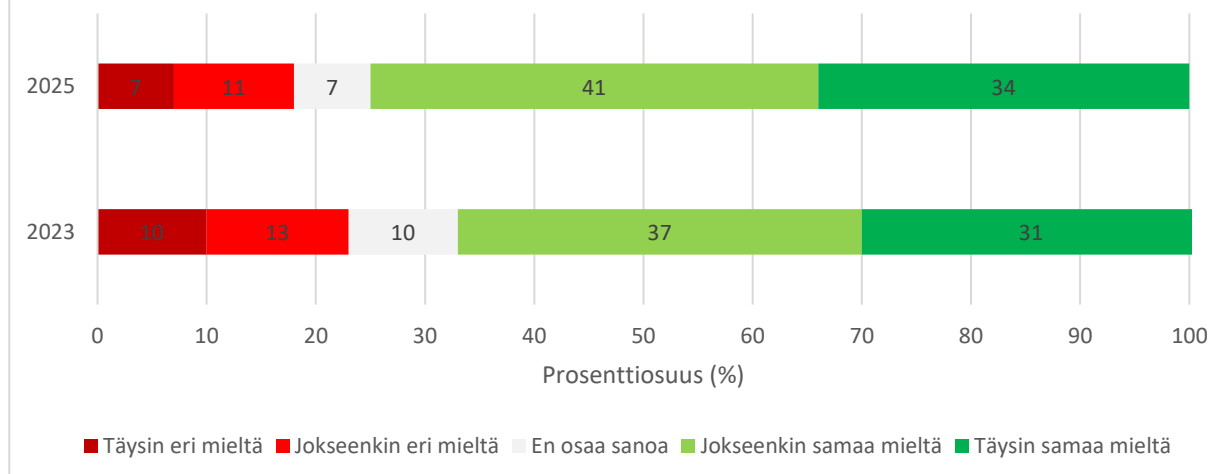
Taloudellisten tilanteiden välinen ero koskien väitettä: Suomen tulee tehdä riittäviä ilmastotoimia, jotta Suomi on hiilineutraali vuonna 2035.

Lähde: Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

6.3. Ilmastokestävät ratkaisut parantavat ihmisten hyvinvointia Suomessa

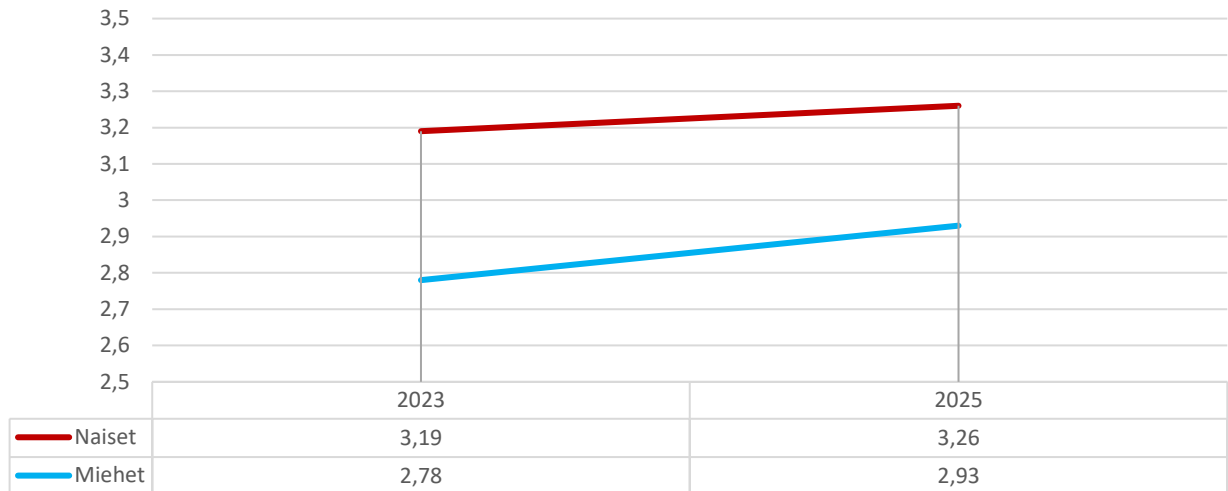
Väite: Ilmastokestävät ratkaisut parantavat ihmisten hyvinvointia Suomessa

Lähde: Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi//H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

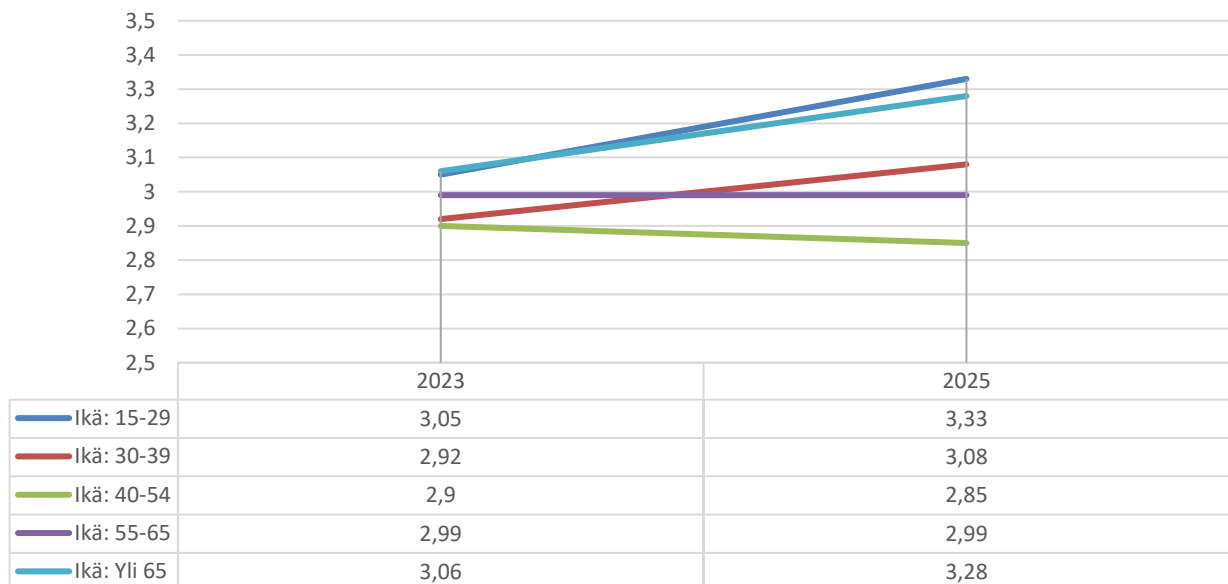

Sukupuolien välinen vastauskehitys koskien väitettä: Ilmastokestävät ratkaisut parantavat ihmisten hyvinvointia Suomessa

Lähde: Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi//H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

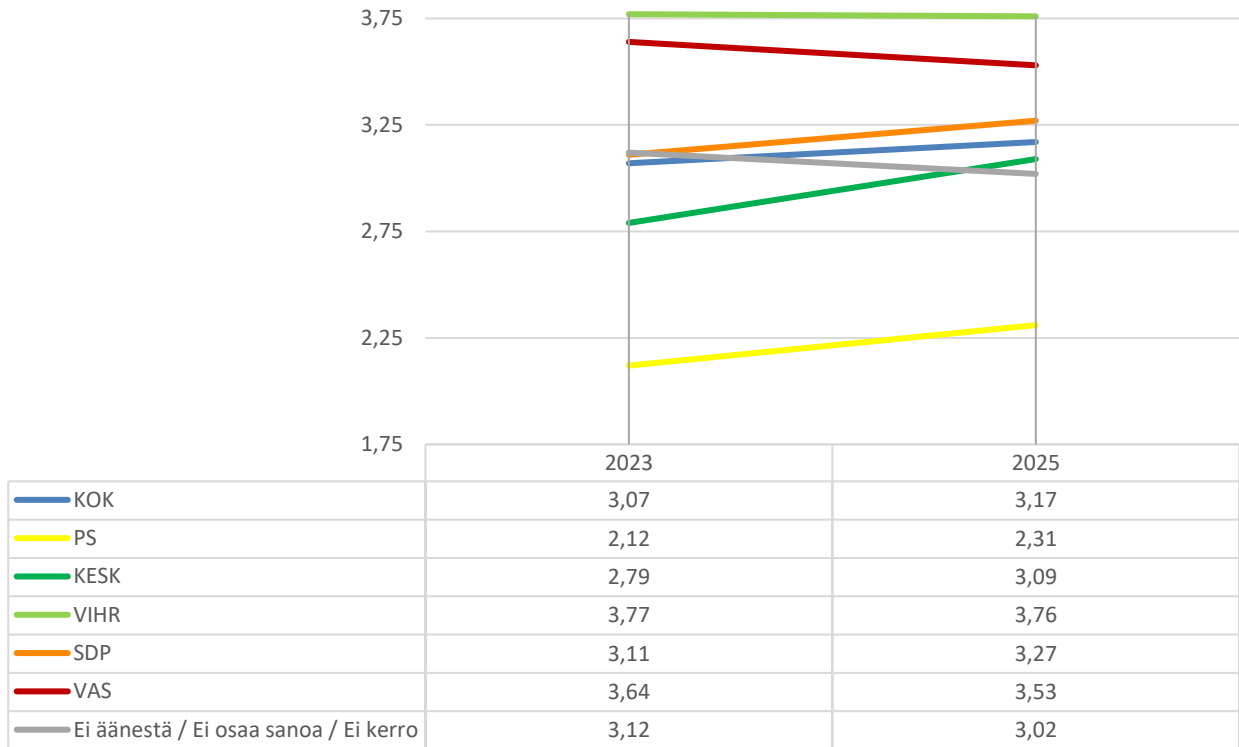
Ikäluokkien välinen vastauskehitys koskien väitettä: Ilmastokestävät ratkaisut parantavat ihmisten hyvinvointia Suomessa

Lähde: Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi//H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

Puoluekantojen välinen vastauskehitys koskien väitettä:
Ilmastokestävät ratkaisut parantavat ihmisten hyvinvointia
Suomessa

Lähde: Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi//H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//I/xgQhLFtkVNx7>).

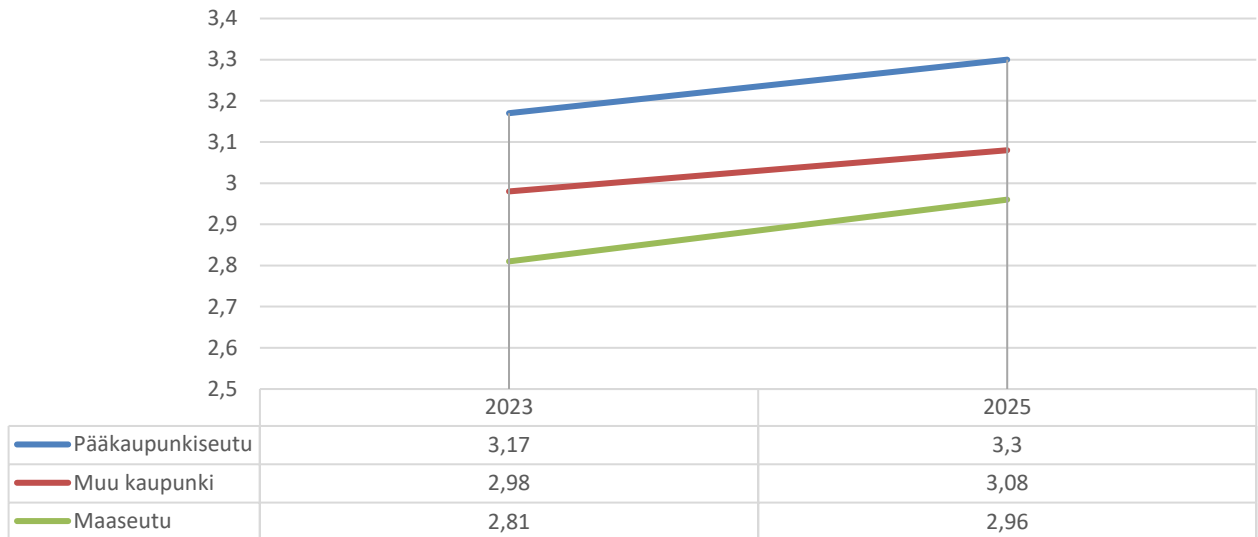
Asuinmuotojen välinen vastauskehitys koskien väitettä:
Ilmastokestävät ratkaisut parantavat ihmisten hyvinvointia Suomessa

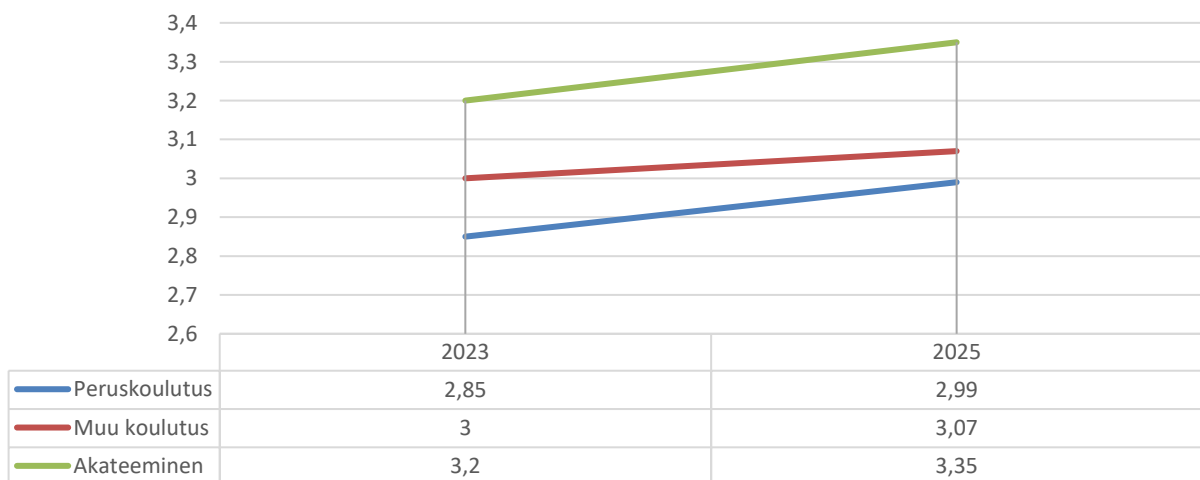
Lähde: Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi/H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi/xgQhLFtkVNx7>).

Asuinpaikkojen välinen vastauskehitys koskien väitettä: Ilmastokestävät ratkaisut parantavat ihmisten hyvinvointia Suomessa

Lähde: Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi/H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi/xgQhLFtkVNx7>).

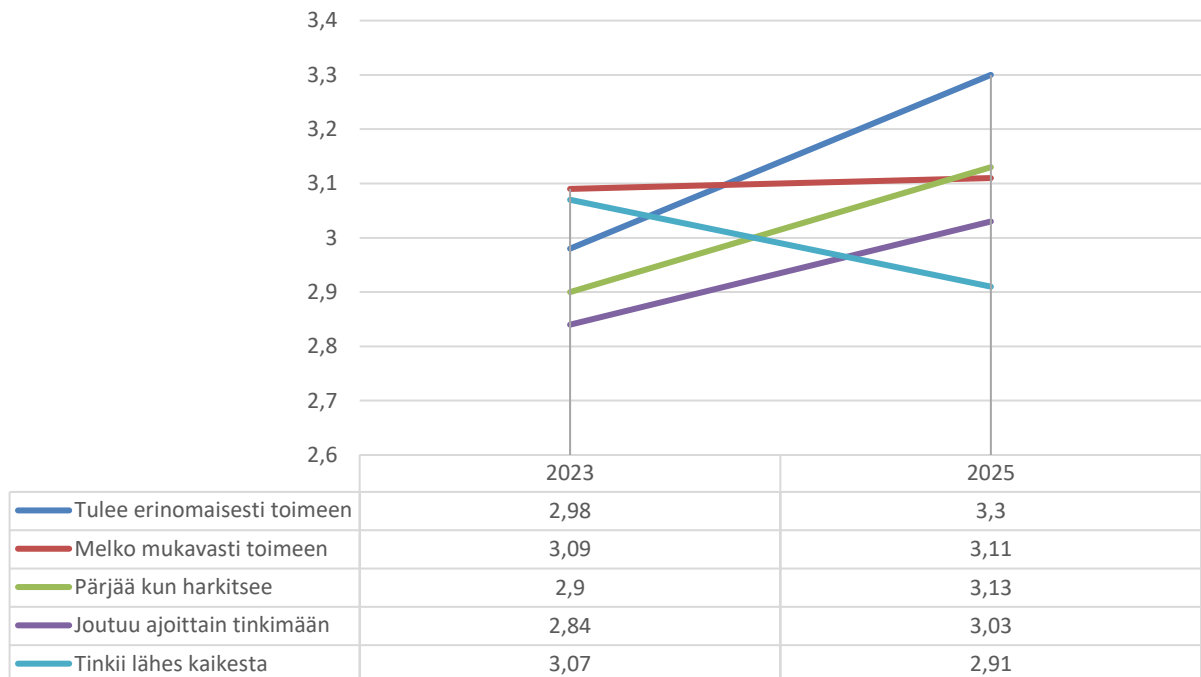
Koulutusasteiden välinen vastauskehitys koskien väitettä: Ilmastokestävät ratkaisut parantavat ihmisten hyvinvointia Suomessa

Lähde: Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi/H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi/xgQhLFtkVNx7>).

Taloudellisten tilanteiden välinen vastauskehitys koskien väitettä:
Ilmastokestävät ratkaisut parantavat ihmisten hyvinvointia
Suomessa

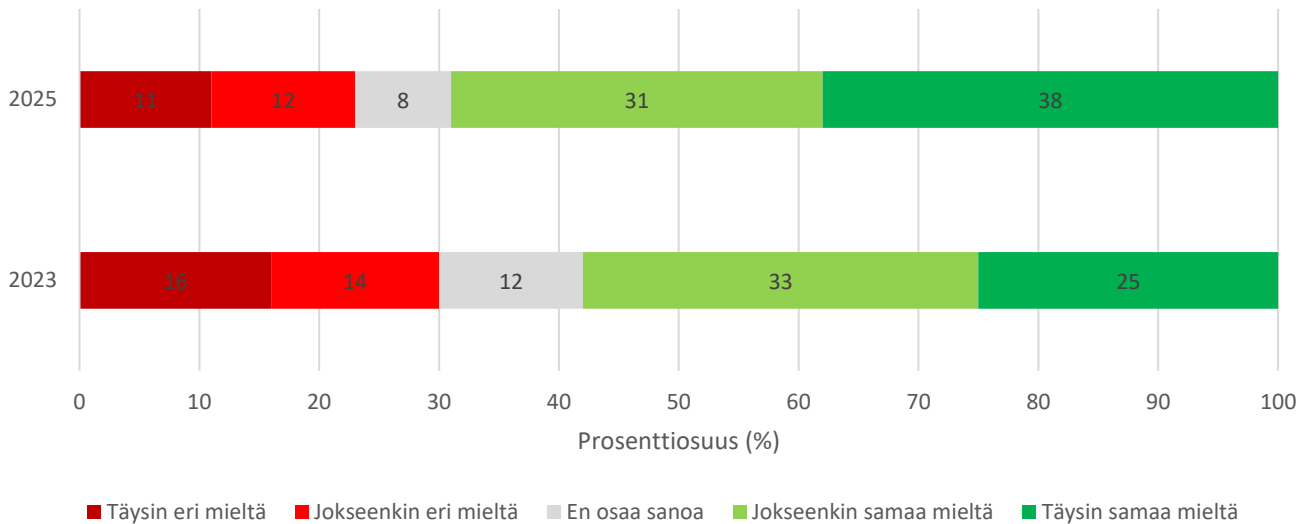

Lähde: Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi//H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//I/xgQhLFtkVNx7>).

6.4. Ilmastokestävän, kasvipainotteisen ravinnon tulisi olla edullisempaa kuin suuripäästöisen ravinnon.

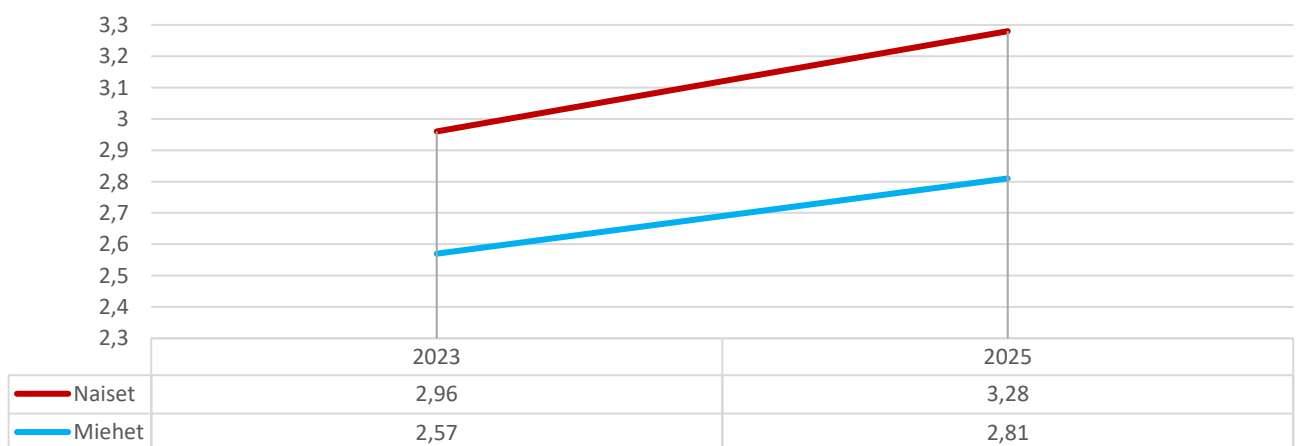
Väite: Ilmastokestävän, kasvipainotteisen ravinnon tulisi olla edullisempaa kuin suuripäästöisen ravinnon.

Lähde: Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi//H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

* Vuoden 2023 ilmastobarometrissä tämä väite esitettiin muodossa: "Ilmastoystävällisen, kasvispainotteisen ravinnon tulisi olla edullisempaa kuin suuripäästöisen ravinnon."

Sukupuolien välinen vastauskehitys koskien väitettä: Ilmastokestävän, kasvipainotteisen ravinnon tulisi olla edullisempaa kuin suuripäästöisen ravinnon.

Lähde: Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi//H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

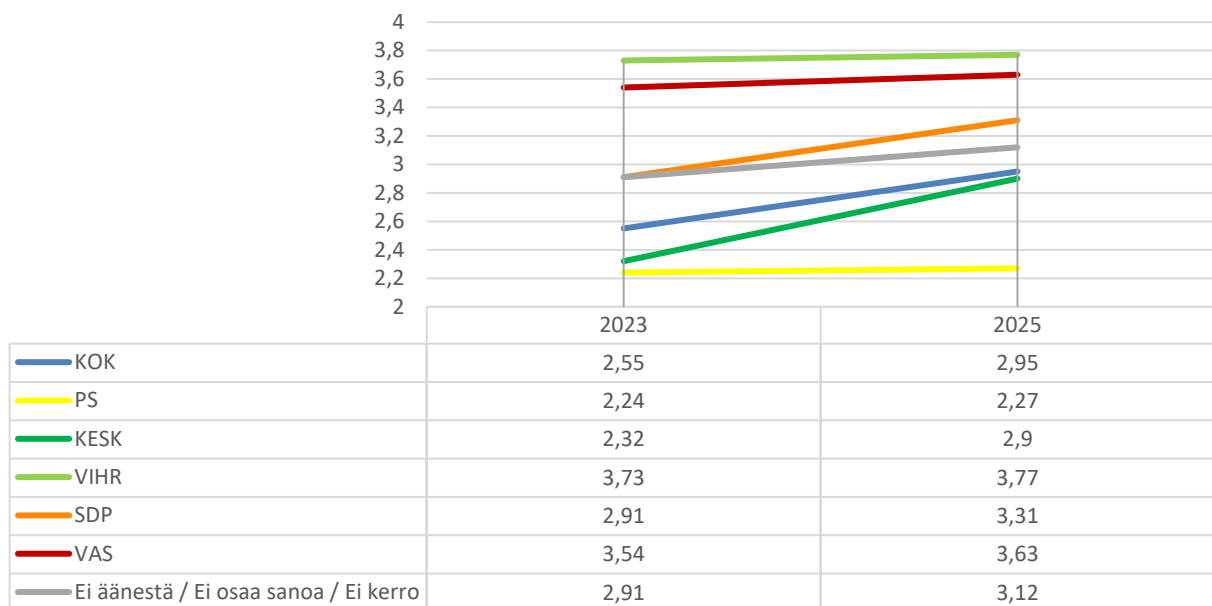

**Ikäluokkien välinen vastauskehitys koskien väitettä:
Ilmastokestävän, kasvipainotteisen ravinnon tulisi olla
edullisempaa kuin suuripäästöisen ravinnon.**

Lähde: Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi//H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

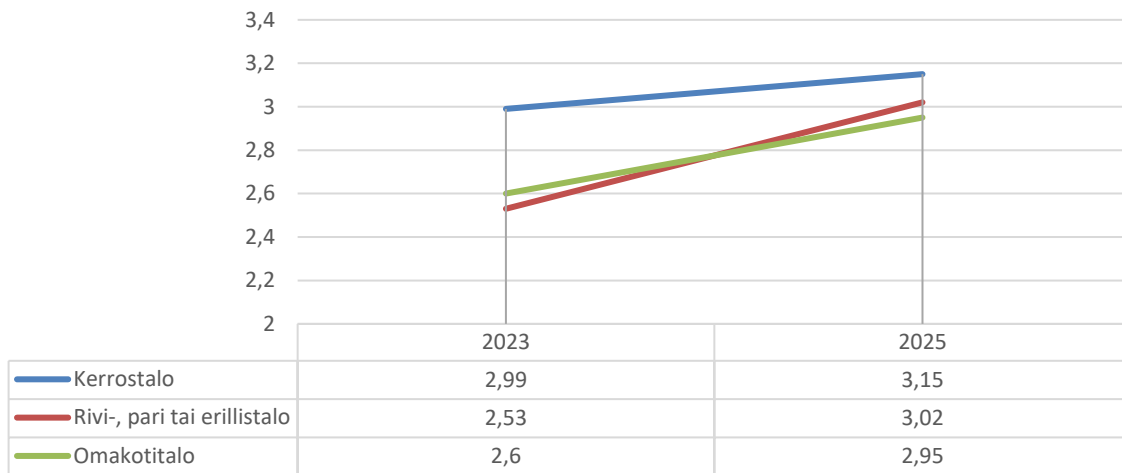
**Puoluekantojen välinen vastauskehitys koskien väitettä:
Ilmastokestävän, kasvipainotteisen ravinnon tulisi olla
edullisempaa kuin suuripäästöisen ravinnon.**

Lähde: Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi//H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

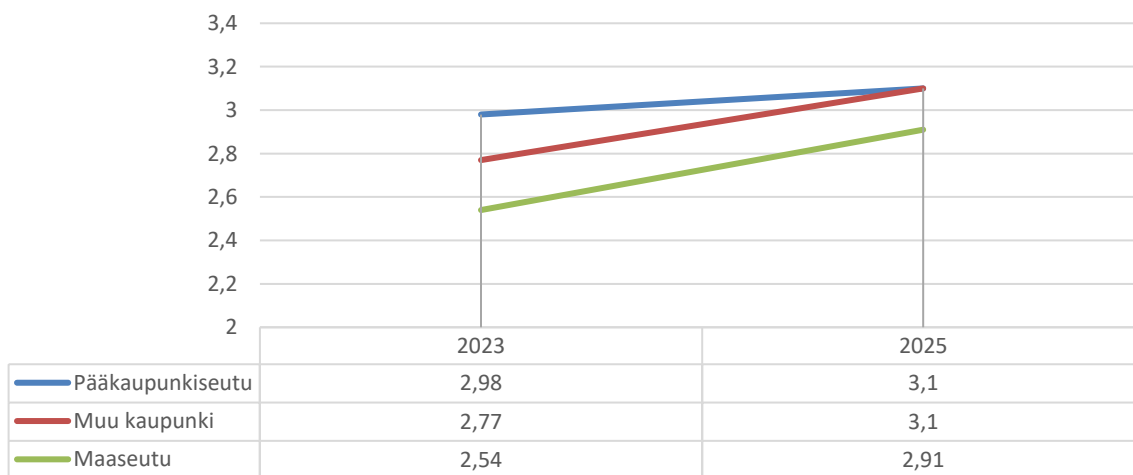

Asuinmuotojen välinen vastauskehitys koskien väitettä:
Ilmastokestävän, kasvipainotteisen ravinnon tulisi olla
edullisempaa kuin suuripäästöisen ravinnon.

Lähde: Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi/H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi/l/xgQhLFtkVNx7>).

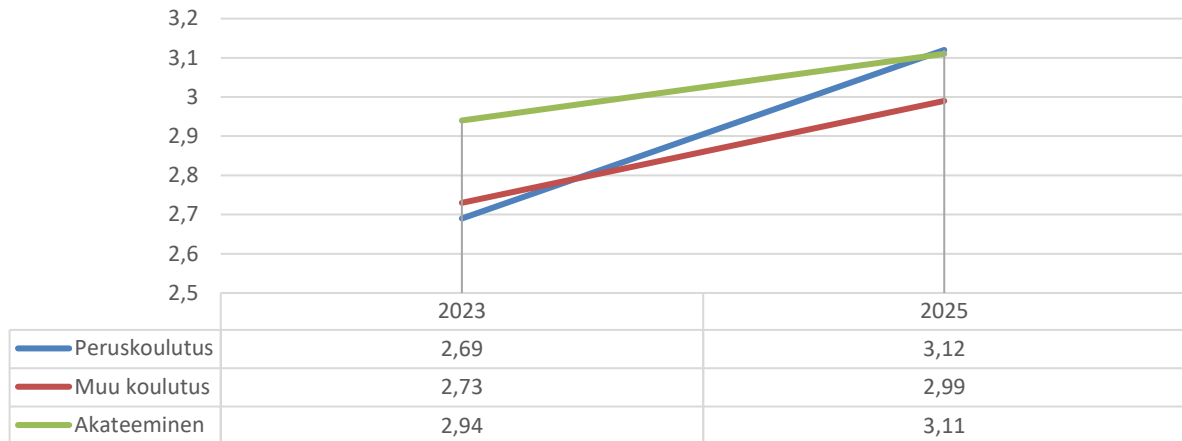
Asuinpaikkojen välinen vastauskehitys koskien väitettä:
Ilmastokestävän, kasvipainotteisen ravinnon tulisi olla
edullisempaa kuin suuripäästöisen ravinnon.

Lähde: Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi/H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi/l/xgQhLFtkVNx7>).

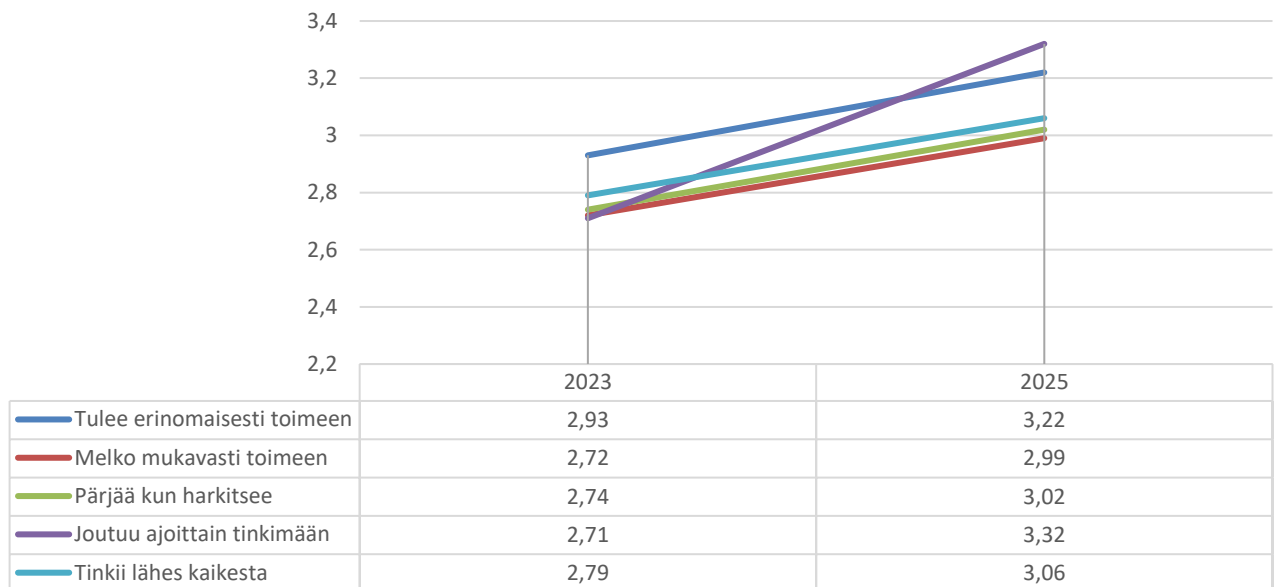

Koulutusasteiden välinen vastauskehitys koskien väitettä:
Ilmastokestävän, kasvipainotteisen ravinnon tulisi olla
edullisempaa kuin suuripäästöisen ravinnon.

Lähde: Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi/H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi/xgQhLFtkVNx7>).

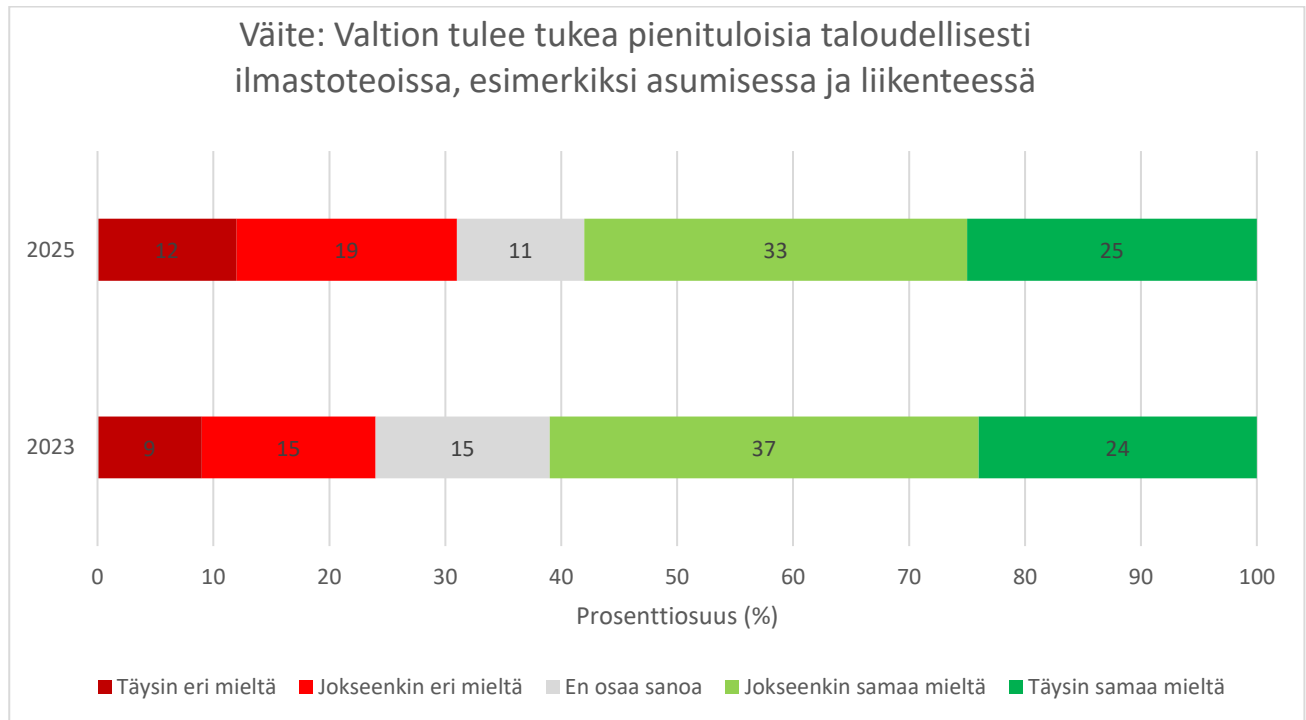
Taloudellisten tilanteiden välinen vastauskehitys koskien väitettä:
Ilmastokestävän, kasvipainotteisen ravinnon tulisi olla edullisempaa
kuin suuripäästöisen ravinnon.

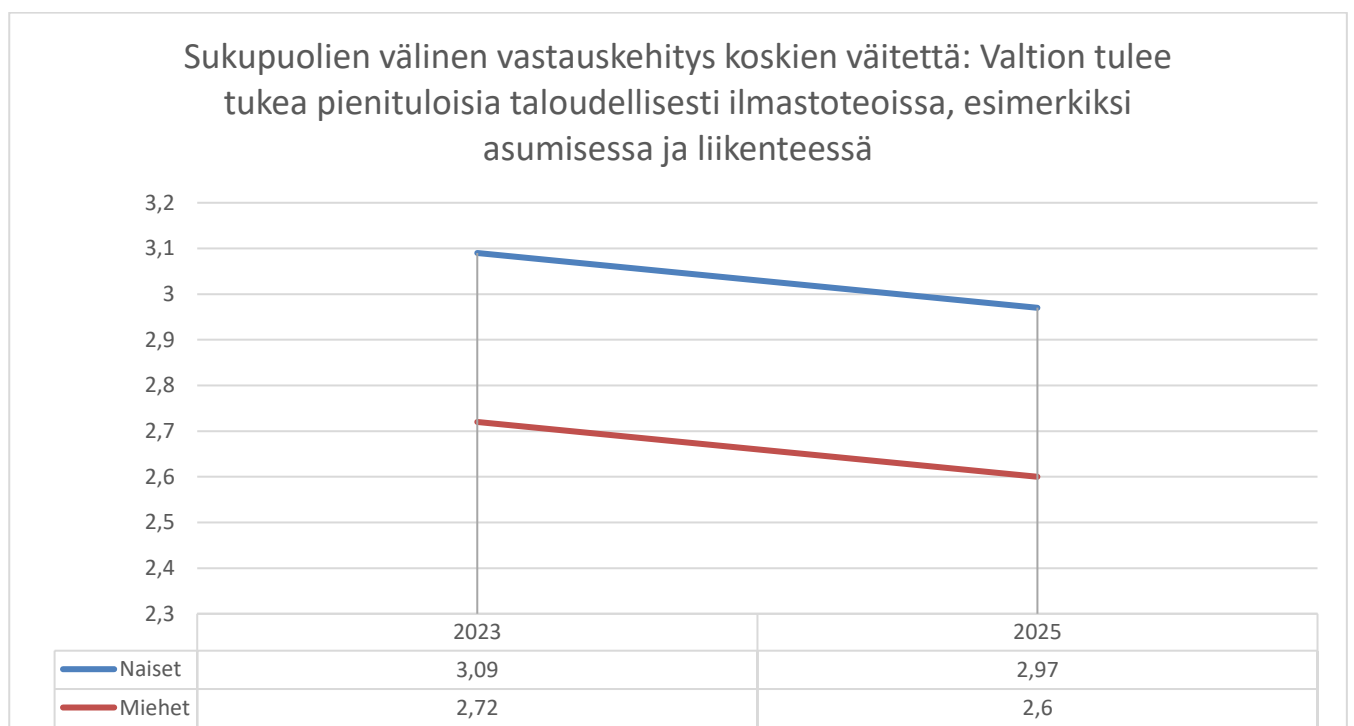
Lähde: Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi/H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi/xgQhLFtkVNx7>).

6.5. Valtion tulee tukea pienituloisia taloudellisesti ilmastotoissa, esimerkiksi asumisessa ja liikenteessä

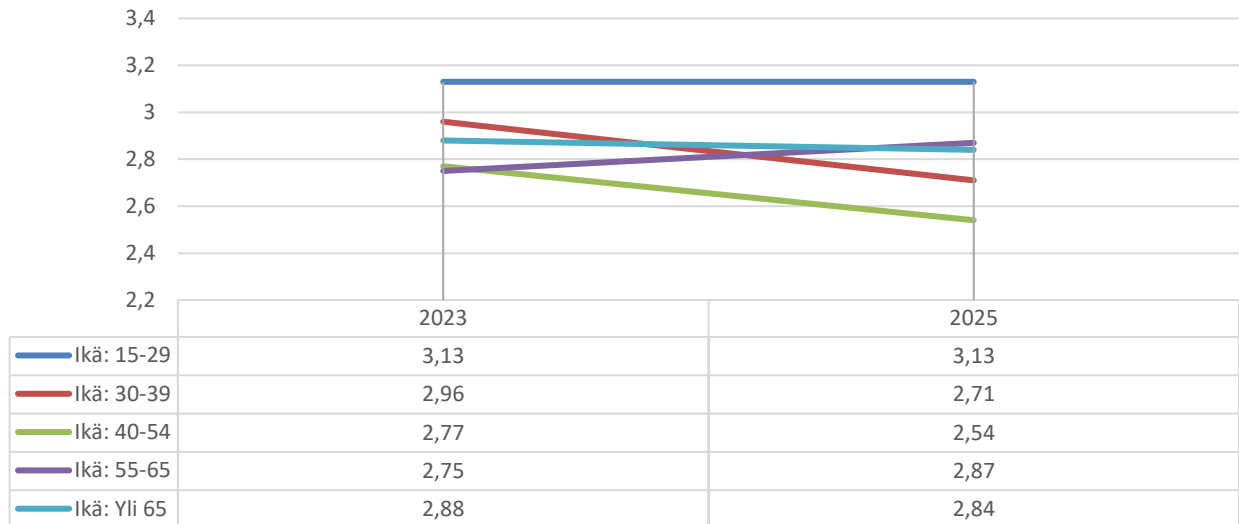
Lähde: Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi//H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

Lähde: Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi//H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

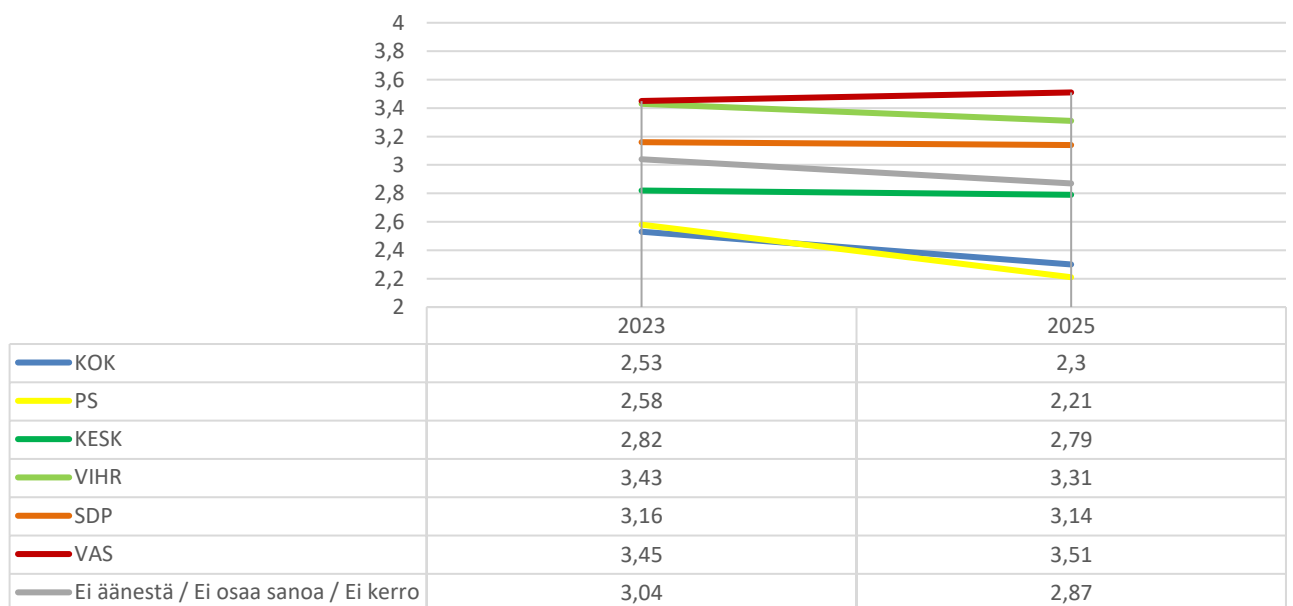

Ikäluokkien välinen vastauskehitys koskien väitettä: Valtion tulee tukea pienituloisia taloudellisesti ilmastotoeissa, esimerkiksi asumisessa ja liikenteessä

Lähde: Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi//H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

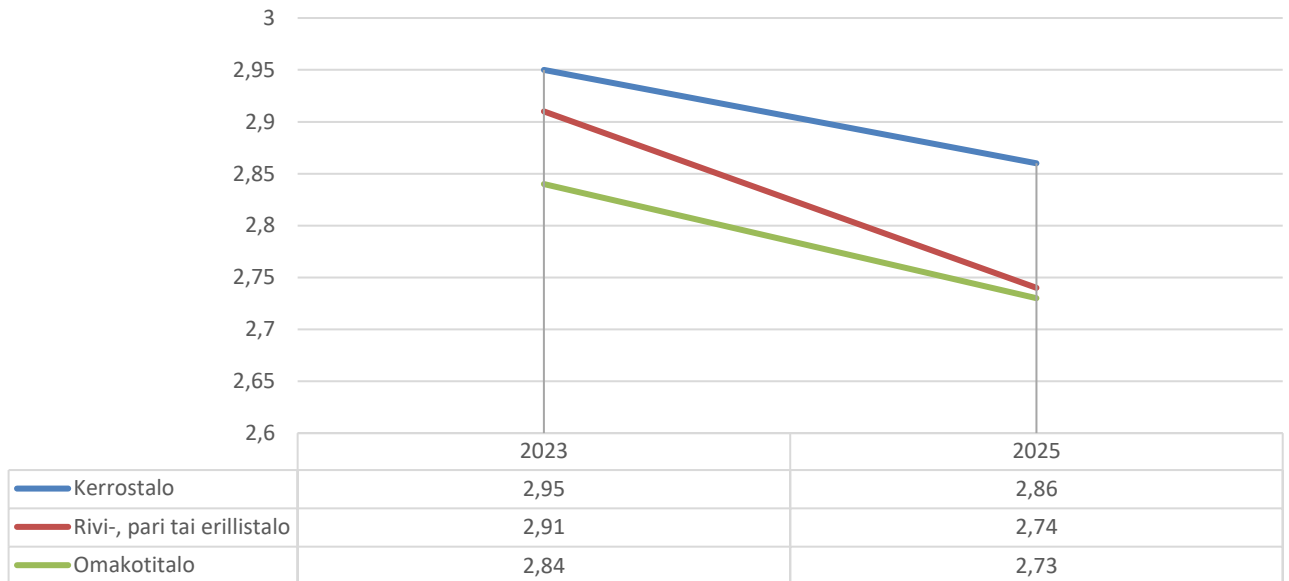
Puoluekantojen välinen vastauskehitys koskien väitettä: Valtion tulee tukea pienituloisia taloudellisesti ilmastotoeissa, esimerkiksi asumisessa ja liikenteessä

Lähde: Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi//H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

Asuinmuotojen välinen vastauskehitys koskien väitettä: Valtion tulee tukea pienituloisia taloudellisesti ilmastotoeissa, esimerkiksi asumisessa ja liikenteessä

Lähde: Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi/H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi/l/xgQhLFtkVNx7>).

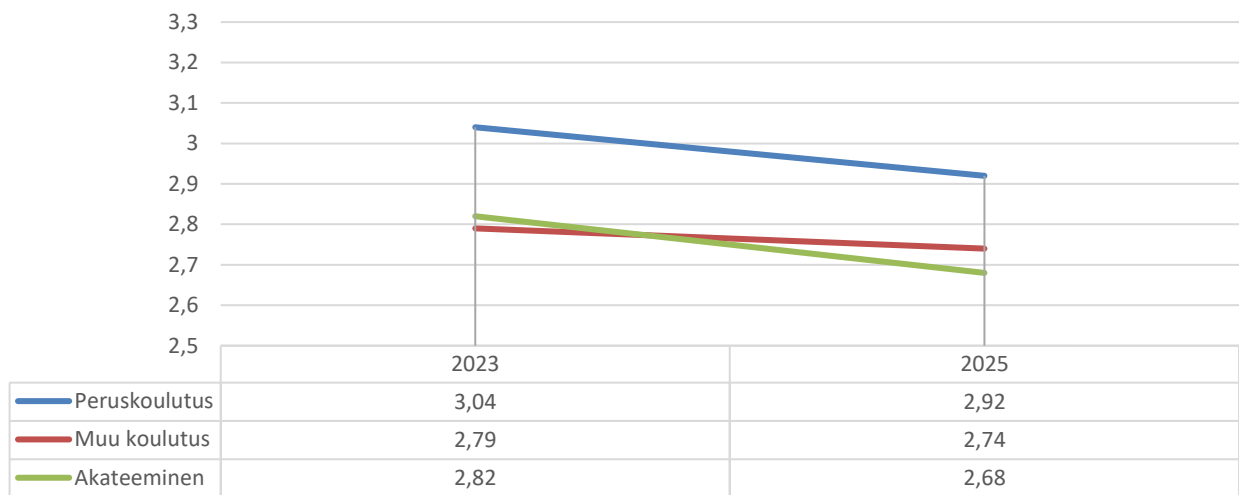
Asuinpaikkojen välinen vastauskehitys koskien väitettä: Valtion tulee tukea pienituloisia taloudellisesti ilmastotoeissa, esimerkiksi asumisessa ja liikenteessä

Lähde: Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi//H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

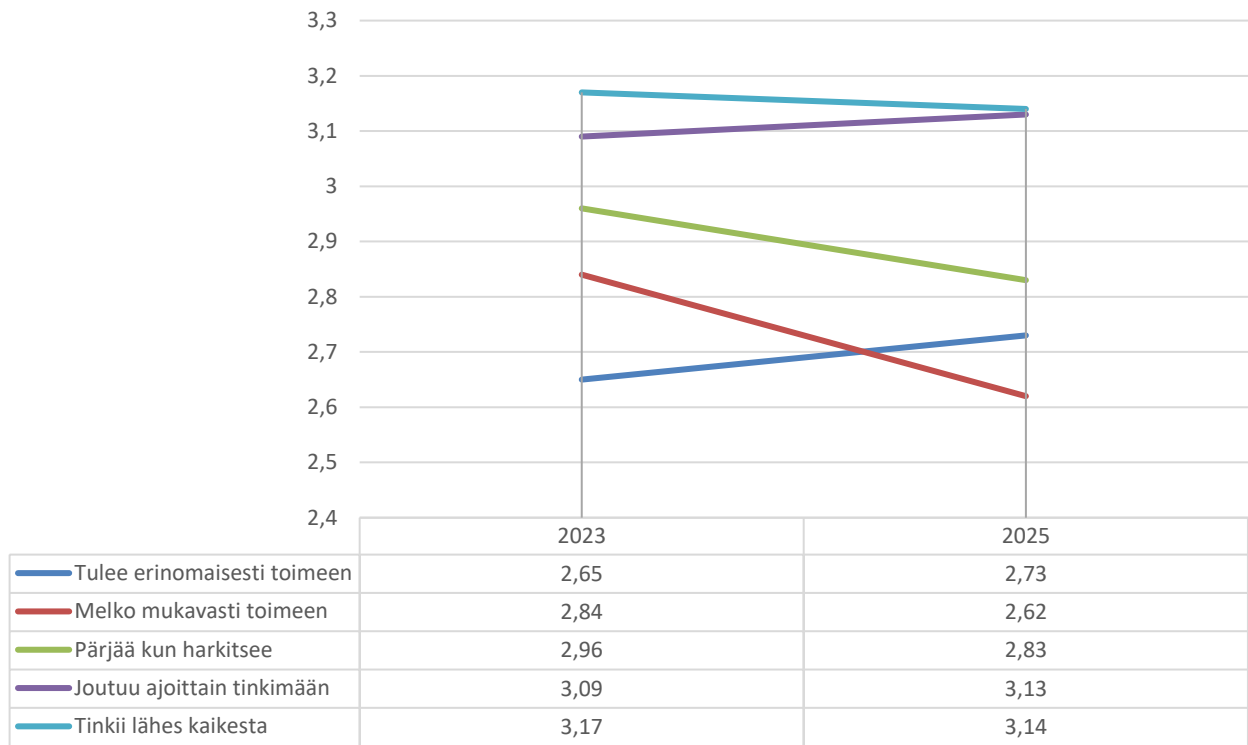
Koulutusasteiden välinen vastauskehitys koskien väitettä: Valtion tulee tukea pienituloisia taloudellisesti ilmastoteoissa, esimerkiksi asumisessa ja liikenteessä

Lähde: Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi//H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

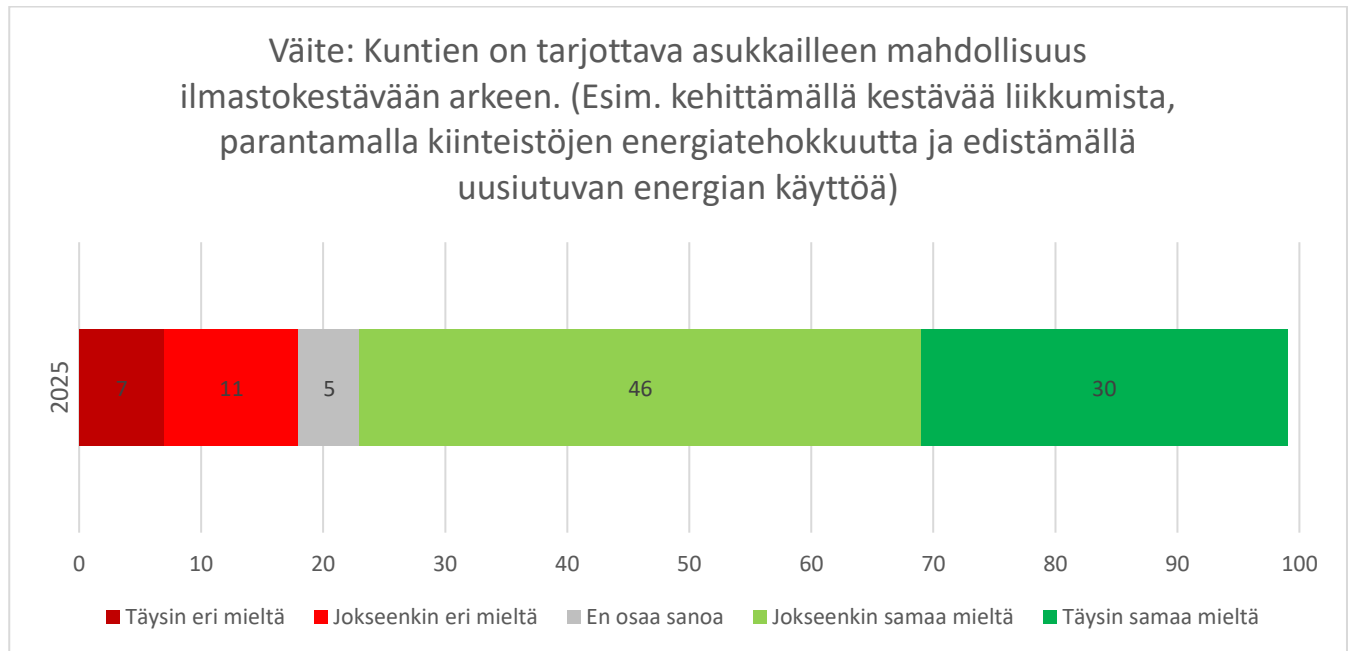
Taloudellisten tilanteiden välinen vastauskehitys koskien väitettä:
Valtion tulee tukea pienituloisia taloudellisesti ilmastotoeissa,
esimerkiksi asumisessa ja liikenteessä

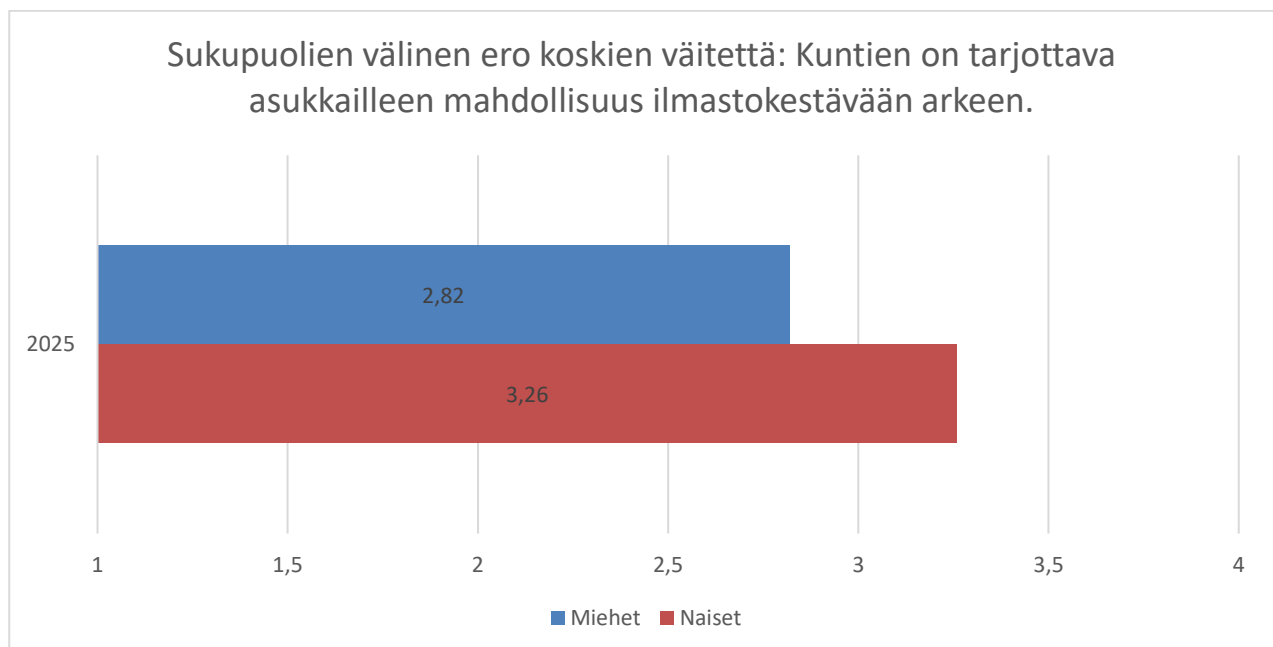
Lähde: Hyry, Jaakko (Kantar Public). Ilmastobarometri 2023 (<https://ym.emmi.fi//H79NSfRhGx9L>); Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//I/xgQhLFtkVNx7>).

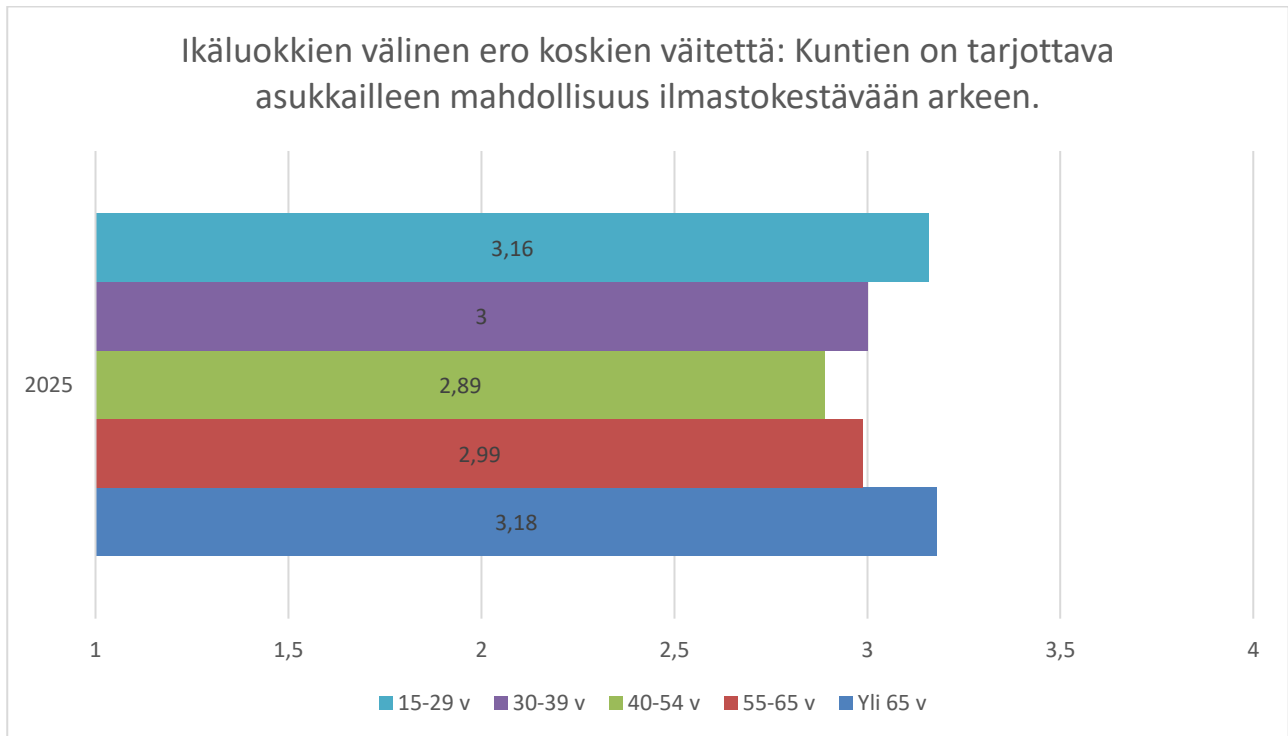
6.6. Kuntien on tarjottava asukkailleen mahdollisuus ilmastokestävään arkeen. (Esim. kehittämällä kestäväää liikkumista, parantamalla kiinteistöjen energiatehokkuutta ja edistämällä uusiutuvan energian käyttöä)

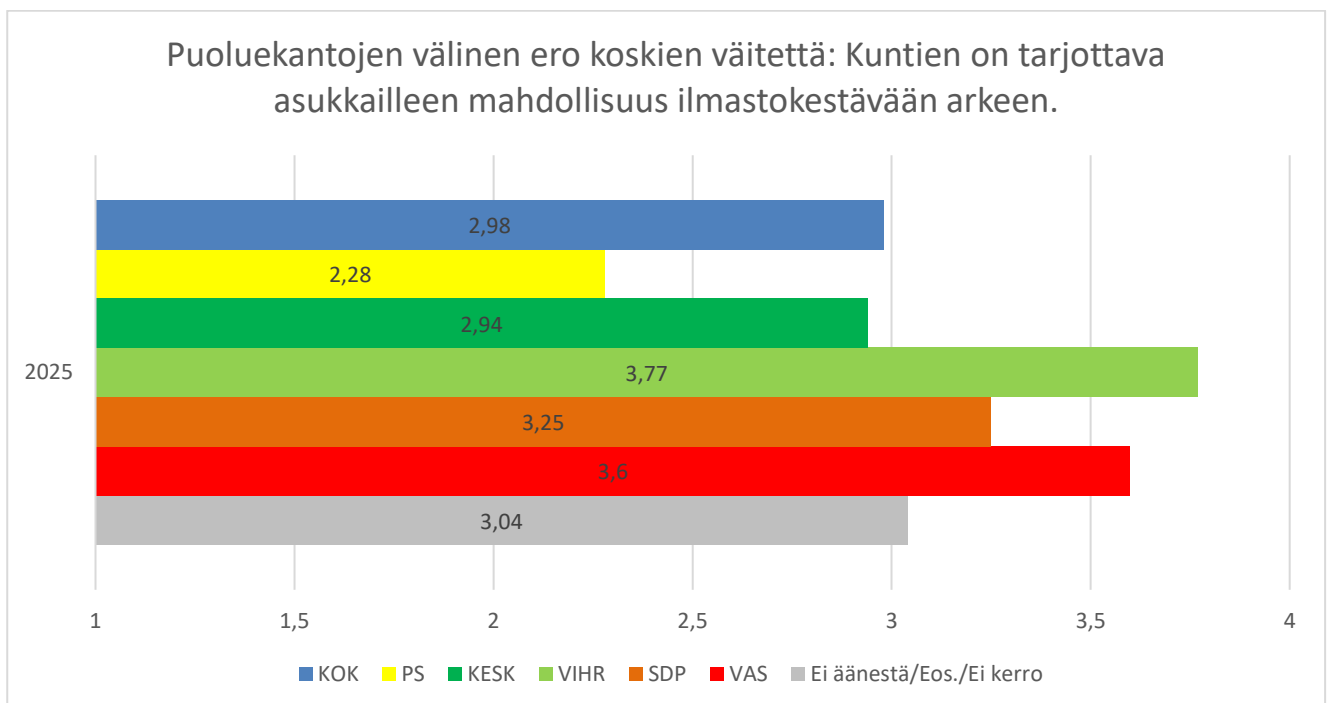
Lähde: Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

Lähde: Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

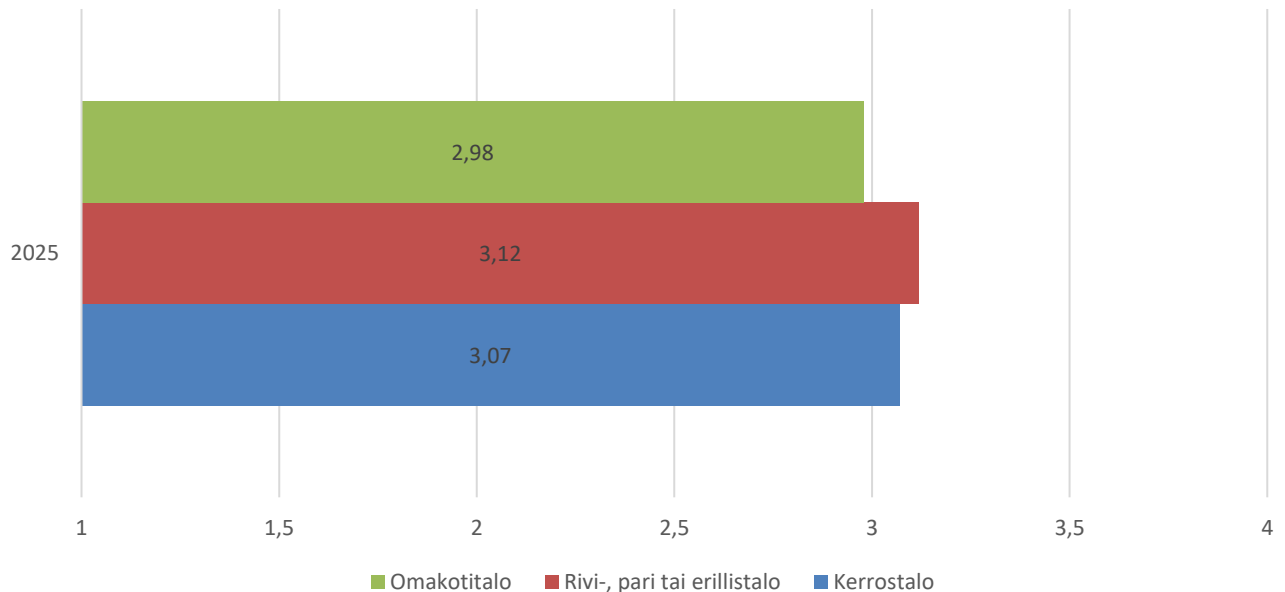
Lähde: Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

Lähde: Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

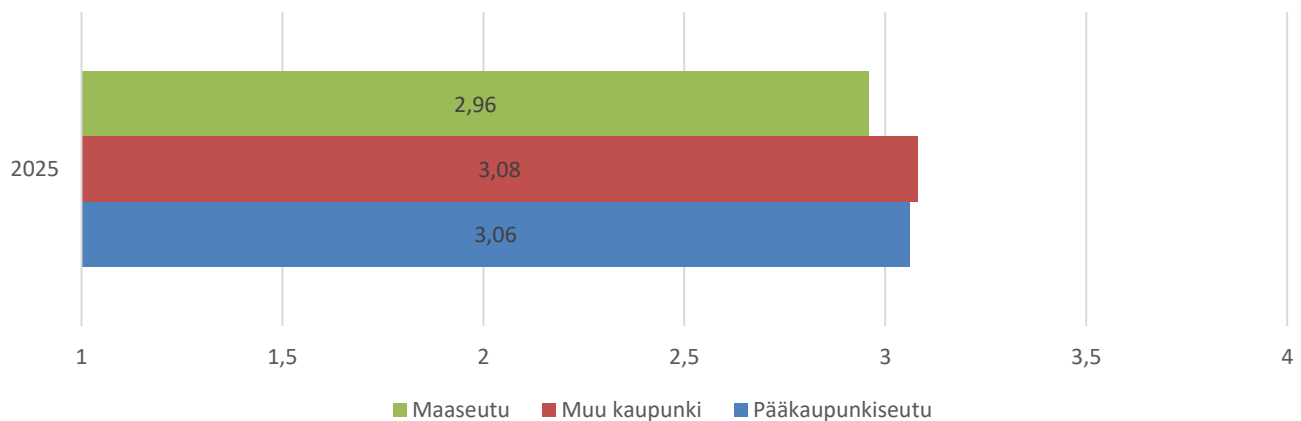

Asuinmuotojen välinen ero koskien väitettä: Kuntien on tarjottava asukkailleen mahdollisuus ilmastokestävään arkeen.

Lähde: Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

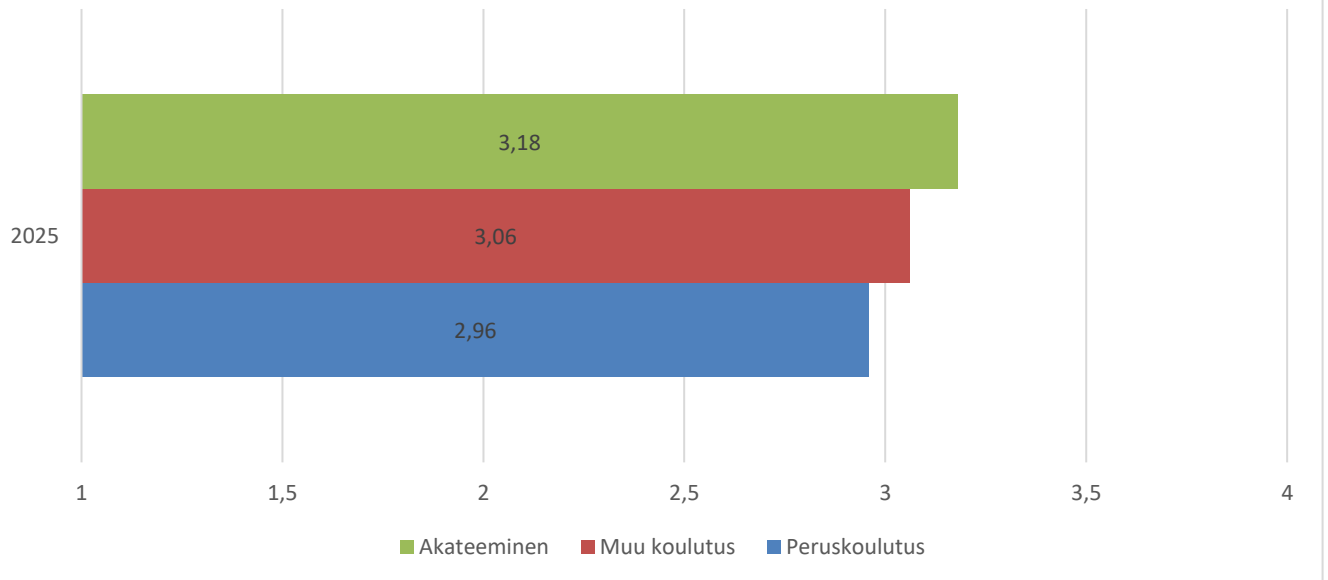
Asuinpaikkojen välinen ero koskien väitettä: Kuntien on tarjottava asukkailleen mahdollisuus ilmastokestävään arkeen.

Lähde: Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

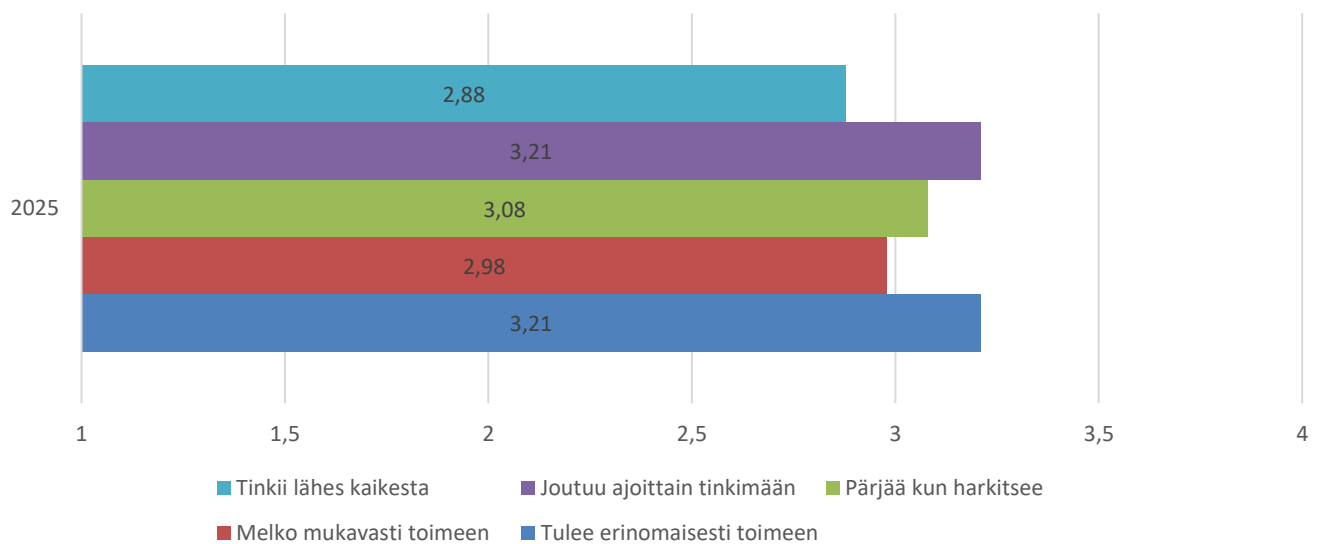

Koulutusasteiden välinen ero koskien väitettä: Kuntien on tarjottava asukkailleen mahdollisuus ilmastokestävään arkeen.

Lähde: Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

Taloudellisten tilanteiden välinen ero koskien väitettä: Kuntien on tarjottava asukkailleen mahdollisuus ilmastokestävään arkeen.

Lähde: Hyry, Jaakko (Verian). Ilmastobarometri 2025 (<https://ym.emmi.fi//xgQhLFtkVNx7>).

6.7. Keskeisiä huomioita

Näistä väittämistä, jotka eivät sopineet mielekkäästi aiempien teemojen alle, voidaan tehdä joitain yleisiä huomioita. Ensinnäkin, kuten aiemmissa teemoissa, kaikissa väestöryhmissä vastaukset sijoittuvat vastausasteikon yläpäähän eli arvojen 3 (jokseenkin samaa mieltä) ja 4 (täysin samaa mieltä) välille.

Sukupuolten suhteen voidaan todeta, että naiset suhtautuvat johdonmukaisesti myönteisemmin ilmastotoimiin kuin miehet, kuten aiemmissa väittämissä. Ikäluokkien osalta nuorin ja vanhin vastaajaryhmä suhtautuu keskimäärin myönteisimmin väitteisiin verrattuna keski-ikäisiin. Vihreiden ja vasemmistopuolueiden kannattajat suhtautuvat myönteisemmin väitteisiin kuin oikeistopuolueiden kannattajat. Koulutustason suhteen korkeammin koulutetut suhtautuvat myönteisimmin esitettyihin väitteisiin.

Lopuksi voidaan todeta, että pääkaupunkiseudulla ja kaupungeissa ilmastotoimet saavat enemmän kannatusta kuin maaseudulla.

7. Yhteenveto

Ilmastobarometrien vuosilta 2015, 2019, 2023 ja 2025 perusteella kansalaisten suhtautumisessa ilmastonmuutokseen ja sen hillitsemistoimiin on tapahtunut väestöryhmäkohtaisia muutoksia. Yleinen huoli ilmastonmuutoksesta on säilynyt korkealla tasolla koko tarkastelujakson ajan. Vastausarvot ovat pysyneet läpi tarkastelujakson pääasiassa vastausarvojen 3 ja 4 (jokseenkin samaa mieltä ja täysin samaa mieltä) välillä. Vuonna 2015 huolestuneisuus oli laaja-alaista, ja vuonna 2019 huolestuneisuus vielä vahvistui useissa väestöryhmissä. Vuoden 2023 tuloksissa havaittiin lievää laskua, mutta vuonna 2025 huolen taso nousi jälleen.

Sukupuolten välillä on havaittavissa johdonmukainen ero: naiset ovat kaikissa barometreissä kokeneet ilmastonmuutoksen huolestuttavampana kuin miehet. Ikäryhmien välillä nuoret ja vanhimmat vastaajat ovat olleet keskimäärin huolestuneempia kuin keski-ikäiset. Puoluekannatuksen mukaan Vihreiden ja Vasemmistoliiton kannattajat ovat kokeneet ilmastonmuutoksen vakavimpana uhkana, kun taas Perussuomalaisten kannattajien huoli on ollut matalinta. Kokoomuksen ja keskustan kannattajien suhtautuminen on ollut maltillisempaa kautta linjan.

Asuinmuodon mukaan kerrostaloasukkaiden huolestuneisuus on ollut hieman korkeampaa kuin omakotitaloasujien. Alueellisesti tarkasteltuna pääkaupunkiseudulla huolestuneisuuden taso on pysynyt lähes muuttumattomana, kun taas maaseudulla huolestuneisuus on kasvanut vuosien 2015 ja 2025 välillä. Koulutustason mukaan akateemisesti koulutetut ovat kokeneet ilmastonmuutoksen johdonmukaisesti huolestuttavampana kuin peruskoulutuksen saaneet. Taloudellisen toimeentulon mukaan useimpien vastaajaryhmien huolestuneisuus väheni hieman vuosien 2019 ja 2023 välillä, mutta nousi jälleen vuonna 2025. Poikkeuksena oli ryhmä, joka tinkii lähes kaikesta; heidän huolestuneisuutensa oli poikkeuksellisen korkea vuonna 2023, mutta laski selvästi vuonna 2025.

Talous- ja kilpailukykyteemassa vastausten arvot ovat pysyneet suurilta osin arvojen 3 ja 4 välillä. Vastaus väitteeseen, jonka mukaan Suomi voi parantaa kilpailukykyään panostamalla ilmastonmuutoksen hillintään, suhtautuminen pysyi vakaana vuosien 2023 ja 2025 välillä. Nuorten ja yli 65-vuotiaiden tuki vahvistui, kun taas 40–54-vuotiaiden tuki heikkeni. Taloudellisesti hyvin toimeentulevien tuki nousi, ja heikosti toimeentulevien tuki laski. Samansuuntaisia muutoksia havaittiin myös väitteissä, jotka koskivat ilmastonmuutoksen vaikutuksia talouteen, ilmastokestävien ratkaisujen roolia taloudessa sekä kuntien mahdollisuuksia houkutella vihreitä investointeja.

Maankäyttöä ja luonnonvaroja koskeissa väitteissä vastausten enemmistö sijoittui arvojen 3 ja 4 väliin. Vastausten "en osaa sanoa" määrä väheni, mikä viittaa kantojen selkeytymiseen. Yli 65-vuotiaiden, nuorten ja taloudellisesti hyvin toimeentulevien hyväksyttävyyden vahvistui. Keskustan ja kokoomuksen kannattajien tuki kasvoi. Vihreiden ja vasemmiston kannattajien tuki laski hieman. Heikosti toimeentulevien tuki väheni erityisesti metsien hiilinieluvaikutusta koskevassa väitteessä.

Yritysvastuuta ja kulutuskäyttäytymistä koskeissa väitteissä suurin osa vastauksista sijoittui arvojen 3 ja 4 väliin. Naiset, nuoret ja Vihreiden sekä Vasemmistoliiton kannattajat suhtautuivat myönteisimmin. Keski-ikäiset miehet ja Perussuomalaisten kannattajat suhtautuivat kriittisimmin. Akateemisesti koulutetut ja kaupunkilaiset olivat myönteisempiä kuin maaseudun asukkaat. Samankaltaiset ryhmäkohtaiset erot toistuivat myös väitteissä, jotka koskivat Suomen roolia edelläkävijänä, hiilineutraaliustavoitetta, ilmastokestävien ratkaisujen vaikutusta hyvinvointiin, kasvipainotteisen ravinnon hinnoittelua, valtion tukea pienituloisille sekä kuntien roolia ilmastokestävän arjen mahdollistajana. Molemmat tämän kysymyksen teemat on esitetty vain vuoden 2025 barometrissä, joten ajallista vertailua ei voida tehdä.

Kokonaisuutena ilmastobarometrien aineisto osoittaa, että kansalaisten suhtautumisessa ilmastonmuutokseen ja sen hillitsemistoimiin on havaittavissa sekä jatkuvuutta että ryhmäkohtaisia eroja. Tarkastelujen teemojen ja niihin annettujen vastaustietojen perusteella voidaan kuitenkin todeta suuntaa antavasti, että yleisellä tasolla enemmistö vastaajista kokee suurimassa osassa kysymyksiä ilmastonmuutoksen uhan vakavana ja sen hillitsemiseksi ehdotettavat toimet hyväksyttävinä. Ajallisesti tarkasteltuna vuosien 2015 ja 2019 välillä myönteinen suhtautuminen vahvistui, vuonna 2023 nähtiin lievää laskua, ja vuonna 2025 useimmissa ryhmissä tapahtui jälleen nousua myönteisyyden suhteen. Johdonmukaisesti ilmastonmuutoksen vakavimpana uhkana ja hillitsemistoimet hyväksyttävinä ovat kokeneet naiset, nuoret, yli 65-vuotiaat, akateemisesti koulutetut, kaupunkilaiset sekä Vihreiden ja Vasemmistoliiton kannattajat. Sen sijaan Perussuomalaisten kannattajat, keski-ikäiset miehet, maaseudun asukkaat ja heikosti toimeentulevat ovat suhtautuneet ilmastonmuutokseen ja sen hillintään kriittisemmin tai vähemmän hyväksyvästi.

Kuten selvityksen alussa todettiin, vaikka keskiarvojen kehitystä ja väestöryhmien välisiä eroja voidaan tarkastella, analyysin tarkkuuteen vaikuttavat muun muassa kysymysten muotoilun erot, painotuksen toteutustavan vaihtelu, väestöryhmien yhdistely sekä kokonaistulosten luottamusväli. Siksi tuloksia tulee tulkita ensisijaisesti yleisen kehityssuunnan ja hyväksyttävyyden muutosten hahmottamisen välineenä, ei yksittäisten arvojen tarkkana mittauksena.